

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MARZEC 2011

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępa Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krzysztof Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W lutym 2011 r. po raz kolejny pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) w lutym zmalał o 0,8 pkt. proc. i był najniższy w ciągu ostatnich sześciu miesięcy, ale nadal przekraczał 100 punktów i był o 1 pkt. proc. większy niż przed rokiem. Na pogorszenie koniunktury w rolnictwie wpłynęło zarówno obniżenie wyrównanego wskaźnika nożyc cen jak i pogorszenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. O spadku wyrównanego wskaźnika nożyc cen zdecydowało przede wszystkim przyspieszenie dynamiki wzrostu cen detalicznych środków produkcji, które wzrosły znacznie silniej niż ceny skupu podstawowych surowców rolniczych. Dynamika podwyżek cen środków produkcji stopniowo przyspiesza od września 2010 r., ale w styczniu bieżący wskaźnik wzrostu cen wzrósł do 1,7% i był najwyższy od 30 miesięcy. Zapowiada to wejście w kolejny okres przyspieszonego wzrostu cen środków produkcji, po dwóch latach ich obniżek i względnej stabilizacji. W styczniu osłabła natomiast, po silnych grudniowych podwyżkach, dynamika cen skupu podstawowych surowców rolniczych. Wpłynęły na to wyłącznie spadki cen skupu trzody chlewnej oraz mleka. Wobec dalszych podwyżek cen zbóż pogorszyło to i tak bardzo niską opłacalność produkcji żywca wieprzowego, mierzoną relacjami cen żywca wieprzowego i pasz. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zmalał o 0,3 pkt. proc., głównie pod wpływem sezonowej obniżki indeksu produkcji przemysłu spożywczego, który wyniósł 99 punktów. Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego w lutym br. był jednak wyższy niż przed rokiem o tej porze o 1,3 pkt. proc. Sytuację pogorszyło przyspieszenie dynamiki wzrostu cen detalicznych żywności i styczniowych obniżek płac, które po grudniowych podwyżkach (w grudniu często wypłacane są roczne premie) wówczas zwykle mają miejsce w sektorze przedsiębiorstw. Poprawie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu służyło natomiast ożywienie handlu zagranicznego artykułami rolno-spożywczymi.

Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w najbliższych miesiącach mogą nadal pogarszać się, przede wszystkim pod wpływem przyspieszenia dynamiki wzrostu cen środków produkcji.

2. Po dynamicznym wzroście cen w grudniu i styczniu ceny zbóż na światowych rynkach przestały w ostatnich tygodniach dynamicznie rosnąć, a nawet zaobserwowano ich obniżki. Na rynkach terminowych największych giełd na świecie zaczyna się oczekiwać obniżek cen, mimo utrzymującej się presji popytu. Skłaniają do tego pierwsze optymistyczne prognozy dotyczące nowych zbiorów zbóż w Europie i Północnej Ameryce oraz zawieszenie ceł na zboża przez Komisję Europejską. Na rynku krajowym zwiększyła się podaż zbóż ze strony przede wszystkim firm handlowych.

W przeciwnym kierunku działają jednak większe zakupy objętych niepokojami społecznymi krajów Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki. W tej sytuacji w najbliższym czasie trudno oczekiwać większych spadków cen zbóż do końca sezonu.

3. Mimo podwyżek cen żywca wieprzowego spowodowanych uruchomieniem przez Komisję Europejską dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny sytuacja producentów trzody chlewnej pozostaje bardzo trudna. Rekordowe ceny zbóż sprawiają bowiem, że opłacalność tej produkcji jest bardzo niska. Ekspertki oceniają więc, że w drugiej połowie roku nastąpi kolejny spadek podaży żywca wieprzowiny, co skutkować będzie wzrostem jego cen. Sytuacja na rynku wieprzowiny będzie sprzyjać producentom drobiu, którzy ze względu na krótki cykl produkcji mogą szybciej reagować na sygnały płynące z rynku.

4. Na światowym rynku mleka ceny trwałych przetworów mlecznych osiągnęły rekordowe poziomy z lat 2007- 2008. Decyduje o tym przede wszystkim szybciej rosnący popyt niż produkcja, przede wszystkim w krajach rozwijających się. Rosną więc obroty handlowe, a ceny płacone rolnikom za surowe mleko utrzymują się na wysokim poziomie. W Polsce ceny mleka w styczniu zmalały o 2,8% pod wpływem znacznego wzrostu podaży mleka. Sądzić jednak należy że te obniżki były przejściowe, a ceny skupu mleka mimo sezonowego wzrostu podaży utrzymują się będą na wysokim poziomie.

5. Styczniowe przyspieszenie dynamiki cen detalicznych żywności zaniepokoiło analityków, zwłaszcza że pod koniec roku 2010 rynek żywnościowy był stabilny. W najbliższych miesiącach oczekiwać jednak należy wyraźnego zmniejszenia dynamiki wzrostu cen żywności przede wszystkim ze względu na bariery popytu, ale także ze względu na utrzymującą się presję podaży.

6. Przyspieszenie dynamiki wzrostu cen detalicznych środków do produkcji u progu nowego sezonu produkcyjnego z jednej strony świadczy o rosnącym zapotrzebowaniu na nie, czemu sprzyja poprawa koniunktury w rolnictwie w poprzednim roku, a drugiej zapowiada wzrost kosztów produkcji w sezonie najbliższym. Oznacza to konieczność przyspieszenia postępu technologicznego i organizacyjnego, aby nie dopuścić do nadmiernego spadku dochodów.

**Jadwiga
Seremak-Bulge**

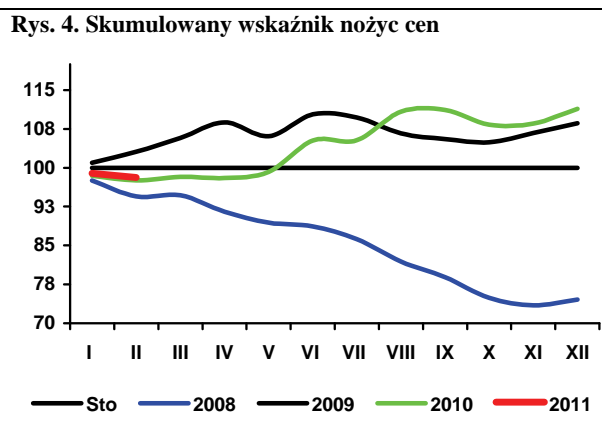
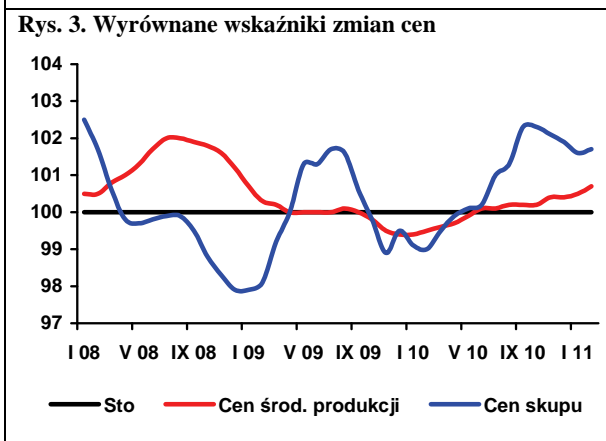
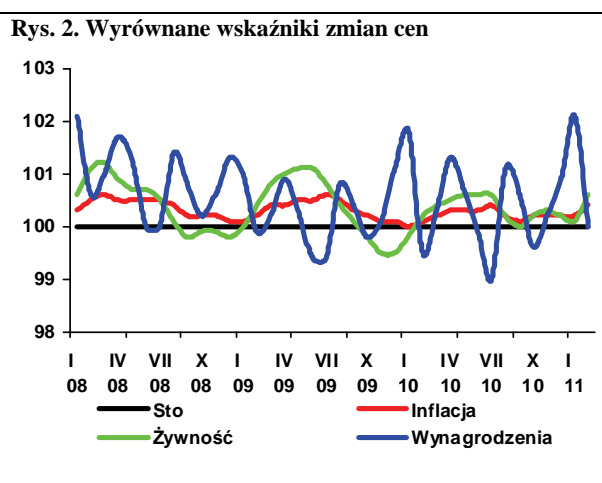
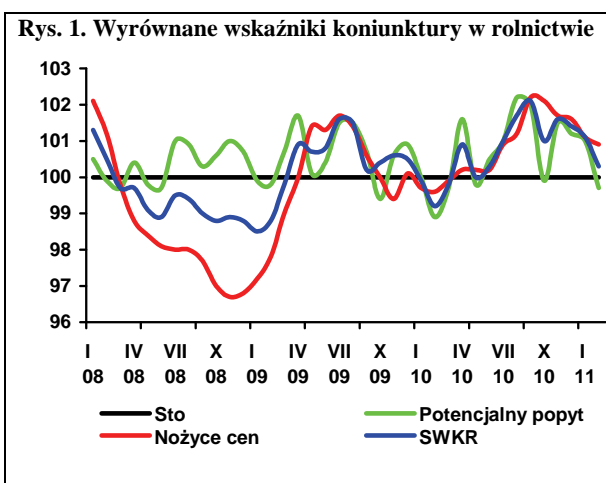
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	II 11	I 11	XII 10	XI 10	X 10	IX 10	II 10
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,3	101,1	101,4	101,6	101,0	102,1	99,3
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,7	101,0	101,2	101,5	99,9	102,0	99,0
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,9	101,1	101,6	101,7	102,1	102,2	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,7	101,6	101,9	102,1	102,3	102,3	99,0
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,7	100,5	100,4	100,4	100,2	100,2	99,5
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,9	100,1	100,0	99,9	100,0	100,2	100,0
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,4	102,0	100,7	100,0	99,4	100,7	99,4
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,0	100,5	101,5	102,4	99,5	1403,5	97,7

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

W pierwszych miesiącach 2011 r. miał miejsce dynamiczny wzrost cen zbóż, co spowodowane było zwiększonym popytem światowym, czego nie zaspokajała aktualna podaż. Wzrostowi cen sprzyjały również doniesienia o niekorzystnych warunkach pogodowych w Australii i Chinach. Jednak w końcu lutego wzrost cen na światowych rynkach wyhamował, a nawet wystąpił ich spadek. Pierwsze prognozy dotyczące zbiorów w 2011 r. wskazują bowiem, że sytuacja na rynku zbóż konsumpcyjnych będzie mniej napięta niż w bieżącym sezonie, natomiast na rynku zbóż paszowych nie będzie większych zmian relacji podaży i popytu. Według ostatnich notowań krajowych również na polskim rynku ceny ziarna od drugiej połowy lutego zaczęły powoli spadać. Szybciej spadają ceny ziarna konsumpcyjnego.

Według ocen USDA z lutego 2011 r. światowa produkcja pszenicy w sezonie 2010/11 wynosi 645 mln ton (683 mln ton w sezonie poprzednim), a zbóż paszowych 1082 mln ton (1108 mln ton). Szacunki te są niższe od opublikowanych w styczniu. Wyższe są zbiory kukurydzy, ale niższe zbiory jęczmienia, owsa i żyta. Według tych szacunków w krajach UE zebrano 137 mln ton pszenicy oraz 139 mln ton zbóż paszowych, a w Polsce odpowiednio 9,50 i 17,66 mln ton, czyli o ok. 10% mniej niż w 2009 r. Wyższa będzie produkcja pszenicy w Australii, Brazylii i Argentynie, natomiast zbiory zbóż paszowych obniżą się w Brazylii i RPA.

W Polsce, według wynikowego szacunku zbiorów opublikowanego przez GUS w grudniu 2010 r., zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oceniono na 25,5 mln ton, a kukurydzy na 1,7 mln ton. Łączne zbiory zbóż wyniosły 27,3 mln ton i były o 8,3% mniejsze niż przed rokiem, ale o 1,6% wyższe niż średnio w ostatnich 5 latach. Pod nowe zbiory jesienią 2010 r. zasiano mniej zbóż ozimych niż rok wcześniej, a stan zasiewów przed zimą był nieco gorszy.

W ciągu siedmiu pierwszych miesięcy sezonu 2010/11 skup ziarna zbóż wyniósł prawie 4,5 mln ton (o 10% więcej niż przed rokiem). Zwiększył się skup pszenicy, jęczmienia i pszenżyta, a spadł skup żyta. W trzecim kwartale 2010 r. skupiono natomiast o jedną trzecią więcej kukurydzy niż rok wcześniej.

Mniejszy niż w poprzednim sezonie jest handel zagraniczny zbożami. W ciągu drugiego półrocza 2010 r. z kraju wywieziono 1,2 mln ton ziarna zbóż, w tym

625 tys. ton pszenicy, 200 tys. ton żyta i 137 tys. ton jęczmienia. Pszenicę sprzedawaliśmy przede wszystkim do Niemiec. Kraj ten był również głównym odbiorcą polskiego jęczmienia, żyta i kukurydzy. Import ziarna zbóż wyniósł 542 tys. ton, w tym 284 tys. ton pszenicy. Pszenicę sprowadzaliśmy z Czech, Słowacji, Danii i Niemiec, jęczmień z Czech, Niemiec i Szwecji, a kukurydzę z Argentyny, Węgier i Słowacji. Zmniejszył się handel mąką, wyższe były natomiast obroty produktami wtórnego przerobu ziarna.

Dotychczasowy spadek cen zbóż był niewielki, wobec czego ceny ziarna zbóż są nadal bardzo wysokie. Według notowań MRiRW w Polsce od końca czerwca 2010 r. do końca lutego 2011 r. najbardziej wzrosły ceny żyta (o ponad 120%), owsa (trzyipółkrotnie) i jęczmienia (prawie dwukrotnie). W mniejszym stopniu zdrożały pszenica (o 70%), kukurydza (o 43%) i pszenżyto (84%). Natomiast według danych GUS średnie ceny skupu pszenicy w styczniu 2011 r. były o 67%, a żyta o 104% wyższe niż w czerwcu.

Wysokie ceny zbóż przekładają się na ceny pasz. Według wstępnych danych w Polsce w styczniu zwiększyły się one o ok. 10% w porównaniu z grudniem i przekroczyły rekordowy poziom z połowy 2008 r. Wysokie ceny zbóż powodują również presję na zwiększanie cen wielu produktów spożywczych, w tym pieczywa.

Wysokie ceny ziarna wpływają na zwiększenie cen produktów zbożowych na poziomie zbytu. W lutym 2011 r. ceny zbytu mąki pszennej piekarniczej były o 72% wyższe niż w czerwcu, a mąki żytniej zwiększyły się ponad dwukrotnie. Rosną ceny detaliczne pieczywa oraz innych produktów zbożowych. Wzrósł udział ceny zboża w cenie pieczywa (15% w grudniu 2010 r., wobec ok. 9% w całym sezonie 2009/10).

W bieżącym sezonie wyższa niż przed rokiem jest produkcja mąki żytniej i makaronu, spadła natomiast produkcja mąki pszennej. Zwiększyła się produkcja mieszanek dla zwierząt i pieczywa, przy niewielkim spadku przemiałów.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2009	I-XII	482,6	327,4	442,8	408,0	573,0	455,3	527,8	483,0	X
2010	I-XII	594,0	406,9	.	.	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2010	I-VI	479,5	327,3	500,0	409,7	556,2	410,2	501,8	429,1	X
2009	X	456,3	284,6	410,4	384,9	532,8	404,5	478,2	434,5	X
	XI	460,4	297,3	376,7	393,9	531,2	396,7	482,6	423,4	424,73
	XII	471,5	301,5	438,6	390,4	533,9	401,8	480,7	423,3	423,51
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II	478,5	331,0	495,5	418,1	557,2	412,1	500,2	423,0	414,20
	III	454,3	322,4	496,2	414,5	548,5	408,5	499,6	424,9	403,24
	IV	448,2	332,9	480,9	397,8	549,5	399,1	499,8	423,6	402,79
	V	472,1	341,1	516,6	403,3	537,5	398,9	488,4	417,5	423,57
	VI	530,0	360,3	559,5	423,3	592,4	423,3	525,5	449,9	X
	VII	549,9	366,9	587,9	445,0	598,6	426,2	534,8	451,1	X
	VIII	647,8	456,6	645,6	534,8	685,8	493,7	590,8	506,0	X
	IX	688,3	540,7	736,6	575,4	765,9	576,9	663,9	565,4	X
	X	690,9	584,6	609,7	608,6	786,4	613,2	695,5	584,5	X
	XI	708,9	589,3	630,1	616,8	794,0	616,4	715,6	601,4	400,49
	XII	779,7	619,1	664,5	655,0	820,8	642,5	734,9	623,3	404,82
2011	I	889,0	735,1	758,3	778,3	900,1	708,2	821,5	771,2	394,79
	II ^a	904,7	790,5	912,2	794,5	991,6	744,6	906,1	757,9	398,01

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0
2010	I-XII	4516,9	1894,9	666,1	716,8	307,6	607,8	6577,2	3104,7	897,3
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2
2008/09		3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b
	X	387,0	105,7	59,8	47,0	22,4	48,1	546,0	186,3	115,7
	XI	328,5	97,9	69,1	45,4	17,4	45,5	492,8	180,4	168,1
	XII	270,7	85,8	54,1	39,1	23,8	37,9	406,5	157,5	98,8
2010	I	241,8	78,2	48,6	29,7	13,4	34,2	357,6	151,9	38,5
	II	290,8	115,3	54,6	37,6	16,2	45,2	433,9	200,1	57,0
	III	290,3	110,4	60,6	35,1	15,7	45,5	437,7	201,6	67,8
	IV	237,9	97,7	61,9	60,1	23,0	40,2	404,7	194,0	38,3
	V	295,4	97,0	47,1	68,0	14,3	33,2	448,1	169,1	47,8
	VI	293,7	116,0	41,9	32,6	24,8	35,5	407,9	199,2	37,8
	VII	168,1	65,2	43,6	107,2	51,5	30,2	352,5	168,5	45,9
	VIII	914,3	408,5	113,3	165,0	60,5	138,3	1343,5	646,4	26,8
	IX	693,4	296,1	81,7	76,3	32,1	71,9	934,4	430,3	25,8
	X	462,8	231,0	55,8	47,3	24,6	58,4	631,1	332,8	190,2
	XI	358,6	166,9	33,1	37,1	18,8	46,1	479,7	246,3	239,3
	XII	269,8	112,8	23,8	20,6	12,9	28,9	346,2	164,6	82,1
2011	I	326,4	123,3	21,6	23,0	12,7	27,8	403,7	170,9	65,7

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2010	I-XII	.	1471,3	143,1	.	148,5	.
2007 ^b	I-XII	2746,2	2400,1	233,6	1523,0	155,3	6993,3
2008 ^b	I-XII	2432,1	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2009	X	168,0	158,0	11,43	78,0	12,83	514,0
	XI	160,0	151,3	11,56	72,5	11,70	497,5
	XII	146,7	138,5	11,07	76,6	11,11	518,7
2010	I	164,6	117,8	12,29	71,3	11,61	528,0
	II	157,4	116,8	11,36	69,9	11,82	484,0
	III	182,6	135,3	12,65	76,6	13,09	558,8
	IV	150,4	111,1	11,69	75,5	10,52	556,1
	V	164,6	122,7	12,39	74,6	13,01	552,8
	VI	170,7	122,9	12,42	75,3	13,31	567,3
	VII	152,1	117,2	11,56	77,4	11,76	556,1
	VIII	180,6	132,6	12,01	76,7	12,26	569,2
	IX	189,3	130,1	12,34	79,0	13,85	571,6
	X	162,6	118,7	11,52	80,3	13,01	591,0
	XI	169,6	126,1	10,88	76,3	11,97	570,6
	XII	170,5	119,9	11,97	81,2	12,30	611,3
2011	I		121	12,5		12,9	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2009	I-XII	2007,8	589,4	69,5	225,1	2913,7	597,3	5,8	147,2	356,2	1125,5
2010	I-XII	940,3	403,4	148,8	158,5	1918,3	683,5	5,0	136,5	285,3	1145,6
2009	I-VI	1143,4	274,8	9,6	107,2	1542,1	229,0	3,1	77,2	187,2	505,3
2010	I-VI	278,1	184,1	9,8	76,5	572,2	347,4	1,6	47,9	110,6	514,5
2008/09		1422,0	346,9	30,7	181,1	1993,3	813,5	19,3	195,4	529,4	1585,3
2009/10		1142,5	498,6	69,7	194,4	1943,8	715,7	4,3	118,0	279,5	1134,7
2009	X	117,32	75,11	2,35	27,81	229,1	65,28	0,10	9,33	36,85	112,7
	XI	110,50	60,44	0,73	35,90	208,0	56,70	0,34	11,86	37,92	109,0
	XII	92,25	48,65	0,85	22,95	167,4	60,58	0,65	9,18	26,78	99,1
2010	I	81,60	39,65	0,08	10,34	168,0	70,85	0,13	6,80	25,44	104,6
	II	38,08	34,37	0,37	12,36	106,5	68,41	0,00	10,85	23,09	103,6
	III	26,56	45,51	0,69	7,80	101,5	70,24	0,31	8,92	21,13	101,9
	IV	24,82	27,79	4,87	10,62	86,2	52,04	0,15	8,91	17,33	79,5
	V	38,75	25,55	1,81	23,75	105,4	51,65	0,19	9,83	27,12	90,1
	VI	105,47	30,02	3,80	17,55	175,0	86,50	0,96	16,20	17,68	123,2
	VII	29,55	18,48	27,82	24,88	113,4	50,38	0,21	18,54	16,10	108,6
	VIII	81,53	18,45	29,31	7,93	163,7	65,88	0,97	12,24	7,32	86,9
	IX	158,53	33,71	24,99	5,98	252,7	57,90	0,82	14,30	20,66	94,8
	X	165,27	63,84	42,20	7,03	297,1	42,44	0,37	5,03	22,86	71,3
	XI	99,73	28,98	8,35	20,74	188,4	40,40	0,44	9,16	39,61	90,1
	XII	90,41	37,11	4,54	9,48	160,5	26,82	0,41	15,67	46,94	91,0

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysik granulki	ziarno obrobione inaczej	slód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysik granulki	ziarno obrobione inaczej	slód
2009	I-XII	91,7	6,7	12,4	10,2	44,2	30,9	14,4	27,3	38,3	214,3
2010	I-XII	74,9	9,3	14,7	11,0	45,9	46,5	14,9	25,7	44,6	219,3
2009	I-VI	36,5	3,2	6,4	5,9	25,0	15,6	7,2	13,7	18,7	114,8
2010	I-VI	32,4	4,2	5,6	2,6	24,0	14,2	4,8	11,9	20,7	113,8
	2008/09	52,2	6,2	11,1	9,1	37,8	32,4	13,0	26,7	35,4	230,6
	2009/10	87,6	7,8	11,6	6,9	43,1	29,5	11,9	25,5	40,3	213,3
2009	X	16,79	0,87	1,02	0,90	4,42	2,81	1,50	2,42	3,55	14,85
	XI	7,93	0,48	0,95	0,74	3,06	2,88	1,23	2,24	3,20	11,27
	XII	7,15	0,67	0,96	0,57	1,34	2,56	1,17	2,08	2,20	15,26
2010	I	6,91	0,78	1,29	0,61	2,03	3,11	1,32	2,07	3,46	14,00
	II	6,98	0,84	1,04	0,55	2,16	3,12	1,17	2,14	4,61	13,66
	III	7,04	1,47	1,27	0,67	5,48	3,57	1,25	2,24	3,97	19,24
	IV	6,05	0,95	1,07	2,54	4,02	3,45	0,64	1,92	3,83	23,86
	V	6,42	0,69	0,94	0,33	5,51	2,64	1,18	2,39	3,48	21,89
	VI	6,50	0,68	1,25	2,18	5,63	3,84	1,40	2,00	4,91	22,36
	VII	6,16	0,69	1,33	0,55	4,59	3,89	1,48	2,16	3,61	26,61
	VIII	5,67	0,75	0,98	0,65	3,30	5,25	1,27	2,88	3,62	20,60
	IX	5,82	0,64	1,01	0,74	3,18	4,81	1,44	1,99	2,95	16,13
	X	5,97	0,48	1,22	0,62	2,29	5,32	1,27	2,31	3,89	13,20
	XI	6,18	0,67	1,67	0,79	3,55	3,45	1,33	1,77	2,79	15,01
	XII	5,17	0,66	1,66	0,73	4,18	4,02	1,14	1,81	3,50	12,73

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2009	I-XII	23,6	71,2	217,6	132,9	68,9	66,2	16,8	89,3	249,5	108,4
2010	I-XII	26,9	83,9	235,6	135,5	121,7	59,1	17,6	93,3	284,5	116,5
2009	I-VI	10,0	35,7	106,2	66,0	36,0	35,1	8,4	44,4	110,8	54,4
2010	I-VI	13,0	39,8	106,5	61,2	37,3	23,7	7,9	37,6	145,7	48,4
	2008/09	15,9	68,1	216,7	119,5	74,7	76,9	15,0	93,9	233,2	110,6
	2009/10	26,6	75,3	217,8	128,1	70,2	54,8	16,4	82,5	284,4	102,4
2009	X	2,57	6,59	20,70	10,72	5,94	4,12	1,25	8,47	25,43	8,74
	XI	2,60	5,50	19,12	10,64	5,77	4,73	1,40	7,21	21,86	10,00
	XII	2,72	5,20	16,21	12,11	5,92	10,11	1,27	6,34	23,22	7,80
2010	I	2,05	6,50	15,53	7,36	9,26	3,91	1,12	6,38	23,60	10,84
	II	2,86	6,57	18,17	9,51	10,80	4,11	1,47	6,87	23,62	8,99
	III	3,04	7,80	22,19	11,28	11,48	4,42	1,92	8,44	28,37	8,85
	IV	2,40	6,70	18,78	11,33	8,44	4,65	1,38	7,08	23,91	6,57
	V	2,41	7,61	18,69	11,07	9,88	4,63	1,48	7,04	28,56	12,80
	VI	2,48	7,49	20,50	13,09	9,74	4,63	1,09	7,03	28,15	9,03
	VII	2,35	6,02	18,40	11,29	9,72	4,32	1,72	7,79	24,67	9,14
	VIII	1,80	7,04	20,15	10,38	10,71	5,01	1,00	7,78	26,15	10,24
	IX	2,25	6,85	22,30	12,86	12,09	4,93	1,65	8,95	25,92	10,89
	X	1,87	7,92	22,42	12,74	10,06	8,08	1,55	8,76	21,38	9,77
	XI	1,90	7,26	20,33	12,16	10,23	5,27	1,75	8,45	20,72	12,59
	XII	1,52	6,13	18,18	12,46	9,28	5,11	1,45	8,78	9,51	6,77

^a uzyskane przez spęcznie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2010	I-XII	1,01	1,92	1,32	3,64	3,24	3,86	4,25	4,95
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2009	X	0,84	1,90	1,27	3,60	3,15	3,78	4,10	4,78
	XI	0,82	1,89	1,24	3,60	3,15	3,76	4,10	4,77
	XII	0,83	1,88	1,23	3,62	3,15	3,76	4,10	4,76
2010	I	0,82	1,88	1,22	3,62	3,16	3,74	4,10	4,78
	II	0,82	1,88	1,24	3,60	3,17	3,74	4,11	4,78
	III	0,81	1,86	1,24	3,62	3,14	3,76	4,09	4,81
	IV	0,79	1,85	1,25	3,64	3,15	3,74	4,09	4,81
	V	0,79	1,86	1,24	3,64	3,15	3,74	4,09	4,84
	VI	0,85	1,85	1,25	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VII	0,88	1,83	1,26	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VIII	1,18	1,84	1,36	3,62	3,18	3,76	4,18	4,85
	IX	1,32	1,96	1,41	3,64	3,38	4,02	4,44	5,08
	X	1,31	2,05	1,43	3,66	3,42	4,14	4,51	5,24
	XI	1,26	2,07	1,45	3,68	3,42	4,14	4,53	5,28
	XII	1,30	2,09	1,50	3,74	3,42	4,16	4,66	5,27

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0
2010	I-XII	1171,0	1254,3	1831,6	966,4	1444,6	1259,1	2004,8
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2009	X	1147,7	1235,5	1800,6	958,3	1434,2	1245,2	1973,4
	XI	1127,4	1225,1	1818,3	943,2	1430,3	1236,9	1972,1
	XII	1126,9	1224,6	1813,5	939,0	1428,6	1235,5	1969,6
2010	I	1127,0	1228,9	1811,7	945,3	1432,4	1238,7	1971,5
	II	1125,6	1224,9	1814,6	942,2	1437,5	1242,1	1978,0
	III	1131,0	1226,3	1822,4	939,0	1429,2	1238,6	1979,6
	IV	1136,9	1219,8	1821,8	932,0	1416,6	1233,6	1975,0
	V	1135,0	1219,9	1802,3	934,1	1414,8	1231,3	1977,9
	VI	1154,1	1223,9	1809,3	938,2	1417,1	1235,4	1983,8
	VII	1178,1	1235,2	1825,2	951,9	1426,2	1244,3	1994,6
	VIII	1179,8	1247,7	1824,5	967,0	1437,9	1256,3	2006,2
	IX	1200,3	1280,6	1843,0	987,3	1464,0	1278,3	2028,1
	X	1222,1	1298,1	1850,4	999,5	1479,9	1293,9	2042,5
	XI	1220,3	1315,2	1866,8	1014,4	1483,9	1299,9	2050,7
	XII	1242,2	1330,5	1886,7	1045,7	1495,6	1316,8	2069,9
2011	I	1378,8	1463,5	2037,4	1199,6	1596,2	1447,3	2212,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2009	VII	2,229	2,553	4,443	0,739	2,536	5,055	2,738
	VIII	2,423	2,665	4,868	0,744	2,456	4,935	2,660
	IX	2,331	2,696	4,719	0,757	2,351	4,760	2,560
	X	2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475
	XI	2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278
	XII	2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289
2010	I	2,254	2,594	4,702	0,907	1,887	3,935	2,262
	II	2,286	2,580	4,800	0,908	1,830	3,842	2,247
	III	2,299	2,606	4,846	0,903	1,879	3,962	2,344
	IV	2,335	2,578	4,949	0,889	1,808	3,830	2,308
	V	2,342	2,632	4,958	0,890	1,906	4,036	2,361
	VI	2,216	2,392	4,687	0,884	2,208	4,669	2,519
	VII	2,233	2,383	4,680	0,871	2,166	4,538	2,531
	VIII	1,959	2,097	4,064	0,879	2,228	4,623	2,629
	IX	1,711	1,911	3,516	0,888	2,091	4,295	2,575
	X	1,630	1,882	3,331	0,915	1,890	3,862	2,385
	XI	1,646	1,869	3,327	0,943	1,858	3,756	2,271
	XII	1,628	1,822	3,222	0,952	1,879	3,720	2,267
2011	I	1,694	1,773	3,124	0,834	1,677	3,093	2,180

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

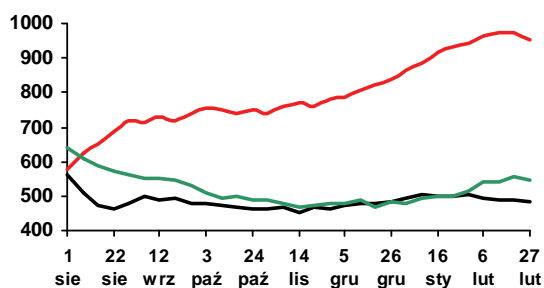
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2009	VII	117	120	112	102	91	86	93	116	124
	VIII	113	114	108	96	96	84	112	103	.
	IX	115	103	104	92	97	80	98	89	105
	X	112	105	105	98	96	86	88	95	96
	XI	118	107	108	100	99	80	90	101	98
	XII	118	111	111	100	99	84	98	102	96
2010	I	121	109	103	98	101	86	95	112	108
	II	118	112	112	95	100	87	115	112	117
	III	115	117	107	98	97	93	119	112	124
	IV	117	112	106	99	98	89	117	116	124
	V	124	115	105	103	101	87	122	117	117
	VI	132	118	120	103	107	98	125	128	108
	VII	175	143	135	186	136	95	129	161	158
	VIII	189	132	161	188	158	96	.	165	151
	IX	226	189	193	200	171	134	180	162	181
	X	209	196	199	181	170	144	146	161	192
	XI	213	202	208	184	177	145	165	157	189
	XII	229	198	213	207	188	150	183	171	181
2011	I	258	219	228	228	218	162	181	200	196
	II	264	244	283	204	210	188	175	213	226

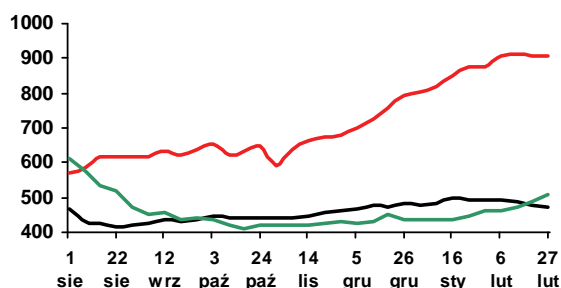
Źródło: biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

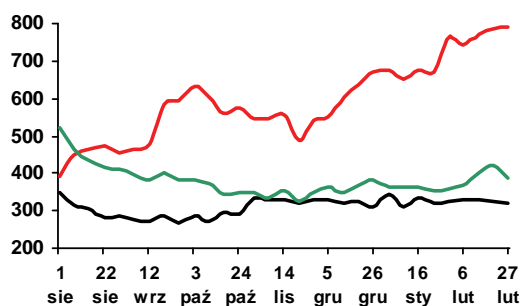
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

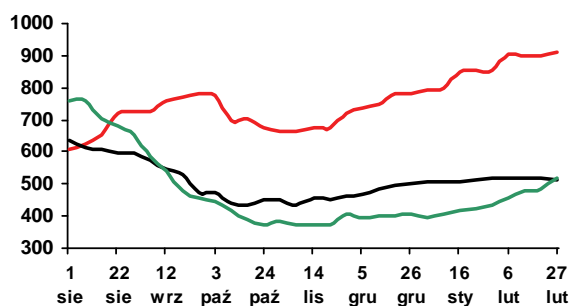
Rys. 2. Pszenica paszowa

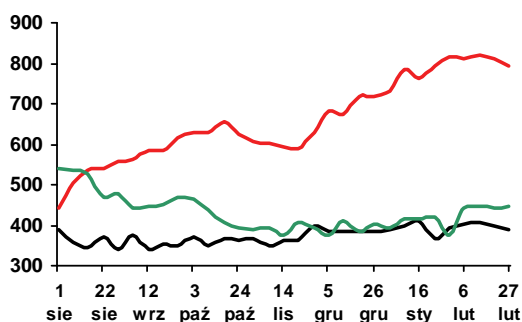
Rys. 3. Żyto paszowe

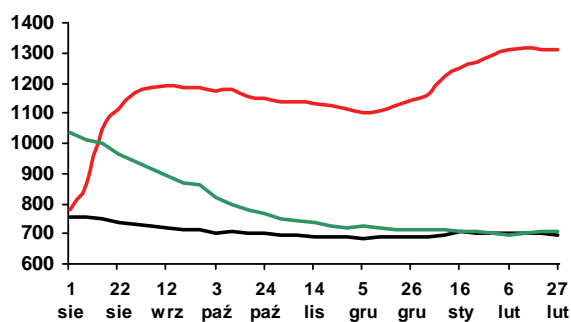
Rys. 4. Kukurydza paszowa

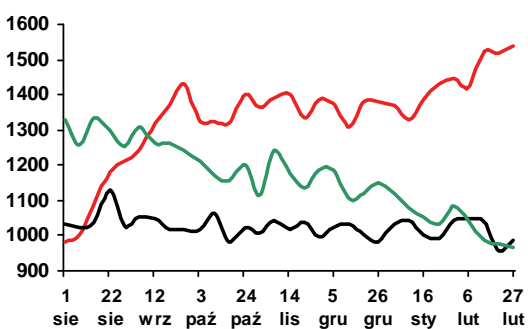
Rys. 5. Jęczmień paszowy

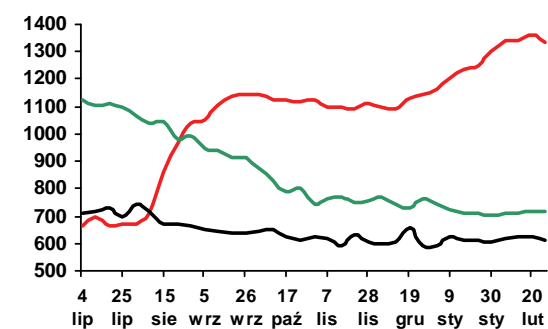
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2010/11

2009/10

2008/09

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2008-11; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Sektor cukrowniczy w sezonie 2010/2011 zakontraktował buraki cukrowe na powierzchni ok. 192 tys. ha, tj. tyle samo co przed rokiem. Zbiory buraków cukrowych wyniosły 9,96 mln ton i były o 8% mniejsze niż przed rokiem. Zdecydowały o tym niższe plony (50 ton/ha, wobec 54,3 ton/ha w sezonie poprzednim). Niekorzystne warunki pogodowe w okresie wegetacji i zbiorów spowodowały, że niska była zawartość cukru w korzeniach, a technologiczny plon cukru (7,27 ton/ha) był

najniższy od 9 lat. Przy takiej podaży i jakości surowca produkcja cukru wyniosła zaledwie 1433 tys. ton i była nieznacznie większa od limitu produkcyjnego (1405,6 tys. ton) oraz o 13% mniejsza niż w sezonie 2009/2010.

Minimalna cena skupu buraków wynosi w bieżącym sezonie 26,29 EUR/tonę, a po przeliczeniu na walutę krajową według kursu euro 3,95 zł – 103,97 zł/tonę i jest o 5% niższa niż przed rokiem. Wielu plantatorów uzyskało jednak niższe ceny (90 zł/tonę), gdyż dostarczali surowiec we wrześniu lub w listopadzie, kiedy ze względu na niekorzystne warunki pogodowe polaryzacja cukru była bardzo niska. Umocnienie się waluty krajowej spowoduje także, że niższe będą także dopłaty cukrowe, które rekompensują plantatorom część utraconych dochodów z powodu obniżki minimalnej ceny skupu. Przewiduje się, że plantatorzy otrzymają dopłaty cukrowe w wysokości 50,37 zł/tonę buraków kwotowych, wobec 53,47 zł/tonę przed rokiem.

Konsumpcja cukru na osobę w gospodarstwach domowych wykazuje tendencję spadkową. W okresie pierwszych trzech kwartałów 2010 r. spożycie cukru na osobę spadło o 5%, a w skali całego roku możliwy jest spadek do ok. 16 kg/mieszkańca. Powodem spadku spożycia są wysokie ceny detaliczne oraz utrwalanie się prozdrowotnego modelu konsumpcji w niektórych typach gospodarstw domowych. Rosnąca produkcja przemysłu spożywczego pozwala przypuszczać, że zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności wyniesie ok. 845 tys. ton. Reforma WPR w sektorze cukrowniczym spowodowała, że powoli wzrasta zużycie cukru w pozostałych działach gospodarki (ok. 55 tys. ton). W konsekwencji całkowite zużycie w kraju wyniesie podobnie jak w latach poprzednich 1570-1590 tys. ton i będzie o 140-160 tys. ton większe od produkcji.

W lutym i marcu 2011 r. na rynku krajowym wystąpił znaczący wzrost cen cukru. Ceny zbytu przekroczyły 3,5 zł/kg, a handlu detalicznym wyniosły 4,0-4,70 zł/kg. Powodem rekordowo wysokich cen cukru jest mała podaż z produkcji krajowej oraz bardzo wysokie ceny na rynku światowym, które powodują, że import realizowany jest po bardzo wysokich cenach. Nie można wykluczyć, że powodem rosnących cen są także działania spekulacyjne funduszy kapitałowych, które dążą do możliwie największych stóp zwrotu. Działania takie przybierają na sile w okresach, kiedy rosną światowe ceny surowców. W Polsce w obawie przed dalszym wzrostem cen cukru, zarówno zakłady przemysłu spożywczego, jak i gospodarstwa domowe zwiększyły zakupy na zapas. Rosnący w krótkim okresie popyt był dodatkowym stymulatorem podwyżek cen. Wysokie ceny prawdopodobnie utrzymają się przez następne trzy kwartały br., a ich spadek możliwy będzie pod wpływem podaży cukru z kampanii 2011/2012 lub zwiększonego importu. Większego importu można będzie jednak oczekiwać dopiero w warunkach znaczącego spadku cen światowych.

W 2010 r. eksport cukru wyniósł 362 tys. ton, z czego 213 tys. ton sprzedano na rynku UE. Przedmiotem eksportu były przede wszystkim nadwyżki produkcyjne z kampanii 2009/2010. Ceny eksportowe wyniosły przeciętnie 502 EUR/tonę, a w sprzedaży do krajów członkowskich 537 EUR/tonę. W tym samym okresie do Polski sprowadzono 200 tys. ton cukru, w tym 147 tys. ton z państw UE. Średnia cena importowa wyniosła 486 EUR/tonę, a w imporcie z krajów UE była 533 EUR/tonę. W 2011 r. w handlu zagranicznym cukrem ujemne saldo obrotów wyniesie ok. 200 tys. ton, a zdecyduje o tym bardzo mała produkcja w ostatniej kampanii.

W pierwszych miesiącach br. ceny cukru na rynku światowym utrzymują się rekordowo wysokie (ok. 750 USD/tonę), powodem tego była mniejsza produkcja w poprzednich dwóch sezonach przy powolnym wzroście popytu. Ocenia się, że w sezonie 2010/2011 produkcja przekroczy 163 mln ton i jest to sygnał do spadków cen. Kontrakty terminowe na grudzień br. sugerują obniżki cen światowych o ok. 15%, ale wciąż będą to bardzo wysokie ceny (600-650 USD/tonę) dla większości importerów.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2009	I	514,96	581,51	316,60	541,47	558,49	430,68
	II	598,22	617,24	337,67	527,91	530,83	447,76
	III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52
	IV	562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38
	V	572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87
	VI	597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86
	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27
2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	740,89
	II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	772,52
	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77
	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27
	VI	484,77	503,33	453,81	415,24	441,83	278,96
	VII	503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01
	VIII	564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21
	IX	518,02	521,16	448,39	578,21	571,02	690,08
	X	527,29	526,17	-	757,49	754,80	866,58
	XI	540,11	518,74	591,66	588,54	586,22	809,48
	XII	734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

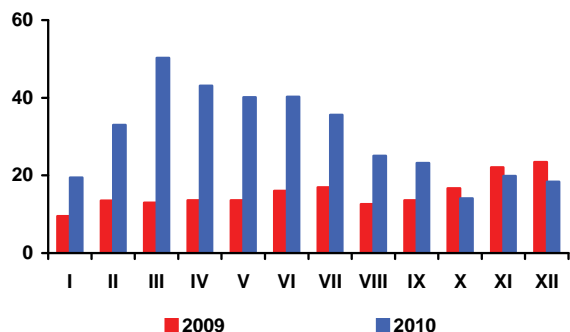
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2009	I	2,44	2,51	2,28	2,80
	II	2,69	2,81	2,51	2,91
	III	2,85	3,15	2,50	3,31
	IV	2,78	3,05	2,39	3,46
	V	2,68	2,83	2,39	3,44
	VI	2,65	2,75	2,44	3,36
	VII	2,63	2,64	2,33	3,25
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06
	X	2,31	2,34	1,85	3,01
	XI	2,22	2,25	1,84	2,89
	XII	2,14	2,21	1,82	2,82
2010	I	2,12	-	1,65	2,76
	II	2,09	-	1,62	2,71
	III	2,00	-	1,57	2,64
	IV	2,01	-	1,57	2,58
	V	2,03	2,08	1,64	2,55
	VI	2,05	2,05	1,66	2,52
	VII	2,09	2,17	1,65	2,49
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95
	X	2,19	2,48	1,61	2,99
	XI	2,28	2,50	1,60	2,95
	XII	2,44	2,64	1,60	2,88

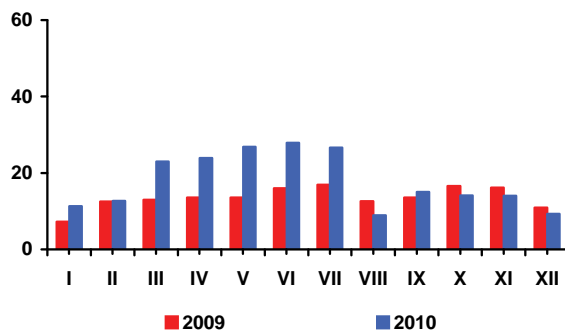
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

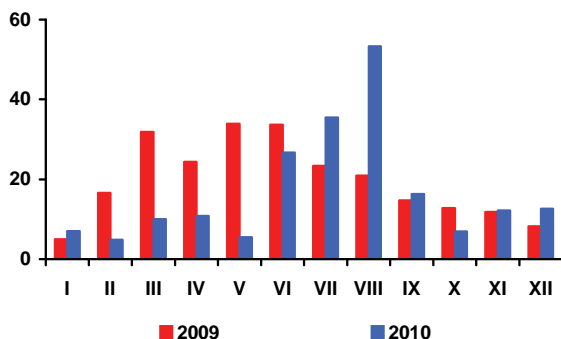
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

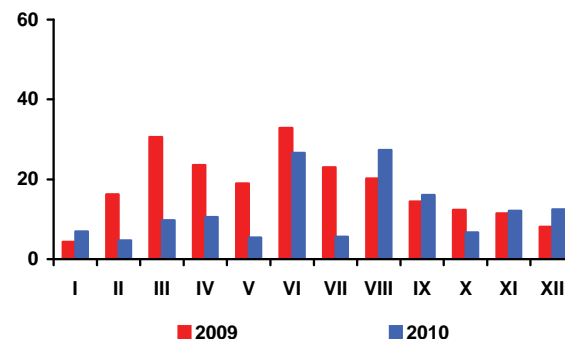
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

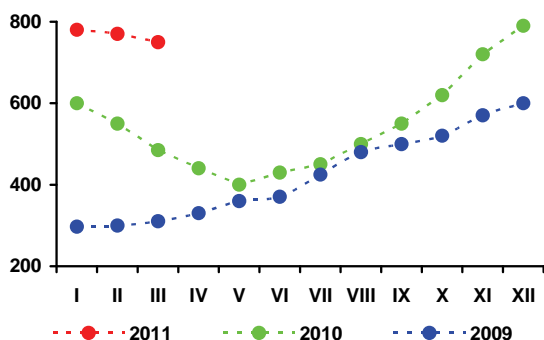
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

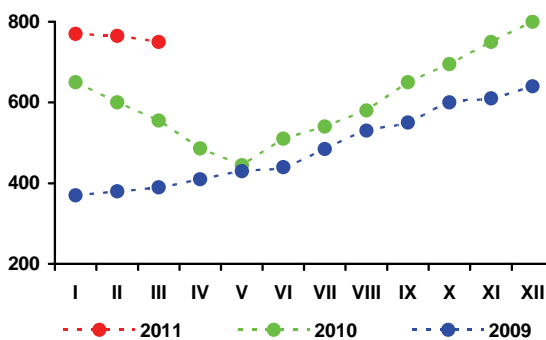
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

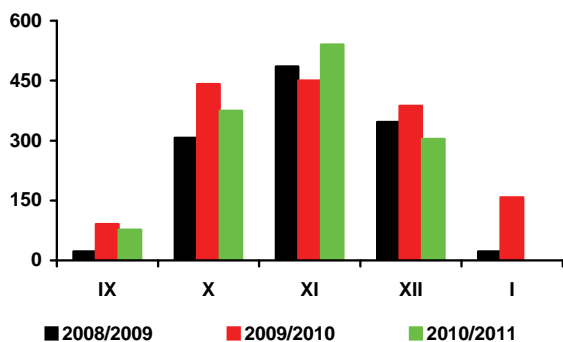
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Spadek światowej produkcji rzepaku w sezonie 2010/11 będzie mniejszy niż dotychczas przewidywano. Podniesiono bowiem prognozy zbiorów dla Indii, Australii i Chin oraz podniesiono szacunki zbiorów rzepaku w Unii Europejskiej. Obecnie ocenia się, iż światowe zbiory rzepaku wyniosą 58,7 mln ton i będą o 2,8% mniejsze niż w poprzednim sezonie. Mimo spadku zbiorów, lecz przy wysokim poziomie zapasów na początku sezonu, jego przerób w bieżącym sezonie będzie prawie taki sam jak w sezonie poprzednim (spadek o 0,2% do 57,2 mln ton). Dlatego światowe zapasy rzepaku na koniec sezonu znacząco się obniżą (do 5,6 mln ton, z 7,2 mln ton przed rokiem). Najbardziej zmniejszą zapasy w Kanadzie (o 46% do 1,2 mln ton) i Unii Europejskiej (o 25% do 1,1 mln ton).

Geny nasion oleistych i produktów ich przerobu na europejskim rynku w styczniu osiągnęły nowe, rekordowo wysokie poziomy. W europejskich portach w styczniu za rzepak płacono średnio 693 USD/tonę, tj. o 37 USD/tonę (o 5,6%) więcej niż przed miesiącem i o 285 USD/tonę (o 69,9%) więcej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 1447 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był droższy o 51 USD/tonę (o 3,7%) niż przed miesiącem i o 531 USD/tonę (o 58,0%) niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła 310 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 21 USD/tonę (o 7,3%) wyższa w porównaniu z poprzednim miesiącem oraz o 70 USD/tonę (o 29,2%) w porównaniu ze styczniem poprzedniego roku.

W pierwszej połowie lutego zahamowany został dynamiczny wzrost cen rzepaku na rynku europejskim. W połowie lutego ceny rzepaku, oleju i śruty rzepakowej wyniosły odpowiednio 680, 1421 i 299 USD/tonę. Oczekuje się podobnej tendencji w skali całego miesiąca.

Na krajowym rynku w lutym przeciętna cena rzepaku wyniosła 1828 zł/tonę i była o 8,9% wyższa niż w poprzednim miesiącu. Cena oleju rzepakowego rafinowanego zmalała o 4,5% do 3812 zł/tonę, a cena śruty rzepakowej wzrosła tylko o 0,8% do 756 zł/tonę. W relacji do lutego poprzedniego roku cena rzepaku była wyższa o 58%, oleju rzepakowego o 36%, a śruty rzepakowej o 49%.

W grudniu krajowy przerób rzepaku był mniejszy niż w poprzednim miesiącu, jak i w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. Przemysł tłuszczowy (zakła-

dy liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) w grudniu wyprodukował 53 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 12,7% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 12,9% mniej niż grudniu poprzedniego roku, a w całym 2010 r. – 629 tys. ton, tj. o 8,6% mniej niż w 2009 roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego w dużych zakładach wzrosła (o 20,0% do 547 tys. ton). Większa również była produkcja margaryn (wzrost o 8,9% do 375 tys. ton).

W grudniu zmalały obroty handlu zagranicznego olejnymi, zarówno po stronie eksportu, jak i importu. Większy był tylko wywóz margaryn i przywóz olejów roślinnych.

W całym 2010 r. wywieziono: 291 tys. ton rzepaku (o 7% mniej niż w roku poprzednim), 222 tys. ton oleju rzepakowego (o 22% więcej), 585 tys. ton śruty rzepakowej (o 7% więcej) i 107 tys. ton margaryn (o 21% więcej). Przywieziono: 2585 tys. ton śrut oleistych (o 14% więcej niż w roku poprzednim), 419 tys. ton olejów roślinnych (o 10% więcej), 359 tys. ton nasion oleistych (o 2% mniej, w tym 236 tys. ton rzepaku (o 35% mniej) oraz 62 tys. ton margaryn (o 36% więcej).

Geny detaliczne tłuszczów roślinnych w grudniu nieznacznie zmalały (średnio o 0,1% w porównaniu z poprzednim miesiącem). Potaniały margaryny (średnio o 0,8%) i oliwa z oliwek (o 0,4%). Ceny olejów roślinnych po raz kolejny wzrosły (średnio o 0,6%). W całym 2010 r. ceny detaliczne tłuszczów roślinnych wzrosły niewiele (średnio o 0,6% w porównaniu z rokiem poprzednim). Przeciętny wzrost ich cen był znacznie mniejszy niż cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (2,7%), w tym zwłaszcza niż wzrost cen tłuszczów zwierzęcych (11,5%). W minionym roku margaryny istotnie potaniały względem masła, a oleje roślinne nieznacznie podrożały względem „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu).

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	419 457	186 561	945 940	24,81	26,2	75,4
2009 I-XII	850 976	359 471	209 329	1 001 118	26,25	24,6	85,0
2009 XII	60 296	24 898	13 838	71 356	1,87	23,0	84,5
2010 I	57 231	22 352	22 967	56 616	1,48	40,1	101,1
II	52 963	26 491	24 956	54 498	1,43	47,1	97,2
III	58594	35 854	29 022	65 426	1,72	49,5	89,6
IV	38 756	25 431	20 387	43 800	1,15	52,6	88,5
V	35 358	27 848	16 475	46 731	1,23	46,6	75,7
VI	41 934	29 234	15 398	55 770	1,46	36,7	75,2
VII	42 574	35 218	14 011	63 781	1,67	32,9	66,8
VIII	66 851	32 367	15 879	83 339	2,19	23,8	80,2
IX	62 522	31 629	22 633	71 518	1,88	36,2	87,4
X	59 240	35 798	23 938	71 100	1,86	40,4	83,3
XI	60 200	23 891	22 236	61 855	1,62	36,9	97,3
XII	52 528	36 665	8 586	80 607	2,11	16,3	65,2
Zmiany w %							
XII 2010 / XI 2010	-12,7	53,5	-61,4	30,3	30,3	x	x
XII 2010 / XII 2009	-12,9	47,3	-38,0	13,0	13,0	x	x
I-XII 2009 / I-XII 2008	19,3	-14,3	12,2	5,8	5,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	54 070	164 226	602 888	15,80	23,0	118,3
2009 I-XII	850 976	30 005	182 430	698 551	18,31	21,4	121,8
2009 XII	60 296	2220	12 975	49541	1,30	21,5	121,7
2010 I	57 231	1080	21 674	36637	0,96	37,9	156,2
II	52 963	1878	23 085	31756	0,83	43,6	166,8
III	58 594	3758	26 467	35885	0,94	45,2	163,3
IV	38 756	1583	19 805	20534	0,54	51,1	188,7
V	35 358	2104	16 019	21443	0,56	45,3	164,9
VI	41 934	3432	14 961	30405	0,80	35,7	137,9
VII	42 574	4441	13 679	33336	0,87	32,1	127,7
VIII	66 851	3782	15 573	55060	1,44	23,3	121,4
IX	62 522	4676	20 734	46464	1,22	33,2	134,6
X	59 240	4043	21 606	41677	1,09	36,5	142,1
XI	60 200	829	21 770	39259	1,03	36,2	153,3
XII	52 528	4319	6265	50582	1,33	11,9	103,8
Zmiany w %							
XII 2010 / XI 2010	-12,7	421,0	-71,2	28,8	28,8	x	x
XII 2010 / XII 2009	-12,9	94,5	-51,7	2,1	2,1	x	x
I-XII 2009 / I-XII 2008	19,3	-44,5	11,1	15,9	15,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	2 007 513	520 217	2 556 862	48,6	41,8
2009 I-XII	1 276 464	2 265 610	607 774	2 934 300	47,6	43,5
2009 XII	90 444	183 336	53 406	220 374	59,0	41,0
2010 I	85 847	228 193	61 768	252 272	72,0	34,0
II	79 445	146 818	59 348	166 915	74,7	47,6
III	87 891	212 389	64 696	235 584	73,6	37,3
IV	58 134	210 193	47 506	220 821	81,7	26,3
V	53 037	257 855	35 625	275 267	67,2	19,3
VI	62 901	227 486	39 253	251 134	62,4	25,0
VII	63 861	213 380	40 799	236 442	63,9	27,0
VIII	100 277	185 569	60 396	225 450	60,2	44,5
IX	93 783	237 099	61 885	268 997	66,0	34,9
X	88 860	203 354	55 846	236 368	62,8	37,6
XI	90 300	287 104	63 660	313 744	70,5	28,8
XII	78 792	175 615	33 001	221 406	41,9	35,6
Zmiany w %						
XII 2010 / XI 2010	-12,7	-38,8	-48,2	-29,4	x	x
XII 2010 / XII 2009	-12,9	-4,2	-38,2	0,5	x	x
I-XII 2009 / I-XII 2008	19,3	12,9	16,8	14,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	10 020	482 171	597 415	45,1	179,0
2009 I-XII	1 276 464	9 120	549 046	736 538	43,0	173,3
2009 XII	90 444	974	51 372	40 046	56,8	225,9
2010 I	85 847	1 081	59 616	27 312	69,4	314,3
II	79 445	1 031	54 067	26 409	68,1	300,8
III	87 891	2 258	61 570	28 579	70,1	307,5
IV	58 134	1 293	42 801	16 626	73,6	349,7
V	53 037	1 220	32 584	21 673	61,4	244,7
VI	62 901	253	36 301	26 853	57,7	234,2
VII	63 861	1 091	34 898	30 054	54,6	212,5
VIII	100 277	696	57 554	43 419	57,4	231,0
IX	93 783	585	59 200	35 168	63,1	266,7
X	88 860	670	53 190	36 340	59,9	244,5
XI	90 300	712	61 291	29 721	67,9	303,8
XII	78 792	65	31 559	47 298	40,1	166,6
Zmiany w %						
XII 2010 / XI 2010	-12,7	-90,9	-48,5	59,1	x	x
XII 2010 / XII 2009	-12,9	-93,3	-38,6	18,1	x	x
I-XII 2009 / I-XII 2008	19,3	-9,0	13,9	23,3	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	341 306	48 067	84 200	305 173	8,00	24,7	111,8
2009 I-XII	363 022	45 590	88 483	320 129	8,39	24,4	113,4
2009 XII	28 500	3 799	5 863	26 436	0,63	20,6	107,8
2010 I	24 675	4 302	6 495	22 482	0,59	26,3	109,8
II	26 567	5 254	7 492	24 329	0,64	28,2	109,2
III	35 190	6 791	10 144	31 837	0,83	28,8	110,5
IV	23 609	4 736	7 473	20 872	0,55	31,7	113,1
V	29 386	5 230	9 414	25 202	0,66	32,0	116,6
VI	33 457	4 258	9 461	28 254	0,74	28,3	118,4
VII	30 154	4 531	9 969	24 716	0,65	33,1	122,0
VIII	28 499	5 569	7 349	26 719	0,70	25,8	106,7
IX	36 661	6 877	11 926	31 612	0,83	32,5	116,0
X	37 748	6 296	14 224	29 820	0,78	37,7	126,6
XI	39 566	4 944	3 455	41 055	1,08	8,7	96,4
XII	29 599	3 315	9 673	23 241	0,61	32,7	127,4
Zmiany w %							
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	-25,2	-32,9	180,0	-43,4	-43,4	x	x
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	3,9	-12,7	65,0	-12,1	-12,1	x	x
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	6,4	-5,2	5,1	4,9	4,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
2009 XII	1141,0	471,5	2,42
2010 II	1159,0	478,5	2,42
III	1122,0	454,3	2,47
IV	1149,0	448,2	2,56
V	1233,0	472,1	2,61
VI	1250,0	530,0	2,36
VII	1263,2	549,9	2,30
VIII	1269,0	647,8	1,96
IX	1298,2	688,3	1,89
X	1390,0	690,9	2,01
XI	1463,0	708,9	2,06
XII	1675,0	779,7	2,10
2011 I	1678,0	889,0	1,89
Zmiany w %			
<u>I 2011</u> <u>XII 2010</u>	0,2	14,0	x
<u>I 2011</u> <u>I 2010</u>	47,2	79,6	x
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	-14,6	-24,9	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

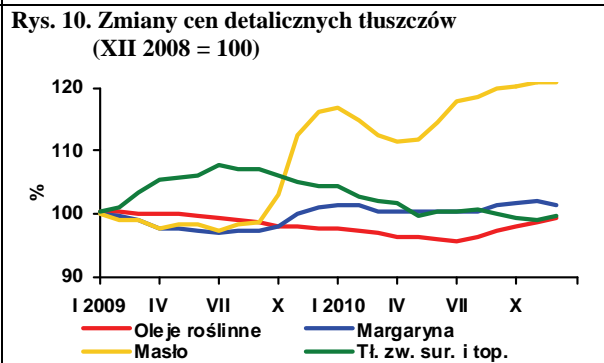
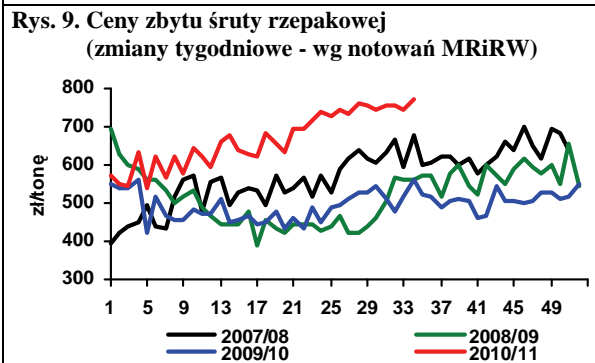
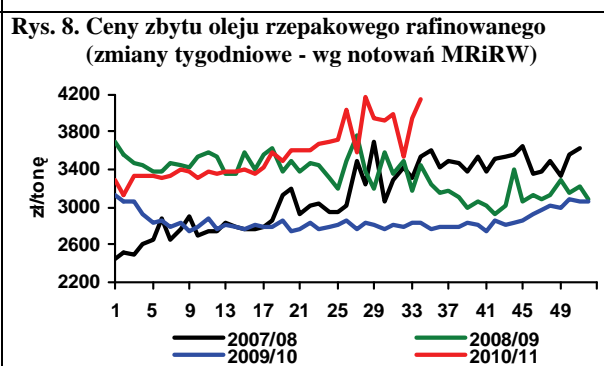
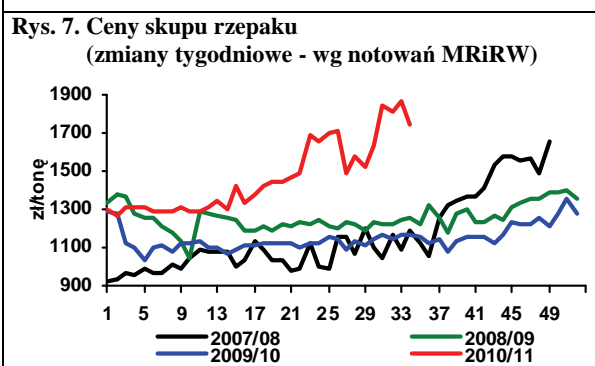
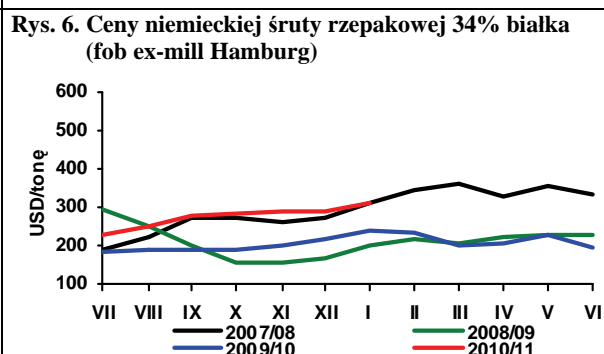
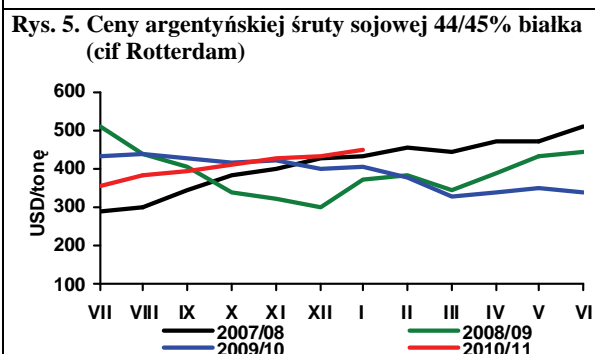
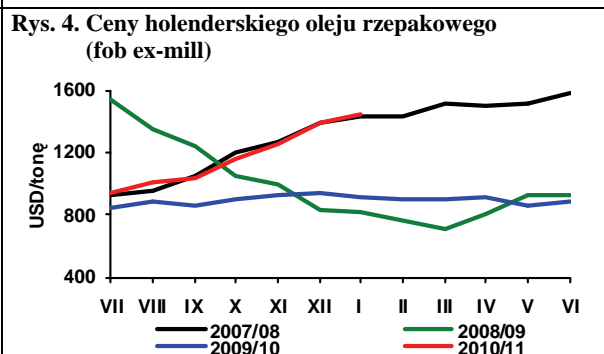
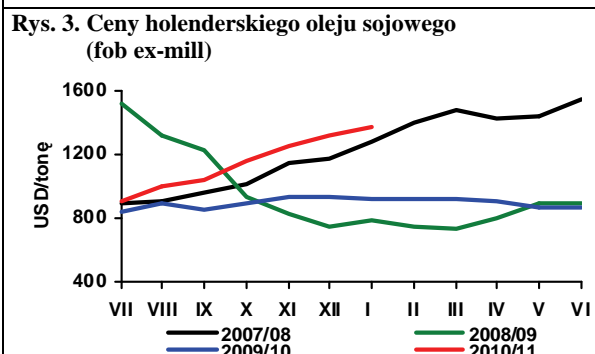
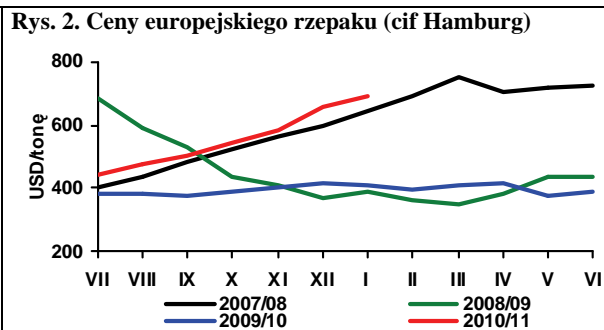
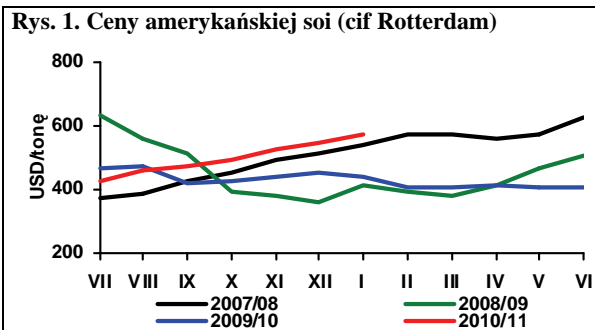
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2009 I-XII	4,33	8,05	12,68	4,77	6,10	13,95	17,65	5,96
2010 I-XII	4,21	7,09	15,05	4,58	5,85	13,68	20,65	5,68
2009 XII	4,19	8,05	12,68	4,77	5,89	14,13	20,35	5,88
2010 I	4,12	7,68	14,48	4,70	5,87	11,63	20,55	5,88
II	4,04	7,27	14,03	4,68	5,90	11,63	20,30	5,88
III	4,18	7,33	13,97	4,68	5,87	13,93	19,95	5,80
IV	4,10	7,12	13,95	4,60	5,80	13,90	19,80	5,76
V	3,99	7,23	14,56	4,54	5,82	13,63	19,70	5,68
VI	4,00	7,20	15,02	4,51	5,77	13,50	20,20	5,64
VII	4,22	6,96	15,36	4,54	5,75	13,40	20,90	5,64
VIII	4,42	6,85	15,58	4,50	5,77	13,28	21,05	5,60
IX	4,16	6,91	15,75	4,54	5,84	13,38	21,10	5,56
X	4,43	7,04	15,96	4,50	5,88	13,68	21,30	5,52
XI	4,47	6,83	15,94	4,59	6,00	13,68	21,35	5,52
XII	4,40	6,69	16,01	4,59	5,97	13,55	21,35	5,52
Zmiany w %								
<u>XII 2010</u> <u>XI 2009</u>	-1,6	-2,0	0,4	0,0	-0,5	-0,9	0,0	0,0
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	5,0	-16,9	26,3	-3,8	1,4	-4,1	4,9	-6,1
<u>I-XII 2010</u> <u>I-XII 2009</u>	-2,8	-11,9	18,7	-4,0	-4,1	-2,0	17,0	-4,7

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Znaczący, ponad 10% spadek produkcji w UE oraz bardzo silny popyt importowy ze strony krajów Europy Wschodniej powodują, że ceny ziemniaków w bieżącym sezonie kształtują się na bardzo wysokim poziomie. Ceny ziemniaków konsumpcyjnych w krajach Europy Zachodniej obecnie wynoszą ok. 200 EUR/t i nadal rosną. Bardzo silny wzrost cen ma miejsce i na polskim rynku. W styczniu średnie ceny na targowiskach wzrosły w stosunku do grudnia o blisko 9%, a w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku wzrost ten wyniósł prawie 50%. Sytuacja jest bardzo zróżnicowana w skali kraju i stanowi odzwierciedlenie zmian ubiegłorocznych plonów i zbiorów ziemniaków w poszczególnych rejonach Polski. W bieżącym sezonie największy spadek plonów i zbiorów miał miejsce w zachodniej i południowo-zachodniej części kraju i tam są najwyższe ceny. W grudniu średnie ceny targowiskowe w Małopolsce i na Podkarpaciu wynosiły ok. 135-145 zł/dt i były o 55-65% wyższe niż przed rokiem. Na równie wysokim poziomie kształtowały się one w województwach Polski Zachodniej. Natomiast we wschodniej części kraju ceny na targowiskach były o 10-20% wyższe niż przed rokiem, a ich poziom nie przekracza 100 zł/dt (podlaskie i lubelskie).

Na przełomie lutego i marca ceny ziemniaków krajowych na głównych rynkach hurtowych wahały się w przedziale 100-160 zł/dt, a importowanych były o 20-30% wyższe i wynosiły 150-200 zł/dt. Oferowane są także importowane młode ziemniaki w cenie 250-300 zł/dt. Wysoki poziom cen utrzyma się do końca bieżącego sezonu.

W 2010 r. nastąpiło zwiększenie obrotów handlowych ziemniakami i ich przetworami. Większy był eksport większości przetworów ziemniaczanych. Według wstępnych danych sprzedaż frytek na rynki zagraniczne wyniosła w 2010 r. 118,7 tys. ton, wobec 108,5 tys.

ton w 2009 r., a chipsów 20,7 tys. ton, wobec 18,2 ton w roku poprzednim. Zwiększyła się również sprzedaż na rynki zagraniczne skrobi ziemniaczanej z 49,9 do 57,1 tys. ton. Eksport suszu z ziemniaków był podobny jak rok wcześniej i wyniósł 7,4 tys. ton. Nieco wyższa była również sprzedaż na rynki zagraniczne ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji, chociaż jej poziom nadal jest niski. Wzrost eksportu ziemniaków miał miejsce zwłaszcza w ostatnim kwartale 2010 r. i był związany ze znaczącym zwiększeniem sprzedaży do Rosji i na Białoruś (łącznie ok. 19 tys. ton), podczas gdy w poprzednich latach sprzedaż na te rynki była marginalna. W 2010 r. największym odbiorcą polskich ziemniaków pozostała Mołdawia, ale sprzedaż na ten rynek spadła z 29,0 do 14,4 tys. ton.

W minionym roku zwiększył się także import przetworów i ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji, a także produktów skrobiowych. W 2010 r. sprowadzono 180,1 tys. ton syropów skrobiowych, wobec 147,5 tys. ton w roku poprzednim. Znacząco wzrósł również import skrobi nieprzetworzonych, z 72,3 do 91,3 tys. ton, w tym głównie kukurydzianej i pszenicznej. Zmniejszył się natomiast o 16% do 63,5 tys. ton przywóz dekstryn i preparatów wykańcjalniczych na bazie skrobi. Większy był import frytek, pozostałych ziemniaków mrożonych i chipsów natomiast zmalał przywóz suszu. O ponad 70% do 235 tys. ton zwiększył się przywóz ziemniaków nieprzetworzonych, z tego 29,8 tys. ton stanowiły sadzeniaki, 48,4 tys. ton ziemniaki wczesne i 157,3 tys. ton ziemniaki z głównego zbioru.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	51 800	50 100	79 400	-	-	-
V	42 400	35 600	41 000	-	-	-
VI	35 100	33 000	35 600	-	-	-
VII	32 700	27 800	29 100	-	-	-
VIII	49 100	43 700	45 500	-	-	117
IX	223 400	249 400	149 000	21 975	24 818	12 923
X	341 400	299 300	297 900	38 712	40 781	32 774
XI	203 600	121 900	166 200	27 609	15 192	15 603
XII	36 700	38 500	70 400	462		16
RAZEM	886 900 ^b	780 600 ^b	609 100 ^b	88 758	80 791	61 433

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2009 VII	396	0	2 295	4 049	14	4 894	303	10 988	2 270	645
VIII	193	-	1 147	3 590	7	4 094	340	10 462	2 132	478
IX	80	0	3 078	4 031	10	4 204	405	10 238	1 342	488
X	13	0	3 826	3 540	9	4 585	423	9 264	1 137	590
XI	6	1	2 722	5 106	16	4 107	310	7 889	1 349	626
XII	6	100	1 637	4 464	12	2 580	348	9 306	1 529	476
2010 I	53	284	1 748	5 445	8	2 715	483	7 087	1 255	653
II	58	374	2 242	6 386	15	2 454	453	8 002	1 114	549
III	192	688	3 122	5 222	7	4 324	578	10 418	1 731	668
IV	141	424	3 373	6 174	30	3 218	520	8 540	1 801	539
V	114	22	2 120	4 964	6	4 321	501	9 499	1 734	699
VI	235	-	543	4 809	3	4 359	841	10 253	1 920	813
VII	80	2	344	2 219	2	2 969	1 168	13 635	1 920	562
VIII	55	7	283	1 898	18	4 270	1 024	11 707	1 845	438
IX	69	-	1 333	3 003	12	5 155	991	10 297	1 695	453
X	252	0	6 458	7 373	7	3 657	1 114	9 640	2 013	784
XI	376	0	8 246	4 313	11	3 002	1 174	8 546	1 696	665
XII	89	-	9 979	2 672	15	4 152	1 139	10 988	1 775	627

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2006 I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2009 VII	56	72	3 104	954	4 948	10 468	6 177	5 250	305	258
VIII	37	-	4 562	938	5 595	14 491	5 973	3 106	264	182
IX	92	-	2 910	1 090	4 206	17 056	5 395	3 766	297	147
X	39	-	4 195	1 039	5 152	10 426	12 175	3 727	452	513
XI	114	60	8 513	1 123	7 941	12 028	4 955	2 789	400	53
XII	524	440	8 003	792	5 968	12 930	4 166	3 193	333	34
2010 I	1 267	164	8 868	584	69 937	14 744	4 927	3 020	333	102
II	3 057	1 030	16 085	611	6 056	17 287	5 007	3 557	402	116
III	3 737	7 850	24 008	754	5 185	11 592	5 196	4 315	392	112
IV	6 315	12 277	17 024	558	13 941	22 917	5 097	3 492	249	91
V	19 942	3 239	34 198	516	5 768	19 280	4 755	4 318	420	54
VI	12 067	1 160	32 169	903	5 290	12 960	5 139	3 525	925	39
VII	178	2 213	3 296	786	6 382	17 396	5 170	2 852	586	52
VIII	39	865	2 849	720	7 682	14 884	5 778	2 793	553	6
IX	200	250	3 426	803	7 057	13 232	6 324	3 151	686	34
X	86	153	3 274	1 149	6 236	10 726	6 040	3 796	620	49
XI	172	247	8 352	1 059	4 517	10 816	4 869	3 595	403	61
XII	1 066	313	3 659	684	6 398	11 424	4 417	3 177	146	159

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
		2009	2010	2010	2010	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	37,3	24,0	24,7	38,4	102,9	155,8
	targowiskowa	76,6	105,4	105,6	112,5	146,9	106,5
	detaliczna (zł/kg)	0,95	1,35	1,36	1,43	150,5	105,1
	importowa	50,2	97,6	111,7	.	255,0	114,4
	eksportowa	48,1	73,2	81,9	.	219,0	111,9
Relacje cen	skup / targowisko	0,49	0,23	0,23	0,34	-	-
	targowisko / detal	0,81	0,78	0,78	0,79	-	-
	skup / detal	0,39	0,18	0,18	0,27	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	skupu (zł/t)	156,5	149,5	149,3	151,0	96,5	101,1
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,40	2,40	2,71	3,11	222,1	114,8
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	3,81	3,88	4,06	4,23	111,0	104,2
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,54	9,64	9,76	9,80	102,7	100,4
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,80	34,40	34,80	34,70	99,7	99,7
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,74	8,96	9,12	9,18	105,0	100,7

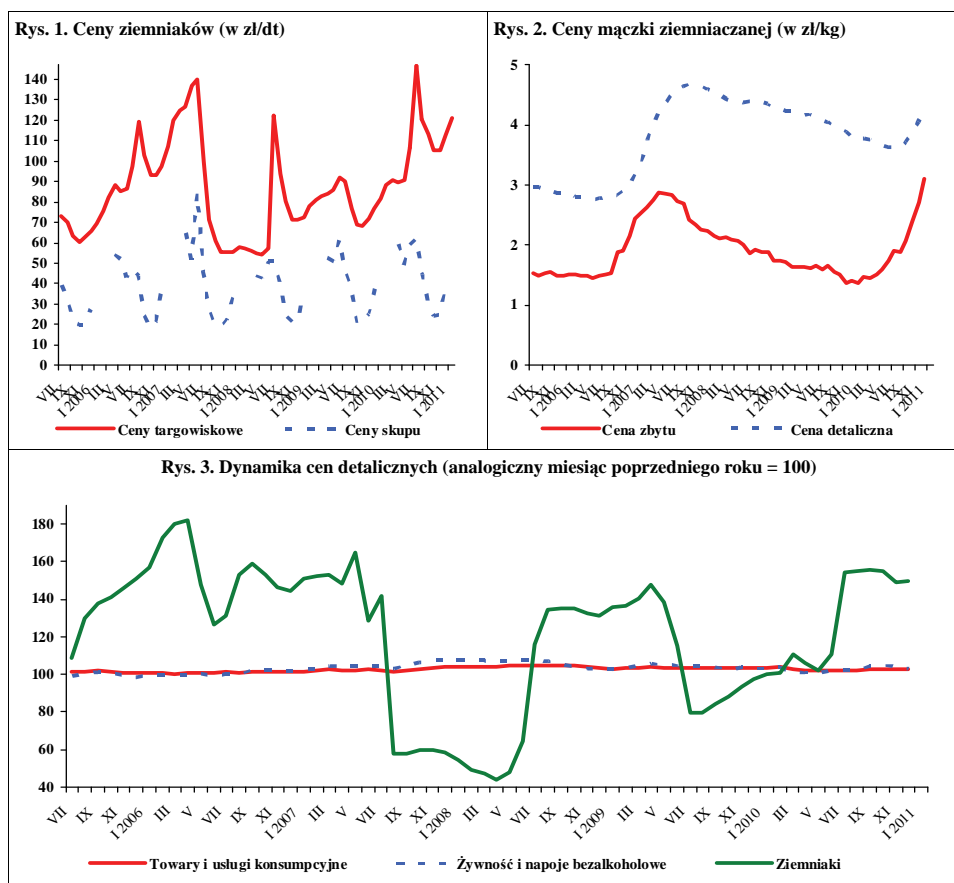
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2010			2011		wsk. zmian cen	
		styczeń	listopad	grudzień	styczeń	roczny	miesięczny	
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%	
1	Dolnośląskie	88,1	118,0	121,6	128,9	146,4	106,0	
2	Kujawsko-pomorskie	89,4	103,8	113,3	127,2	142,3	112,3	
3	Lubelskie	71,8	82,6	86,9	92,5	128,8	106,4	
4	Lubuskie	94,3	124,2	132,4	145,1	153,9	109,6	
5	Łódzkie	73,9	102,5	111,9	120,5	163,1	107,7	
6	Małopolskie	76,8	117,0	119,4	128,6	167,3	107,7	
7	Mazowieckie	85,9	93,2	102,7	109,2	127,1	106,3	
8	Opolskie	98,5	130,0	133,8	146,4	148,7	109,5	
9	Podkarpackie	84,3	122,9	125,0	135,0	160,1	108,0	
10	Podlaskie	87,5	81,8	86,8	97,1	111,0	111,8	
11	Pomorskie	78,0	107,7	113,0	124,5	159,6	110,1	
12	Śląskie	91,6	123,7	127,4	143,5	156,7	112,7	
13	Świętokrzyskie	70,6	90,8	97,8	102,0	144,5	104,3	
14	Warmińsko-mazurskie	83,6	97,5	116,2	121,6	145,5	104,6	
15	Wielkopolskie	78,3	108,4	112,5	127,6	163,0	113,4	
16	Zachodniopomorskie	80,3	114,6	118,1	120,8	150,5	102,2	
maksimum		98,5	130,0	133,8	146,4	x		
minimum		70,6	81,8	86,8	92,5			
różnica w %		39,5	58,9	54,0	58,3			

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W lutym 2011 r. w porównaniu ze styczniem br. ceny większości warzyw wzrastały. Najbardziej zwyżkowała cena skupu pietruszki przeznaczonej na eksport (o 34%), kapusty białej w spółdzielniach ogrodniczych i w zakładach przetwórczych (o 17%). Przetwórcy płacili więcej za marchew do produkcji kostki (o 14%) i za buraki (o 12%). Najbardziej potaniały pory skupowane na eksport (o 26%) i cebula obierana w przemyśle przetwórczym (o 21%). W niewielkim stopniu potaniały pieczarki. W handlu hurtowym najbardziej wzrosła cena kapusty białej (o 13%), a w mniejszym stopniu marchwi. Nieco tańsze były buraki i cebula.

W relacji do lutego 2010 r. w skupie oraz w handlu hurtowym wzrosły ceny niemal wszystkich warzyw (prócz cebuli obieranej, która potaniała o 5%). Najbardziej, bo dwukrotnie, podrożały w przetwórstwie: kapusta biała i marchew na kostkę. W skupie warzyw przeznaczonych na eksport dwukrotnie droższa była kapusta pekińska, o 85% kapusta biała i seler, o 71% kapusta czerwona i o 52% buraki. Spółdzielnie ogrodnicze skupujące warzywa do bezpośredniej konsumpcji o 89% więcej płaciły za kapustę białą i o 30% za buraki ćwikłowe. Na rynku produktów świeżych podrożała też marchew i cebula. Na rynkach hurtowych dwukrotnie podrożała kapusta biała, o 59% cebula, o 34% buraki ćwikłowe, o 26% marchew i o 25% cebula.

W grudniu 2010 r., w stosunku do listopada, w handlu detalicznym wzrosły ceny wszystkich warzyw, a najbardziej: papryki (o 57%), porów (o 22%), kalafiorów (o 20%) i pomidorów (o 19%). Na zbliżonym poziomie utrzymały się ceny cebuli, marchwi, kapusty białej i buraków. W tym samym okresie ceny przetworów warzywnych zmieniły się w niewielkim stopniu (do 3%). Najbardziej (o 4%) obniżyły się ceny soku pomidorowego.

W relacji do grudnia 2009 r. odnotowano najwyższy wzrost cen detalicznych: kapusty białej (o 81%), cebuli (o 49%), papryki (o 43%), porów (o 41%), pomidorów (o 39%) i selerów (o 37%). W mniejszym stopniu zmieniały się ceny detaliczne przetworów warzywnych. Ogórki konserwowe podrożały o 12%, szpinak mrożony o 7%, mrożone mieszanki warzywne o 5% i kalafior mrożony o 4%. Najbardziej potaniał sok pomidorowy (o 5%) i koncentrat pomidorowy (o 3%). Ceny pozostałych przetworów były zbliżone do tych sprzed roku.

W grudniu 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze o 39% obniżyły produkcję marynat, o 31% warzyw mrożonych i o 8% konserw warzywnych. Na zbliżonym poziomie do ubiegłorocznego utrzymała się produkcja soku pomidorowego.

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

W grudniu 2010 r. wyeksportowano 22,4 tys. ton warzyw świeżych o wartości 12,4 mln EUR. W stosunku do grudnia 2009 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 9%, a jego wartość wzrosła o 52%. Na spadek eksportu warzyw wpłynęła niższa o 59% sprzedaż cebuli, o 52% kalafiorów i o 29% marchwi. Ponad trzykrotnie wzrósł eksport pomidorów, niemal trzykrotnie ogórków i ponad dwukrotnie kapusty. W tym samym okresie wyeksportowano 30,2 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 21,6 mln EUR. Sprzedaż przetworów obniżyła się o 21%, a jej wartość o 9%. Wyeksportowano o 25% mniej mrożonek, o 26% marynat i konserw. Wzrósł jedynie eksport suszy o 5%.

Import warzyw świeżych w grudniu 2010 r. wyniósł 28,9 tys. ton, a jego wartość 27,9 mln EUR. W porównaniu z grudniem poprzedniego roku ilość zakupionych warzyw świeżych była niższa o 16%, a ich wartość o 5%. Niższe były dostawy papryki o 41%, pomidorów o 31%, ogórków o 27% i czosnku o 9%. Ponad dwukrotnie więcej zakupiono kapusty, o 93% cebuli i o 76% marchwi. W tym okresie zaimportowano 11,4 tys. t przetworów warzywnych o wartości 11,6 mln EUR. W relacji do grudnia 2009 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych obniżyła się o 26%, a wartość o 21%. Spadek importu przetworów warzywnych wynikał z niższego o 50% zakupu konserw, o 25% koncentratu pomidorowego, o 21% mrożonek i o 10% marynat. Zaimportowano natomiast o 12% więcej suszy.

W 2010 r. – wg wstępnych danych CAAC - w handlu świeżymi warzywami saldo było ujemne i wyniosło -143,5 mln euro. W stosunku do roku poprzedniego zwiększyło się o 43%. W handlu przetworami warzywnymi wpływ z eksportu przewyższał wartość importu o 131,8 mln euro, a w relacji do roku 2009 dodatnie saldo zwiększyło się o 4%.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2009 I-XII	0,76	1,38	0,40	1,17	0,59	2,15	1,86	1,13	4,11	2,04	4,81
2010 I	0,88	1,25	0,58	0,69	0,58	-	-	-	-	-	4,84
II	1,22	1,46	0,75	0,90	0,69	-	-	-	-	-	4,82
III	1,48	1,62	0,76	0,84	0,69	-	-	-	8,54	-	5,01
IV	1,73	1,81	0,77	0,94	0,70	-	-	-	6,60	-	4,86
V	1,94	2,10	1,07	1,03	0,77	-	-	-	5,24	-	4,48
VI	2,01	2,60	1,63	1,28	0,91	-	-	-	3,89	-	4,51
VII	1,57	2,44	1,80	1,25	1,03	1,70	1,22	-	3,98	1,63	4,81
VIII	1,07	2,11	1,47	0,93	0,74	1,22	0,85	1,66	2,75	1,99	5,69
IX	1,11	1,89	0,82	0,86	0,67	2,14	-	2,35	3,63	2,03	5,41
X	1,08	1,77	0,77	0,79	0,75	-	-	-	4,05	1,99	4,75
XI	1,05	1,75	0,87	0,78	0,76	-	-	-	5,26	-	4,51
XII	1,13	1,80	1,05	0,91	0,84	-	-	-	7,00	-	4,77
2010 I-XII	1,36	1,88	1,03	0,93	0,76	1,54	0,99	2,00	5,09	1,91	4,87
2011 I	1,46	1,95	1,21	1,02	0,91	-	-	-	-	-	4,98
II	1,44	1,97	1,42	1,05	0,90	-	-	-	-	-	4,67
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2011</u> I 2011	99	101	117	103	99	x	x	x	x	x	94
<u>II 2011</u> II 2010	118	135	189	117	130	x	x	x	x	x	97

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztuk, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2009 I-XII	0,80	0,31	0,32	0,27	0,73	0,76	1,30	1,08	1,94	0,64	0,35
2010 I	0,89	0,35	0,24	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
II	1,30	0,43	0,25	0,25	0,80	-	-	-	-	-	-
III	1,50	0,48	0,30	0,28	1,00	-	-	-	-	-	-
IV	1,79	0,61	0,42	0,30	-	-	-	-	-	-	-
V	1,88	-	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	0,52	-	-	-	1,60	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,73	1,59	-	1,49	-	-
VIII	1,20	-	-	-	-	0,78	1,57	1,09	1,32	0,60	0,33
IX	1,23	0,49	0,31	0,20	-	0,80	1,51	1,06	2,00	0,58	0,33
X	1,30	0,49	0,25	0,20	0,90	-	1,83	1,33	-	0,60	0,32
XI	1,45	0,67	0,24	0,25	0,85	-	1,96	1,57	-	-	-
XII	1,56	0,77	0,27	0,28	0,90	-	2,10	1,65	-	-	-
2010 I-XII	1,41	0,54	0,33	0,25	0,88	0,78	1,70	1,27	1,45	0,59	0,33
2011 I	1,56	0,77	0,44	0,31	0,87	-	-	-	-	-	-
II	1,23	0,90	0,50	0,35	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2011</u> I 2011	79	117	114	112	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2011</u> II 2010	95	209	200	140	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2009 I-XII	3,42	1,18	0,92	0,40	0,38	2,78	0,79	1,72	1,04	0,47	1,28	0,42	-
2010 I	-	-	0,81	0,53	0,61	-	0,49	1,73	0,85	0,69	1,69	0,36	0,45
II	-	-	1,08	0,71	0,78	-	0,68	2,40	0,89	0,98	-	0,46	-
III	-	-	1,49	0,73	0,92	-	0,74	3,00	1,34	1,15	-	0,45	-
IV	5,92	-	2,13	0,73	0,99	-	0,75	-	1,50	1,35	-	0,39	-
V	4,22	-	2,60	1,10	1,23	-	0,86	-	-	1,70	-	0,38	-
VI	3,18	-	2,25	1,37	1,40	-	0,80	-	2,83	1,46	-	0,41	-
VII	2,69	0,54	2,21	0,98	1,20	-	0,77	-	4,30	1,18	0,70*	0,66	-
VIII	2,46	0,55	1,86	0,77	1,20	2,50	0,63	-	3,00	0,86	1,62	0,53	0,60
IX	2,70	0,63	1,54	0,66	1,15	3,03	0,58	-	2,12	0,83	1,50	0,48	0,60
X	3,79	-	1,41	0,69	1,19	3,44	0,61	1,50	1,45	0,95	1,53	0,48	-
XI	4,64	-	1,32	0,71	1,23	-	0,59	1,48	1,46	0,90	1,50	0,52	-
XII	-	-	1,53	1,00	1,33	-	0,68	-	1,49	1,06	1,58	0,57	0,81
2010 I-XII	3,70	0,57	1,69	0,83	1,10	2,99	0,68	2,02	1,93	1,09	1,57	0,47	0,62
2011 I	-	-	1,93	1,24	1,34	-	0,80	1,86	1,65	1,15	2,15	0,71	0,86
II	-	-	2,08	1,31	1,33	-	0,88	2,50	1,65	1,13	1,80	0,70	0,92
Wskaźnik zmian w %													
<u>II 2011</u> I 2011	x	x	108	106	99	x	110	134	100	98	84	99	107
<u>II 2011</u> II 2010	x	x	193	185	171	x	129	104	185	115	x	152	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2009 IX	4 525	64 650	17 710	9 076
X	2 702	67 460	11 816	6 316
XI	2 377	55 380	6 942	4 515
XII	3 540	41 546	5 200	3 922
2009 I-XII	41 772	467 206	99 018	61 737
2010 I	2 431	33 101	4 799	3 215
II	2 809	36 789	5 364	4 487
III	4 123	42 230	8 883	4 413
IV	3 620	29 588	5 745	3001
V	3 527	25 104	4 948	2 611
VI	3 573	24 326	4 426	4 439
VII	3 034	29 506	15 363	15 284
VIII	3 439	43 319	12 776	19 052
IX	3 435	61 474	20 536	8 351
X	3 387	72 527	11 415	8 048
XI	3 467	62 157	8 110	6 559
XII	3 459	42 677	7 435	3 980
2010 I-XII				
Wskaźnik zmian w %				
<u>XII 2010</u> XII 2009	100	69	92	61

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009											2010											XII 2010 XII 2009 (%)
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII							
Warzywa ogółem	28235	24535	380688	26810	37545	39265	31748	36388	30242	23230	28770	29063	29670	20679	22401	355809	91						
Cebula	12533	8590	110450	9057	13405	11751	10743	12314	6179	5389	7096	6091	5245	5596	3521	96386	41						
Kapusta	2201	2213	56890	3039	4850	7324	9473	7115	1737	858	1356	3095	2092	2699	4686	48324	212						
Marchew	1808	2569	19689	2539	5454	5892	4952	5466	3568	1570	1100	1708	1495	1510	1834	37089	71						
Ogórki	100	112	9451	61	89	161	297	666	1033	2504	2845	774	319	172	331	9252	297						
Pomidory	2432	769	69926	691	773	745	1019	5445	12865	8354	10632	8675	12088	3309	2625	67220	341						
Kalafiony	858	357	21459	481	431	605	262	334	1220	901	2048	2510	1922	1032	172	11918	48						
Przetwory ogółem	43368	38224	448652	42467	45303	53795	37232	33129	32775	26739	29381	39947	45128	44500	30199	460595	79						
Susze	1668	1575	18943	1677	1636	1781	1557	1549	1566	1686	1731	1927	1884	1618	1651	20263	105						
Marynaty	3013	2399	30409	1891	2399	3182	2927	2368	2015	1757	2033	2873	2907	2822	2018	29191	84						
Konserwy	4873	3776	43031	2864	3615	4425	3261	3245	2925	2707	2907	4118	4972	5129	3160	43328	84						
-kapusta kwasz.	1446	1220	10641	633	781	909	597	470	377	412	526	553	656	837	560	7311	46						
Mrożonki	29023	26381	306956	31624	32770	38013	25073	21743	21591	17185	19224	27093	31264	32363	19843	317787	75						
Pieczarki i ich przetwory	15812	17871	163765	18731	18430	21461	17175	16058	14926	13173	13801	15738	18569	17193	13175	198431	74						
Warzywa ogółem	8928	8193	156201	8768	11680	13701	10945	19663	20727	15570	16060	17474	18566	11410	12428	176992	152						
Cebula	2903	2396	32363	2744	3951	4076	3520	4278	2848	2324	2537	2605	2457	2729	1743	35812	73						
Kapusta	335	374	8119	546	956	1570	1983	1931	631	353	401	801	504	613	1312	11603	351						
Marchew	285	319	3970	352	760	869	880	1020	743	385	232	374	275	305	366	6561	115						
Ogórki	54	77	6656	58	96	221	238	636	700	1049	921	461	258	132	342	5112	444						
Pomidory	1695	700	49626	825	954	1073	1126	5013	11242	7665	8081	7627	10148	3359	2331	59445	333						
Kalafiony	474	187	9377	202	188	294	160	268	686	625	1210	1457	1180	630	132	7033	71						
Przetwory ogółem	27289	23758	292160	25401	29286	35043	26457	25274	24325	19779	20641	27699	31912	30754	21560	318130	91						
Susze	2631	2287	29760	2596	2649	2842	2618	2590	2466	2614	2756	3106	3496	3069	1966	32768	86						
Marynaty	2896	2529	28179	1633	1863	2658	2672	2132	1824	1475	1941	2494	2749	2467	1965	25874	78						
Konserwy	3909	3146	36816	2633	3390	4176	3287	3431	2965	2752	2614	3715	4123	4481	2718	40284	86						
-kapusta kwasz.	511	460	3993	321	388	461	317	245	194	201	220	268	355	498	337	3806	73						
Mrożonki	13628	12282	153068	14605	16631	19479	13533	12668	12593	9455	9967	14692	17820	18378	11632	171454	95						
Pieczarki i ich przetwory	21086	23762	227750	23917	23625	27906	23775	23947	20567	18580	18631	21607	24806	22829	17344	267534	73						

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010												XII 2010 XII 2009 (%)	
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII										
Warzywa ogółem	31745	34163	348335	36362	39947	51999	44829	45790	37806	19804	9463	16269	22641	38185	28853	391949		84								
Cebula	2618	2536	47932	3280	8064	10134	8811	14772	9902	4041	2820	7156	6812	9433	4887	90111		193								
Kapusta	733	694	4825	434	866	1295	3370	3055	1470	577	420	1838	4382	3879	1660	23245		239								
Marchew	490	667	36161	1212	2397	3690	4055	6439	9685	3587	1133	464	425	450	1170	34709		176								
Ogórki	5949	4755	44697	4914	3383	4095	2663	1169	1968	1160	289	978	2056	4130	3461	30267		73								
Pomidory	11113	13324	99821	13189	11861	14767	11417	8928	8134	5272	1699	2177	2053	8826	9162	97484		69								
Papryka	3975	4099	37584	4209	3702	4043	2569	3251	2779	2704	973	1604	2516	3625	2408	34383		59								
Czosnek	657	618	6388	353	321	815	608	666	217	317	654	608	438	283	564	5846		91								
Przetwory ogółem	16986	15332	164247	15085	16873	22754	16824	19779	16686	18501	16034	18712	18388	14653	11365	205654		74								
Mrożonki	2366	2052	27935	2816	3531	4057	2976	3291	2890	2478	2181	3078	3486	3356	1619	35759		79								
Susze	860	1135	12147	1737	1602	1468	1663	2156	1895	2213	1768	1402	1068	1108	1271	19352		112								
Marynaty	1942	1449	16933	1164	1136	2126	1541	1184	805	1142	957	1063	2024	1441	1307	15891		90								
Konserwy	4382	3705	36633	2328	2649	5036	2736	2284	2415	2842	2534	4382	3819	4666	1852	37544		50								
<i>-kukurydza konserw.</i>	2350	1898	17473	1017	1104	2786	931	1085	917	1210	1255	2088	2014	2641	391	17439		21								
Koncentrat pomid.	5685	5269	51377	5337	5966	7880	5996	7917	6967	8102	6912	7069	6102	2783	3977	75009		75								
Warzywa ogółem	20835	29381	256590	32934	38257	53890	43376	33037	20654	13923	5598	8723	12614	29580	27942	320529		95								
Cebula	344	378	5662	474	1788	2650	2589	5284	2484	965	526	1325	1321	1689	957	22049		253								
Kapusta	68	48	1295	54	184	516	1316	993	408	190	115	256	594	762	325	5713		671								
Marchew	180	187	12150	289	614	1084	1239	1804	1930	728	270	109	108	165	361	8702		193								
Ogórki	3559	4759	32376	5647	4828	4756	2210	910	1045	425	67	521	1269	3989	3189	28856		67								
Pomidory	6930	11530	93851	13212	14103	19150	15400	8756	6627	5279	1292	2437	2520	10689	10853	110318		94								
Papryka	3615	4734	44078	4691	5711	7927	7092	6416	4292	3703	850	1135	2090	4382	4726	53014		100								
Czosnek	887	1051	6772	551	691	1394	995	1053	406	669	1197	1222	865	680	1357	11081		129								
Przetwory ogółem	16200	14621	164500	14390	16094	20907	15345	16523	15400	15917	13776	16586	16076	13716	11579	186309		79								
Mrożonki	1865	1631	21968	2127	2490	2814	1929	1896	1904	1674	1549	2096	2490	2427	1189	24584		73								
Susze	1747	2272	23649	3430	3791	2975	3220	2966	3311	2884	2803	2144	2109	2196	2824	34651		124								
Marynaty	1752	1280	14445	1023	1036	1670	1459	1080	734	973	796	1052	1552	1243	1148	13767		90								
Konserwy	4937	4055	41237	2626	2897	5550	3112	2779	2934	3124	2691	4851	4111	4681	2208	41565		54								
<i>-kukurydza konserw.</i>	2264	1795	15652	919	1094	2756	880	1078	840	990	989	1869	1703	2274	430	15824		24								
Koncentrat pomid.	4265	3935	45426	3793	4222	5932	4093	5718	5127	5795	4762	4885	4229	1957	2960	53474		75								

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiori	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2009 XI	0,23	0,18	0,17	0,54	0,63	0,39	1,34	0,80	0,39	0,44
XII	0,26	0,19	0,14	0,47	0,50	0,30	1,29	0,83	0,48	0,40
2009 I-XII	0,28	0,15	0,20	0,66	0,66	0,39	1,39	0,83	0,41	0,48
2010 I	0,30	0,18	0,14	0,95	1,19	0,42	1,37	0,86	0,51	0,43
II	0,29	0,20	0,14	1,07	1,23	0,44	1,36	0,83	0,50	0,46
III	0,35	0,21	0,15	1,38	1,45	0,49	1,39	0,81	0,51	0,47
IV	0,33	0,21	0,18	0,80	1,11	0,61	1,45	0,85	0,53	0,52
V	0,35	0,27	0,19	0,96	0,92	0,80	1,53	0,84	0,52	0,62
VI	0,46	0,36	0,21	0,68	0,87	0,56	1,42	0,85	0,52	0,57
VII	0,43	0,41	0,25	0,42	0,92	0,69	1,43	0,83	0,49	0,52
VIII	0,36	0,30	0,21	0,32	0,76	0,59	1,40	0,84	0,42	0,52
IX	0,43	0,26	0,22	0,60	0,88	0,58	1,45	0,77	0,48	0,49
X	0,47	0,24	0,18	0,81	0,84	0,61	1,40	0,79	0,54	0,54
XI	0,49	0,23	0,20	0,77	1,02	0,61	1,38	0,77	0,59	0,51
XII	0,49	0,28	0,20	1,03	0,89	0,77	1,37	0,74	0,60	0,48
2010 I-XII	0,37	0,24	0,18	0,55	0,88	0,59	1,16	0,81	0,52	0,50
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	100	122	100	134	87	126	99	96	102	94
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	188	147	143	219	178	257	106	89	125	120

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiori gruntowe ^a
2009 IX	0,73	1,38	0,75	0,63	2,04	1,56	1,88	1,77	2,30
X	0,61	1,54	0,69	0,63	4,12	1,63	3,18	2,66	1,80
XI	0,72	1,44	0,69	0,69	-	-	5,81	3,25	-
XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
III	1,42	0,88 ^b	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
IV	1,71	0,92 ^b	0,99	0,76	-	-	5,23	8,98	-
V	1,90	1,17 ^b	1,04	0,78	-	-	4,07	5,29	-
VI	2,08	1,85 ^b	1,53	1,08	2,62	-	1,83	4,01	-
VII	2,03	1,49 ^b	1,13	1,74	1,27	-	1,24	5,03	3,26
VIII	1,98	0,94 ^b	0,96	1,48	0,98	1,27	1,06	2,58	2,57
IX	1,18	0,94 ^b	0,90	0,78	2,53	1,62	2,24	3,81	2,99
X	1,18	0,82 ^b	0,84	0,83	4,98	1,37	3,15	3,79	2,28
XI	1,12	1,08 ^b	0,83	0,83	-	-	5,93	5,32	-
XII	1,22	1,25 ^b	0,98	0,87	-	-	7,54	6,25	-
2010 I-XII	1,49	1,08^b	1,00	0,96	2,48	1,42	5,62	5,01	2,78
2011 I	1,45	1,45 ^b	1,17	1,09	-	-	-	5,40	-
II	1,44	1,64 ^b	1,21	1,06	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>II 2011</u> <u>I 2011</u>	99	113	103	97	x	x	x	x	x
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	125	191	126	134	x	x	x	x	x

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2009 XI	3,53	10,85	3,35	3,39	3,28	6,80	1,97
XII	3,50	10,77	3,32	3,41	3,27	6,76	1,90
2009 I-XII	3,47	10,47	3,29	3,32	3,24	6,66	2,02
2010 I	3,50	11,03	3,29	3,44	3,33	6,71	1,92
II	3,52	11,17	3,26	3,42	3,20	6,68	1,89
III	3,51	11,04	3,28	3,44	3,28	6,63	1,92
IV	3,44	11,00	3,32	3,42	3,20	6,64	1,91
V	3,44	11,30	3,36	3,44	3,24	6,66	1,92
VI	3,43	11,40	3,51	3,57	3,29	6,63	1,93
VII	3,46	11,28	3,51	3,48	3,22	6,56	1,92
VIII	3,44	11,72	3,54	3,55	3,29	6,55	1,89
IX	3,37	11,39	3,59	3,74	3,40	6,53	1,91
X	3,28	11,98	3,94	3,80	3,39	6,56	1,91
XI	3,23	11,87	3,95	3,88	3,40	6,52	1,93
XII	3,20	11,98	3,84	3,82	3,60	6,56	1,88
2010 I-XII	3,40	11,43	3,53	3,58	3,32	6,60	1,91
Wskaźnik zmian w %							
XII 2010 XI 2010	99	101	97	98	106	101	97
XII 2010 XII 2009	91	111	116	112	110	97	99

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2009 XI	1,50	0,96	1,54	1,36	3,17	3,84	6,43	4,67	-	3,45	6,80
XII	1,51	0,98	1,54	1,37	3,16	3,87	8,05	5,94	-	4,20	6,95
2009 I-XII	1,71	0,83	2,17	1,54	3,75	5,11	8,64	6,08	3,73	4,88	6,86
2010 I	1,58	1,10	1,63	1,43	3,30	5,36	9,23	8,40	-	6,47	7,08
II	1,92	1,31	1,78	1,51	3,45	5,95	9,96	8,69	-	6,99	6,91
III	2,17	1,42	1,85	1,54	3,56	6,84	12,23	9,42	-	7,68	7,00
IV	2,49	1,47	1,92	1,55	3,95	7,15	17,14	10,82	-	7,06	6,90
V	2,85	1,66	2,13	1,57	4,84	6,41	16,05	7,66	-	5,93	6,71
VI	3,23	3,29 ^a	2,43	1,93	6,66	6,92	11,34	5,74	4,18	3,97	6,65
VII	3,06	3,64 ^a	2,40	2,53	9,65	-	11,14	5,90	2,80	4,32	6,90
VIII	2,56	3,67 ^a	1,97	1,87	7,44	5,92	6,29	4,43	2,11	3,87	7,34
IX	2,29	1,94	1,77	1,66	5,39	5,26	5,35	5,35	3,14	4,33	7,36
X	2,17	1,62	1,72	1,57	4,62	4,64	5,68	5,67	4,81	3,69	6,97
XI	2,15	1,62	1,71	1,56	4,26	4,47	7,31	6,94	-	3,96	6,83
XII	2,25	1,77	1,85	1,63	4,34	5,44	11,50	8,25	-	4,76	7,19
2010 I-XII	2,39	1,55	1,93	1,70	5,12	5,85	10,27	7,27	3,41	5,25	6,99
Wskaźnik zmian w %											
XII 2010 XI 2010	105	109	108	104	102	122	157	119	x	120	105
XII 2010 XII 2009	149	181	120	119	137	141	143	139	x	113	103

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2009 XI	5,34	13,85	8,40	6,64	8,54	7,28	9,95	3,84	6,00	8,91	4,29
XII	4,81	13,85	8,36	6,74	8,62	7,30	9,85	3,85	5,85	8,57	4,32
2009 I-XII	5,19	13,53	8,30	6,48	8,44	7,14	9,75	3,83	5,94	8,72	4,32
2010 I	5,39	14,00	-	6,76	8,70	7,32	9,90	3,84	5,98	8,71	4,30
II	5,48	14,05	-	6,80	8,72	7,36	9,95	3,85	5,98	8,74	4,31
III	5,44	13,95	-	6,80	8,76	7,36	9,90	3,81	5,95	8,71	4,27
IV	5,46	13,90	-	6,86	8,74	7,38	9,85	3,79	5,88	8,66	4,29
V	5,42	13,80	-	6,86	8,76	7,40	9,80	3,81	5,90	8,66	4,27
VI	5,48	13,85	-	6,92	8,76	7,40	9,85	3,83	5,88	8,71	4,27
VII	5,44	13,85	-	6,90	8,76	7,38	9,80	3,83	5,88	8,66	4,26
VIII	5,49	13,70	-	6,94	8,76	7,40	9,75	3,84	5,95	8,71	4,27
IX	5,49	13,85	-	6,94	8,72	7,42	9,80	3,81	6,03	8,77	4,23
X	5,53	13,80	-	7,00	8,76	7,42	9,85	3,80	6,00	8,74	4,24
XI	5,53	13,60	-	7,08	8,82	7,48	9,85	3,79	5,90	8,63	4,23
XII	5,41	13,45	-	7,24	8,94	7,70	9,75	3,64	5,75	8,40	4,24
2010 I-XII	5,46	13,82	-	6,93	8,77	7,42	9,84	3,80	5,92	8,68	4,27
Wskaźnik zmian w %											
XII 2010 XI 2010	98	99	x	102	101	103	99	96	97	97	100
XII 2010 XII 2009	112	97	x	107	104	105	99	95	98	98	98

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

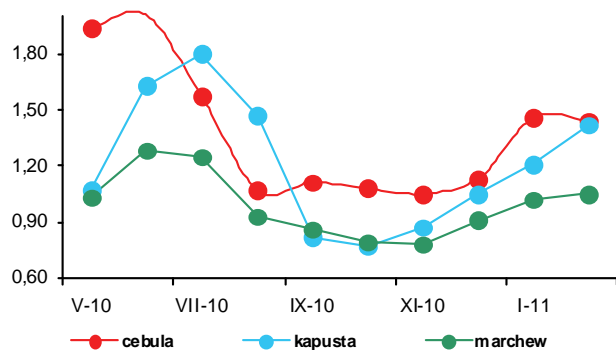
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

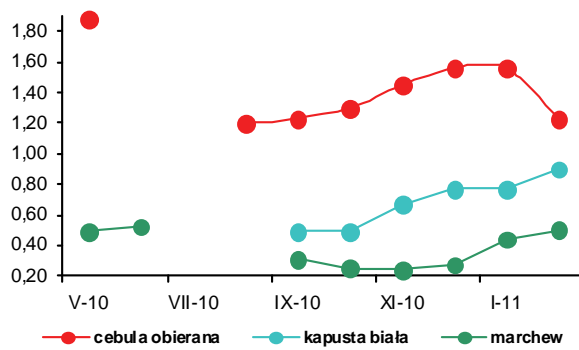
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2009 VI	38	61	48	25	46	-
VII	40	62	51	28	51	50
VIII	43	68	55	29	-	-
IX	46	71	54	27	-	-
X	49	72	45	28	-	-
XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-
IV	81	79	40	25	-	-
V	79	81	45	24	45	-
VI	40	64	44	29	47	-
VII	39	62	43	30	50	48
VIII	40	65	37	29	-	-
IX	41	68	39	31	-	-
X	48	74	39	29	-	-
XI	43	78	42	30	-	-
2011 I	48	80	44	31	-	-
II	45	83	45	31	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse.

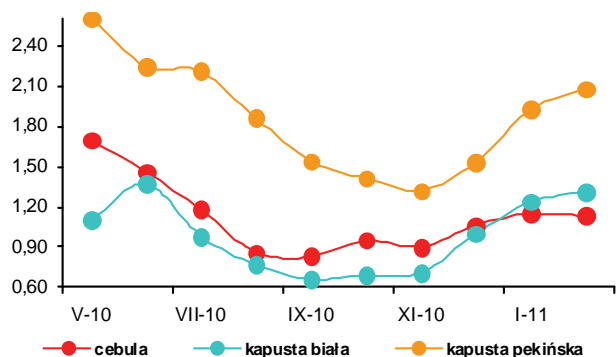
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

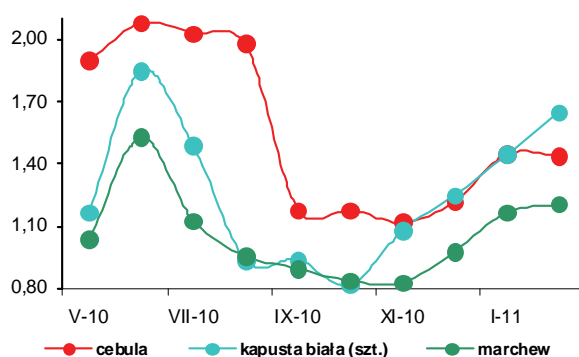
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

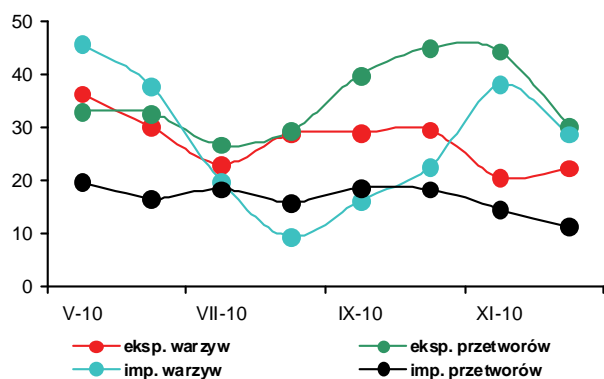
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

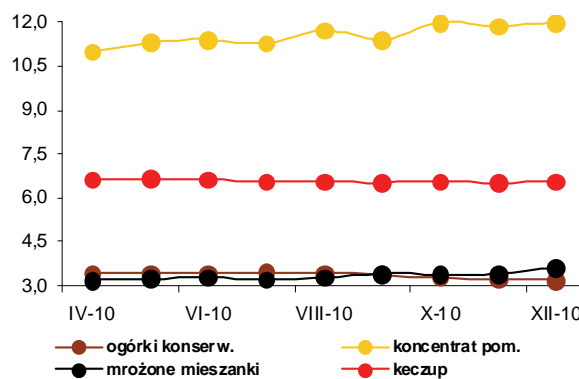
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

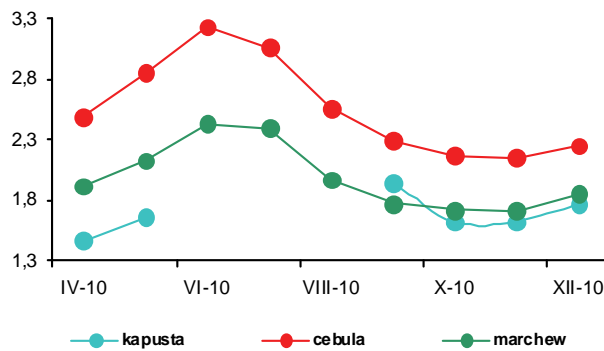
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

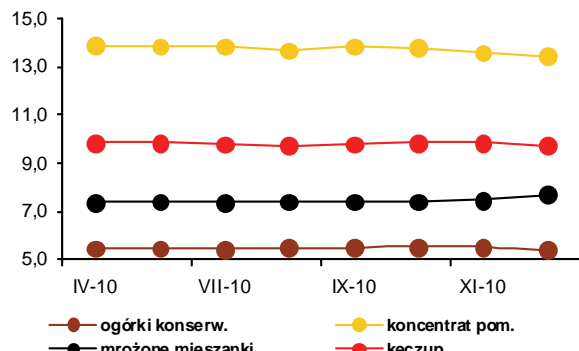
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W lutym 2011 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 67% wyższe niż w lutym roku poprzedniego. Ceny jabłek płacone w skupie przez spółdzielnie ogrodnicze zwiększyły się o 94%, a oferowane przez firmy eksportowe wzrosły o 123%. Jabłka kierowane do produkcji zagęszczonego soku jabłkowego podrożały ponad trzykrotnie do 0,64 zł/kg. Ceny hurtowe gruszek wzrosły o 39%, płacone przez spółdzielnie ogrodnicze o 54%, a oferowane przez firmy eksportowe o 43%. Na rynkach hurtowych droższe niż w lutym 2010 r. były banany i winogrona, a obniżyły się z powodu dobrych zbiorów w krajach eksporterach, ceny owoców cytrusowych. Najbardziej (o 20%) spadły ceny hurtowe cytryn. W lutym 2011 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 5% wyższe niż w miesiącu poprzednim, a płacone przez firmy eksportowe o 11%. O ponad 10% wyższe były również ceny jabłek kierowanych do przerobu. O około 10% zwiększyły się także ceny gruszek kierowanych na rynek wewnętrzny i na eksport. Nieznacznie niższe niż w styczniu 2011 r. były ceny hurtowe cytryn i pomarańcz, a wzrosły ceny bananów, winogron i nieznacznie mandarynek (o 2%).

W grudniu 2010 r. w relacji do grudnia roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów były wyższe o 8,8%, przy wzroście cen żywności o 3,9%. Ceny owoców strefy umiarkowanej wzrosły o 39,4%. Owoce południowe nieznacznie potaniały (o 3,0%), a ceny przetworów owocowych wzrosły o 2,9%. Ceny owoców jagodowych zwiększyły się o 27,1%. Średnie ceny owoców cytrusowych były niższe o 5,0%, bananów wzrosły o 5,8%, a pozostałych owoców południowych obniżyły się o 7,4%. Jabłka podrożały o 66,8%, gruszki o 54,2%. W grudniu wyższe niż w listopadzie 2010 r. były tylko ceny winogron, gruszek i jabłek.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w grudniu 2010 r. w relacji do grudnia roku poprzedniego o 27% do 40,4 tys. ton. Najbardziej obniżyła się produkcja soku pomarańczowego. Produkcja so-

ków zagęszczonych spadła o 43%, a dżemów o 33%. Wyższa natomiast (o 6%) była produkcja owoców mrożonych. W relacji do listopada 2010 r. wyższa była jedynie produkcja pitnego soku jabłkowego i soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych. Wg wstępnych danych w 2010 r. produkcja soków pitnych w firmach średnich i dużych obniżyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 5% do 521 tys. ton. Produkcja soków zagęszczonych obniżyła się o 6% do 133 tys. ton, a owoców mrożonych o 3% do 278 tys. ton. O niemal 8% do 46 tys. ton zwiększyła się produkcja dżemów. O niewielkim spadku produkcji soków zagęszczonych i mrozonek zadecydował wysoki jej poziom w I połowie 2010 r. Ceny zbytu dżemów były niższe, natomiast wzrosły ceny zbytu soków pitnych.

W grudniu 2010 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były aż o 49%, a przetworów owocowych o 60% niższe niż w grudniu roku poprzedniego. O spadku eksportu owoców świeżych zadecydowało obniżenie sprzedaży jabłek i gruszek odpowiednio o 59 i 48%. W grupie przetworów owocowych najbardziej spadł eksport zagęszczonego soku jabłkowego (aż o 72%). Eksport mrozonek obniżył się o 45%, a dżemów i przecierów o 33%. W wyniku zwiększenia cen eksportowych większości owoców i ich przetworów – głównie jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego (wzrost dwukrotny) wpływy z eksportu przetworów owocowych spadły znacznie mniej niż wolumenu sprzedaży (o 37%), a wyższa o 13% była wartość eksportu owoców świeżych. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów obniżyły się w relacji do grudnia 2009 r. o 20% do 53,2 mln euro. Niższy był wolumen importu wszystkich owoców południowych (poza bananami) oraz ich przetworów. Wzrosły jedynie, z powodu niedoborów na rynku krajowym, rozmiary przywozu jabłek oraz zagęszczonego soku jabłkowego. Wzrost cen importowych spowodował zwiększenie wartości importu przetworów owocowych (o 47%) i mniejsze niż wolumenu obniżenie wartości przywozu owoców świeżych. W grudniu 2010 r. ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami pogłębiło się w relacji do grudnia roku poprzedniego o 35% i wyniosło 51,3 mln euro. Relatywnie wysoki poziom sprzedaży w I połowie roku zadecydował o spadku w całym 2010 r. w relacji do roku poprzedniego wolumenu sprzedaży owoców świeżych tylko o 9%, a przetworów owocowych o 2%. Rozmiary importu przetworów wzrosły o 10%, a owoców obniżyły się o 8%. Wartość eksportu owoców i ich przetworów była nieznacznie wyższa niż w 2009 r. (1075 mln euro). Wartość importu zwiększyła się o 14% do 1167,4 mln euro. Ujemne saldo handlu zagranicznego całą tą grupą towarową wyniosło 92,6 mln euro, wobec dodatniego w wysokości 49,2 mln euro w 2009 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki ^a	Wiśnie ^a	Morele	Brzoskwinie	Śliwki ^a
2009 I-XII	1,16	2,25	2,06	1,60	1,96	1,49	1,40
2010 I	0,89	1,80	-	-	-	-	-
II	0,99	2,06	-	-	-	-	-
III	1,06	2,25	-	-	-	-	-
IV	0,96	-	-	-	-	-	-
V	1,06	-	-	-	-	-	-
VI	1,07	-	3,11	-	-	-	-
VII	1,29	-	3,81	3,10	4,69	3,70	1,96
VIII	1,46	2,62	-	3,35	5,12	3,33	1,82
IX	1,77	2,43	-	-	-	2,59	1,77
X	1,75	2,23	-	-	-	3,80	2,66
XI	1,77	2,67	-	-	-	-	-
XII	1,79	2,80	-	-	-	-	-
2010 I-XII	1,32	2,36	3,37	3,19	4,91	3,36	1,85
2011 I	1,82	2,87	-	-	-	-	-
II	1,92	3,18	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>II 2011</u> I 2011	105	111	x	x	x	x	x
<u>II 2011</u> II 2010	194	154	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki ^a	Truskawki z szypułką ^a	Porzeczki czerwone ^a	Porzeczki czarne ^a	Maliny ^a	Aronia ^a	Wiśnie do mrożenia ^a	Wiśnie do tłoczenia ^a	Śliwki do mrożenia ^a
2009 I-XII	0,18	1,49	0,89	1,00	2,29	3,11	0,61	0,86	0,67	0,65
2010 I	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,21	2,43	1,51	-	-	3,00	-	-	-	-
VII	0,20	3,12	1,97	1,08	1,89	3,23	-	2,07	-	-
VIII	0,32	-	-	-	-	3,42	0,75	2,92	2,11	1,35
IX	0,38	-	-	-	-	3,23	0,75	-	-	1,60
X	0,59	-	-	-	-	3,53	-	-	-	-
XI	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,84	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010 I-XII	0,36	2,75	1,64	1,08	1,92	3,20	0,75	2,42	2,20	1,49
2011 I	0,57	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,64	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>II 2011</u> I 2011	112	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2011</u> II 2010	337	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2009 I-XII	0,96	1,24	1,38	1,05	0,90	1,03	0,82	1,52	1,41	2,86	3,44	6,00	1,68
2010 I	0,66	0,94	1,14	0,61	0,55	0,56	0,58	1,60	1,57	-	-	-	-
II	0,79	1,18	1,31	0,70	0,68	0,69	0,68	1,75	1,73	-	-	-	-
III	0,76	1,18	1,30	0,61	0,65	0,66	0,66	1,70	-	-	-	-	-
IV ^a	0,82	1,21	1,21	0,67	0,68	0,68	0,71	-	-	-	-	-	-
V ^a	0,81	1,24	1,30	0,75	0,70	0,71	0,72	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,76	1,10	1,33	0,64	0,62	0,63	0,64	-	-	4,13	-	-	-
VII	0,77	1,10	1,35	0,64	0,62	0,63	0,62	-	-	4,75	7,00	-	2,00
VIII	0,97	-	-	0,80	0,81	0,81	0,81	2,05	-	-	-	-	1,34
IX	1,24	1,78	1,75	-	1,30	1,30	1,24	2,11	2,05	-	-	-	1,45
X	1,34	1,69	1,78	1,38	1,35	1,31	1,30	2,13	2,08	-	-	-	1,89
XI	1,38	1,65	1,74	1,41	1,33	1,35	1,34	2,24	2,12	-	-	-	-
XII	1,42	1,72	1,70	1,42	1,34	1,39	1,37	2,35	2,36	-	-	-	-
2010 I-XII	0,98	1,34	1,45	0,88	0,89	0,89	0,89	1,99	1,99	4,44	7,00	x	1,67
2011 I	1,58	1,90	1,90	1,54	1,45	1,55	1,55	2,46	2,46	-	-	-	-
II	1,76	2,16	2,14	1,83	1,67	1,73	1,69	2,50	2,50	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>II 2011</u> <u>I 2011</u>	111	114	113	119	115	112	109	102	102	x	x	x	x
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	223	183	163	261	246	251	249	143	145	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogródnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne ^a , owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
XII	10 153	18 823	26 022	12 193	10 338	5 315	1 636
2009 I-XII	100 196	157 524	291 629	141 925	287 636	42 624	21 735
2010 I	6 598	12 295	16 910	5 450	10 077	2 987	1 562
II	6 862	13 752	22 563	4 430	11 123	3 948	8 967
III	9 728	18 295	30 196	4 572	13 767	5 014	11 435
IV	8 982	16 477	23 322	6 724	12 707	4 146	7 535
V	8 590	12 790	20 723	6 226	10 177	3 757	13 164
VI	7 481	13 382	21 561	5 610	59 660	3 528	5 357
VII	7 817	11 093	19 490	6 917	62 311	3 235	12 577
VIII	7 079	11 237	24 442	6 461	39 979	3 818	5 549
IX	7 232	10 546	24 154	21 617	21 018	4 568	7 446
X	8 580	10 443	24 802	42 563	13 320	3 618	7 692
XI	7 363	12 140	23 812	15 197	13 020	3 780	10 280
XII	8 202	12 812	19 402	6 987	11 001	3 553	4 898
2009 I-XII	94 514	155 268	271 377	132 754	278 160	45 952	89 016
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	111	106	81	46	84	94	48
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	81	68	75	57	106	67	299

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010*												XII 2010 XII 2009 (%)				
	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Owoce świeże	38 231	57 156	79 511	971 020	104 941	128 384	144 307	118 819	96 124	87 399	55 738	30 029	24 324	19 606	24 217	48 212	61
Jabłka	23 377	42 856	62 035	760 165	93 973	119 730	135 358	111 626	89 577	67 912	26 550	5 116	6 342	8 901	11 926	25 586	41
Gruszki	4 817	4 033	3 196	19 308	1 765	1 323	996	610	243	157	264	538	1 138	1 441	1 581	1 647	52
Truskawki	75	6	23	15 770	23	33	103	122	111	11 345	2 211	199	57	22	36	2	8
Sliwki	3 677	181	13	16 673	8	10	6	4	-	13	644	2 167	2 332	1 356	141	18	143
Maliny	1 264	160	216	24 276	129	167	226	108	79	542	5 787	3 631	3 510	861	65	-	x
Wiśnie	-	5	4	9 846	9	-	1	-	-	421	2 619	1 347	5	5	2	2	35
Przetwory owocowe	63 863	68 279	50 423	701 890	52 708	55 262	71 409	65 209	63 039	70 806	71 742	61 029	55 447	56 845	47 753	20 127	40
Zagęszczony sok jabłkowy	26 666	32 649	19 587	246 906	16 466	17 523	23 999	23 555	20 576	23 138	20 179	18 189	15 740	22 361	15 980	5 508	28
Truskawki w puszkach	598	538	571	8 041	584	427	824	605	677	1 173	705	599	540	592	585	253	44
Wiśnie w puszkach	779	505	451	7 496	398	559	568	732	812	730	663	1 047	367	426	434	107	24
Dżemy	2 182	1 915	1 904	27 757	1 716	2 201	2 634	2 212	2 350	2 292	2 173	2 481	1 992	1 940	1 893	1 284	67
Mrożonki	19 285	19 661	15 425	256 410	22 340	22 684	29 505	24 536	26 553	29 007	32 932	26 728	24 959	20 567	18 043	8 429	55
Owoce świeże	13 410	16 456	22 311	354 846	29 435	35 954	40 157	37 451	31 500	38 664	35 661	28 334	19 797	11 314	13 074	25 140	113
Jabłka	4 452	7 748	11 534	197 163	22 569	30 227	33 918	32 327	26 580	20 884	7 476	1 688	2 184	3 181	4 546	9 783	85
Gruszki	2 331	1 948	1 576	9 822	927	756	602	420	140	127	203	371	748	921	1 100	1 077	68
Truskawki	63	7	16	13 509	15	32	117	146	148	10 900	2 475	447	122	12	44	4	25
Sliwki	1 705	80	11	7 116	10	7	5	3	0	11	490	1 322	1 439	862	98	17	145
Maliny	1 177	320	422	21 466	220	261	382	205	171	470	5 315	3 847	3 848	1 119	140	-	x
Wiśnie	1	3	4	6 231	5	2	4	1	1	550	2 725	1 225	6	20	2	2	44
Przetwory owocowe	62 862	59 967	44 535	717 163	48 120	50 643	63 397	57 343	59 246	71 097	81 012	65 177	69 249	72 087	62 937	28 041	63
Zagęszczony sok jabłkowy	16 970	20 398	12 289	166 917	10 514	11 056	14 439	14 589	13 299	14 778	12 183	11 992	13 091	24 198	18 912	7 198	59
Truskawki w puszkach	760	676	719	10 619	737	545	993	838	920	1 406	850	758	704	733	816	306	43
Wiśnie w puszkach	808	476	444	7 739	369	537	589	675	768	715	637	1 026	421	491	523	144	32
Dżemy	2 993	2 545	2 679	39 721	2 260	3 061	3 417	2 977	3 312	3 263	3 362	3 811	3 030	3 033	3 531	2 446	91
Mrożonki	19 975	19 657	15 415	280 184	20 830	20 865	27 523	22 328	26 529	27 557	34 829	30 707	29 553	25 692	22 164	9 802	64

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010*												XII 2010 XII 2009 (%)
	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII									
Owoce świeże	74 579	94 723	113 443	1 093 770	105 015	91 248	112 667	67 892	72 791	71 135	111 599	101 428	83 397	93 023	99 656	91 489									
Banany	20 944	20 035	14 541	222 551	22 334	26 489	28 712	19 403	24 362	18 906	16 622	15 416	14 625	17 671	17 737	14 570									
Owoce cytrusowe	23 394	50 777	84 010	425 646	67 334	47 840	60 473	26 293	21 628	10 884	9 063	7 516	14 260	23 837	47 137	62 519									
Brzoskwinie i nekt.	1 890	83	14	87 538	16	16	68	76	1 041	7 273	27 982	26 725	18 208	6 764	750	8									
Winoogrona	14 335	7 648	2 277	83 899	1 470	2 951	5 583	5 481	5 376	2 121	4 585	14 088	13 835	13 502	7 171	950									
Arbuzy	369	195	392	99 044	433	352	1 379	1 993	5 594	19 690	38 158	22 845	3 595	548	361	247									
Jablka	418	299	492	21 625	831	705	868	1 213	1 473	1 631	2 006	1 599	3 681	12 514	10 708	1 124									
Przetwory razem	21 737	27 431	25 949	246 636	18 541	19 426	27 607	21 934	19 905	18 300	19 881	18 784	25 514	27 031	31 235	23 415									
Soki zagęszczone	8 763	10 848	12 355	104 252	8 573	7 698	10 044	9 300	8 091	8 725	6 820	7 028	11 093	11 095	15 657	13 386									
-sok pomarańczowy	2 807	3 808	4 938	38 127	2 737	2 864	4 660	3 764	3 551	3 530	2 601	2 748	3 168	3 256	3 034	1 753									
Mrożonki	1 904	2 442	1 587	27 084	2 147	1 963	1 968	2 355	2 070	1 609	4 088	3 153	4 285	3 874	2 577	1 257									
Susze	1 314	1 944	1 073	11 529	989	989	798	678	678	640	1 091	1 320	1 801	1 670	1 603	1 057									
Dżemy	549	434	544	5 920	581	465	813	489	632	456	444	374	654	812	661	303									
Przetwory puszkow.	8 891	11 584	10 193	96 076	5 937	7 993	13 581	8 980	8 220	6 759	7 372	6 815	7 461	9 309	10 554	7 349									
-anasy	1 615	2 970	2 286	18 845	962	990	2 883	1 637	1 078	1 388	1 734	1 003	1 285	1 045	1 717	1 917									
-brzoskwinie	2 356	3 742	3 501	25 902	1 167	2 161	4 996	2 200	1 971	1 340	1 929	1 886	2 534	2 789	4 043	1 535									
Owoce świeże	54 925	77 100	80 201	735 660	69 458	64 047	76 399	57 488	63 283	53 290	75 767	67 591	65 954	67 485	71 444	68 297									
Banany	10 939	14 649	8 932	138 758	10 585	13 904	18 237	13 002	17 264	12 599	9 834	8 735	8 314	9 015	10 179	11 297									
Owoce cytrusowe	16 310	34 020	53 258	254 293	42 953	31 148	30 027	16 796	16 103	9 466	8 469	7 826	14 035	18 049	28 604	39 279									
Brzoskwinie i nekt.	1 181	52	44	56 325	41	21	126	133	1 474	7 503	24 788	20 213	11 221	3 691	438	28									
Winoogrona	11 140	8 367	3 706	82 715	2 430	4 064	7 962	8 726	7 073	2 658	5 538	11 576	11 249	12 603	8 548	1 778									
Arbuzy	199	103	198	22 907	206	224	774	1 044	3 105	6 141	9 627	3 685	598	257	204	165									
Jablka	177	165	188	9 979	307	403	543	943	1 155	1 112	1 123	760	1 520	2 697	2 877	816									
Przetwory razem	24 709	28 258	24 593	287 148	19 911	23 618	30 320	28 186	27 474	25 697	28 177	28 666	36 855	39 570	42 097	36 069									
Soki zagęszczone	6 845	7 718	8 859	94 304	6 879	7 676	10 107	11 912	10 065	12 142	9 414	9 666	15 132	13 844	19 969	18 293									
-sok pomarańczowy	2 097	2 854	4 071	32 560	2 544	2 728	4 855	4 385	5 022	6 128	4 220	3 997	5 007	5 078	4 577	3 166									
Mrożonki	2 433	2 979	1 920	36 693	2 355	2 258	2 055	2 097	3 012	2 260	6 753	5 040	6 367	7 220	3 756	1 935									
Susze	2 614	3 411	2 031	23 388	1 849	1 877	1 915	1 498	1 441	1 333	1 773	2 215	3 290	3 537	3 490	2 352									
Dżemy	844	563	579	10 036	690	683	998	842	1 034	754	831	484	789	1 019	805	551									
Przetwory puszkow	11 370	13 204	10 919	119 818	7 879	10 809	14 903	11 679	11 617	8 994	9 277	11 119	10 875	13 537	13 781	12 844									
-anasy	1 009	2 017	1 579	13 475	695	782	1 929	1 191	841	1 062	1 403	797	1 149	852	1 473	1 662									
-brzoskwinie	1 448	2 314	2 019	16 429	702	1 198	2 717	1 339	1 244	778	1 053	1 031	1 481	1 567	2 427	996									

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2009 XII	0,19	0,49	0,70	-	1,95	0,85	0,81	0,59	0,71	1,26	0,99
2009 I-XII	0,26	0,56	1,21	1,38	1,27	0,98	0,96	0,69	0,77	1,32	1,03
2010 I	0,24	0,52	0,65	-	1,71	0,60	0,78	0,61	0,70	1,26	0,93
II	0,25	0,57	0,96	-	1,56	3,69	0,76	0,59	0,73	1,28	0,96
III	0,25	0,60	1,14	-	1,69	6,21	0,75	0,60	0,70	1,21	1,04
IV	0,29	0,69	1,20	-	1,90	3,71	0,76	0,60	0,71	1,39	0,92
V	0,30	0,58	1,33	-	2,18	3,83	0,83	0,65	0,73	1,36	0,95
VI	0,31	0,81	0,96	0,69	0,87	1,31	0,86	0,68	0,71	1,20	0,98
VII	0,28	0,77	1,12	0,58	0,92	1,04	1,05	0,80	0,72	1,21	0,96
VIII	0,33	0,69	2,25	0,69	1,06	0,91	1,10	0,99	0,76	1,27	0,98
IX	0,34	0,66	2,15	0,60	1,10	1,13	1,19	1,03	0,99	1,30	1,15
X	0,36	0,64	0,55	0,75	1,30	4,00	1,18	1,09	1,21	1,24	1,15
XI	0,38	0,70	1,23	-	2,15	1,05	1,14	1,07	1,32	1,39	1,21
XII	0,38	0,65	2,06	-	2,24	1,07	1,16	0,97	1,55	1,21	1,34
2010 I-XII	0,28	0,63	1,01	0,60	1,06	1,03	0,92	0,79	0,86	1,27	1,01
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	100	93	167	x	104	102	102	91	117	87	111
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	200	133	294	x	115	126	143	164	218	96	135

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2009 I-XII	1,38	1,15	1,29	1,29	1,26	3,17	7,36	2,86	4,00	3,34	4,32	3,99	5,59	4,24	6,92
2010 I	1,10	1,10	1,15	1,07	1,15	2,43	-	-	-	-	3,39	4,70	4,42	4,00	10,86
II	1,23	1,15	1,28	1,20	1,25	2,44	-	-	-	-	3,39	4,50	4,71	3,82	10,00
III	1,27	1,20	1,26	1,24	1,25	2,41	-	-	-	-	3,94	4,04	4,87	3,80	8,94
IV	1,25	1,23	1,24	1,25	1,25	2,57	-	-	-	-	3,46	3,98	4,88	3,90	9,13
V	1,17	1,15	1,18	1,18	1,15	3,10	17,50	-	-	-	3,96	4,51	5,16	3,71	9,19
VI	1,19	1,20	1,23	1,19	1,20	3,13	3,68	-	4,66	-	4,32	5,58	5,97	3,92	8,95
VII	1,48	-	-	-	-	2,97	6,80	3,94	7,29	4,27	4,02	5,73	6,15	4,09	9,02
VIII	1,81	-	-	-	-	3,52	9,42	3,70	5,50	2,25	3,67	7,65	6,11	4,39	5,77
IX	1,95	1,96	1,94	2,02	1,99	3,37	9,25	-	-	2,41	3,62	7,34	6,76	4,35	4,72
X	1,90	1,90	1,89	1,85	1,90	3,64	10,88	-	-	4,10	3,28	5,09	6,65	4,32	4,91
XI	1,93	1,87	1,90	1,95	1,94	3,42	12,00	-	-	4,50	3,49	3,96	4,69	4,18	6,79
XII	1,93	1,90	1,92	1,97	1,97	3,45	-	-	-	-	3,84	3,69	3,76	3,70	9,37
2010 I-XII	1,52	1,47	1,50	1,49	1,51	3,04	9,93	3,82	5,82	3,51	3,70	5,06	5,34	4,02	8,14
2011 I	1,95	1,50	1,54	1,52	1,58	3,38	-	-	-	-	4,11	3,68	3,80	3,64	11,32
II	2,05	1,89	1,85	1,99	1,75	3,39	-	-	-	-	4,77	3,62	3,88	3,57	12,20
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>II 2011</u> <u>I 2011</u>	105	126	120	131	111	100	x	x	x	x	116	98	102	98	108
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	167	164	145	166	140	139	x	x	x	x	141	80	82	93	122

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogródnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2009 XI	5,93	6,53	6,37	1,62	1,92
XII	6,07	6,80	6,53	1,58	1,86
2009 I-XII	6,24	6,78	6,46	1,64	1,96
2010 I	6,20	6,50	6,50	1,66	1,95
II	6,13	6,50	6,43	1,66	1,95
III	5,97	6,57	6,37	1,68	1,96
IV	5,87	6,33	6,30	1,70	1,92
V	5,80	6,33	6,67	1,74	1,94
VI	5,93	6,17	6,53	1,76	1,97
VII	5,83	6,07	6,33	1,71	2,02
VIII	6,00	6,13	6,30	1,76	2,14
IX	5,87	6,13	6,20	1,76	2,11
X	5,87	6,13	6,10	1,67	2,20
XI	5,83	6,13	6,10	1,77	2,26
XII	5,83	6,13	6,00	1,77	2,04
2010 I-XII	5,93	6,26	6,32	1,72	2,04
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	100	100	98	100	90
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	96	90	92	112	110

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2009 XI	1,95	3,46	-	-	-	-	7,65	4,66	5,69	5,94	6,24
XII	1,94	3,75	-	-	-	-	10,91	4,62	5,35	5,85	5,30
2009 I-XII	2,37	5,47	3,74	6,72	7,33	12,94	9,92	5,37	5,57	5,64	6,75
2010 I	1,99	4,20	-	-	-	-	14,45	4,58	5,28	6,09	5,51
II	2,05	4,60	-	-	-	-	13,24	4,61	5,21	6,06	5,90
III	2,10	4,94	-	-	-	-	11,92	4,88	5,16	5,86	6,12
IV	2,16	5,31	-	-	-	-	12,44	5,01	5,17	5,66	6,26
V	2,21	5,75	-	-	15,34	-	12,04	4,95	5,37	6,03	6,51
VI	2,34	6,12	-	11,05	6,24	-	11,30	5,28	5,75	6,93	7,38
VII	2,51	6,32	7,70	10,35	6,85	17,16	11,26	5,21	6,27	7,26	7,69
VIII	3,05	5,92	4,41	-	-	15,98	7,72	4,94	6,49	9,20	7,66
IX	3,11	5,30	3,98	-	-	-	6,51	4,83	6,22	9,79	8,34
X	3,07	5,23	5,07	-	-	-	6,76	4,49	5,92	7,63	8,25
XI	3,15	5,46	-	-	-	-	8,42	4,52	5,76	5,94	6,06
XII	3,20	5,72	-	-	-	-	11,76	4,85	5,09	5,40	4,84
2010 I-XII	2,58	5,41	5,29	10,70	9,48	16,57	10,65	4,85	5,64	6,82	6,71
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	102	105	x	x	x	x	140	107	88	91	80
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	165	153	x	x	x	x	108	105	95	92	91

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2009 XI	12,31	3,68	4,29	15,14	6,82	5,64
XII	12,31	3,62	4,24	15,02	6,70	5,40
2009 I-XII	12,20	3,64	4,31	15,06	6,66	5,38
2010 I	12,53	3,64	4,30	15,10	6,68	5,48
II	12,58	3,66	4,32	15,06	6,74	5,44
III	12,58	3,63	4,30	15,10	6,72	5,49
IV	12,69	3,62	4,26	15,04	6,70	5,45
V	12,67	3,58	4,25	15,24	6,70	5,45
VI	12,72	3,58	4,28	15,14	6,62	5,41
VII	12,67	3,59	4,28	15,14	6,62	5,42
VIII	12,56	3,60	4,28	15,24	6,66	5,42
IX	12,50	3,61	4,26	15,26	6,76	5,42
X	12,69	3,65	4,29	15,38	6,76	5,52
XI	12,69	3,66	4,30	15,56	6,76	5,53
XII	12,72	3,64	4,27	15,52	6,80	5,41
2010 I-XII	12,63	3,62	4,28	15,23	6,71	5,45
Wskaźniki zmian cen (%)						
XII 2010 XI 2010	100	99	99	100	101	98
XII 2010 XII 2009	103	101	101	103	101	100

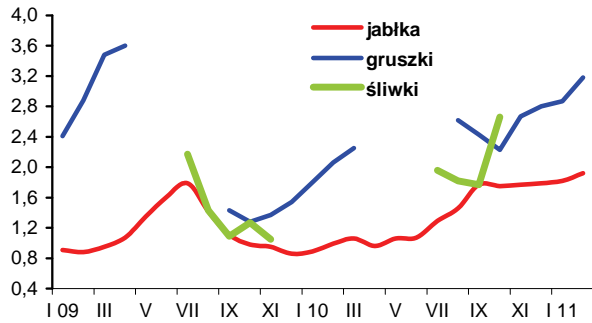
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

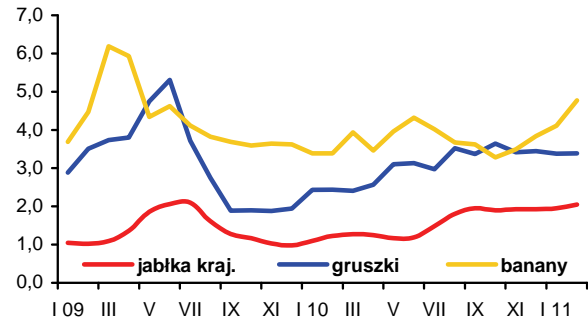
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2009 V	72	-	48	75	58	-
VI	74	-	42	68	49	-
VII	65	74	-	68	54	-
VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-
XII	65	76	-	68	69	-
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-
III	68	62	-	65	72	-
IV	69	78	65	69	70	-
V	65	78	54	74	55	-
VI	71	-	51	65	68	56
VII	74	78	-	68	71	45
IX	68	81	-	65	59	-
X	74	85	-	68	64	-
XI	75	73	-	64	66	-
XII	79	81	-	59	69	-
2011 I	81	84	-	62	65	-
II	84	85	-	64	68	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i, "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

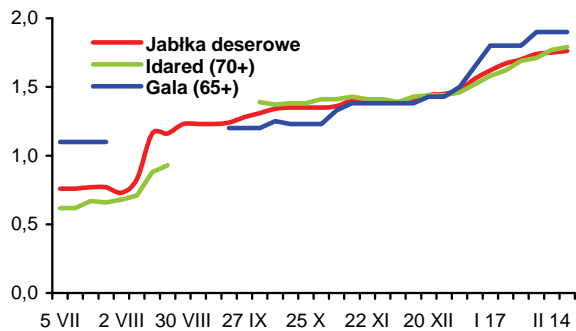
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2009 - 2011 r. (zł/kg)

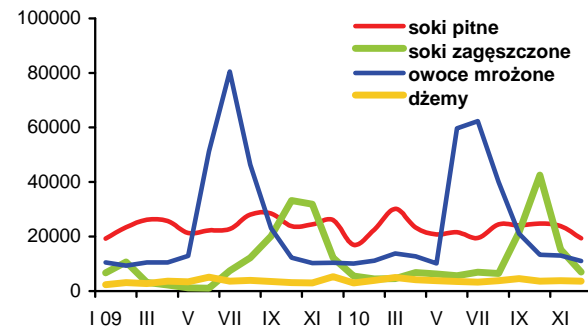
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2009 -2011 (zł/kg)

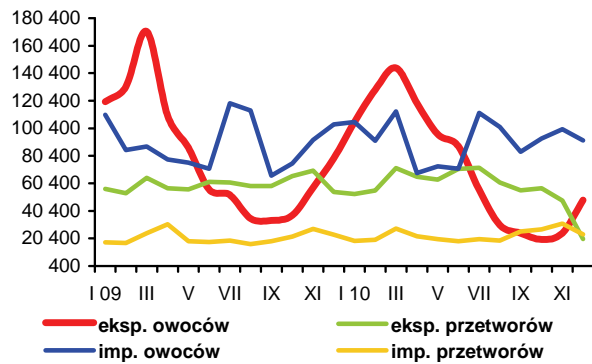
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od VII 2010 r. do II 2011 r. (zł/kg)

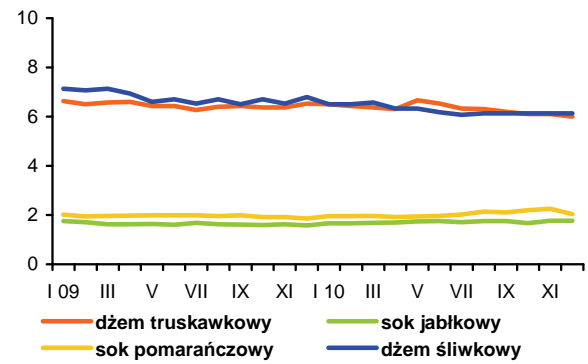
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2009 i w 2010 r. (tony)

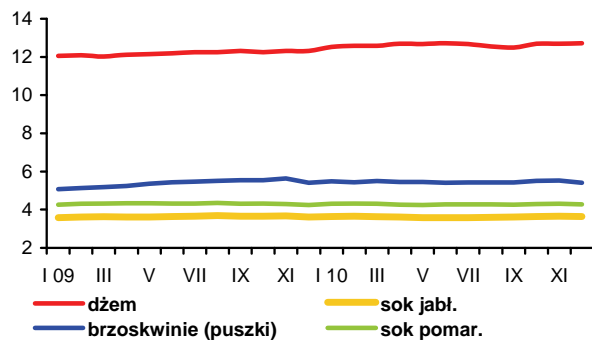
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2009 i 2010 r. (tony)

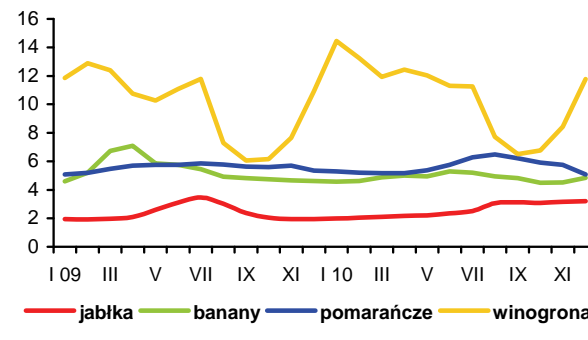
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Po znaczącym wzroście w IV kwartale 2010 r., przeciętne ceny skupu mleka w styczniu 2011 r. spadły do 114,94 zł/100 l, tj. o 2,8% w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale były o 12,4% wyższe niż przed rokiem. Mleko o standardowych parametrach staniało o 1,8% do 116,95 zł/100 kg. Pogarsza się relacja cen mleko : pszenica, w wyniku większej dynamiki wzrostu cen pszenicy niż cen mleka. W styczniu br. relacja ta ukształtowała się na poziomie 1,29:1, wobec 2,07:1 przed rokiem. W styczniu zanotowano wzrost cen jałówek na targowiskach do 1673 zł/szt., tj. o 6,8% w porównaniu z grudniem ubiegłego roku. Ceny krów mlecznych utrzymały się na poziomie ok. 2500 zł/szt.

Wg notowań Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, w trzecim tygodniu lutego ceny zbytu większości artykułów mleczarskich były wyższe niż w analogicznym okresie stycznia. Najbardziej podniesiono ceny zbytu mleka w proszku i masła w blokach (o 6-7%). Ceny twarogu tłustego i sera Gouda były wyższe o ok. 1,5%, a masła konfekcjonowanego i mleka spożywczego o ok. 0,5%. Obniżono natomiast ceny śmietany (o 1,3%) i napojów mlecznych (o ok. 1%).

W 2010 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrost średniego poziomu cen detalicznych artykułów mleczarskich wyniósł 1,8% i był mniejszy od stopy inflacji (2,6%) i wzrostu cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (2,7%). Najbardziej podrożało masło (o 15%) oraz sery dojrzewające i topione (o 5,1%), a najmniej mleko spożywcze (o 0,6%). Niższe były jedynie ceny deserów mlecznych (o 9,4%) i nieznacznie jogurtów.

W styczniu skupiono 703,1 mln l mleka, tj. o 3,9% więcej niż w grudniu 2010 r. W stosunku do stycznia poprzedniego roku skup mleka był wyższy o 3,4%.

Wg danych dotyczących przedsiębiorstw zatrudniających co najmniej 50 pracowników, w grudniu, w porównaniu z listopadem, znacznie wzrosła produkcja mleka w proszku: odtłuszczonego o ok. 70% i pełnego o ok. 40%. Większa była również produkcja masła (o 20%) i śmietany (o 9%). Zmniejszono natomiast produkcję pozostałych artykułów mlecznych, zwłaszcza jogurtów (o 22%). W całym 2010 r., w stosunku do 2009 r., zmalała produkcja większości przetworów mlecznych, w tym najbardziej pełnego mleka w proszku (o ok. 15%). Mniejsza była również produkcja odtłuszczonego mleka w proszku (o ok. 6%), serów dojrzewających (o 4,5%) oraz masła i śmietany (o ok. 3%). Wyprodukowano natomiast więcej jogurtów (o ok. 10%), serów twarogowych (o 7,5%) oraz mleka spożywczego i serwatki (o 3-4%).

Na rynku światowym ceny trwałych produktów mleczarskich utrzymują się na wysokim poziomie, z wyraźną tendencją wzrostową na początku 2011 r. Ceny

**Jadwiga
Seremak-Bulge**

Teresa Zdziarska

masła wzrosły z ok. 2600 EUR/t w styczniu 2010 r. do ok. 3600 EUR/t w styczniu 2011 r. Odtłuszczone mleko w proszku zdrożało z ok. 2100 do 2430 EUR/t, a pełne z 2420 do 2920 EUR/t. W lutym zanotowano dalszy wzrost cen tych artykułów na rynku międzynarodowym.

Dobra koniunktura na światowym rynku mleka w 2010 r. wpłynęła na poprawę wyników handlu zagranicznego produktami mleczarskimi w ujęciu wartościowym. Wg wstępnych danych w skali całego roku wpływy z eksportu wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim o 21% do 1131 mln EUR, w wyniku znaczącego wzrostu cen transakcyjnych. Mimo że o 24% do 380 mln EUR zwiększyły się również wydatki na import, dodatnie saldo handlu zagranicznego wzrosło o 20% do 751 mln EUR. Mniej korzystne były wyniki handlu zagranicznego w ujęciu ilościowym. Eksport w ekwiwalencie mleka surowego zmalował o 5% do ok. 2 mld l. Ograniczono przede wszystkim wywóz mleka płynnego i śmietany (o 17,5%) oraz mleka w proszku (o ok. 15%) i kazeiny (o 8,5%). Nieznacznie mniejszy był eksport serów dojrzewających i topionych. Zwiększono natomiast wywóz masła (o 44%), napojów mlecznych (o 15%) i lodów (o 11,5%). W przeciwieństwie do eksportu, import w ekwiwalencie mleka surowego zwiększył się do 0,7 mld l, wobec 0,6 mld l w roku poprzednim. Zwiększono przede wszystkim przywóz mleka w proszku (o 37%), napojów mlecznych i masła (o ok. 30%). Nieznacznie większy był przywóz serów i twarogów. Ograniczono natomiast import kazeiny (o 32%) i serwatki (o 16%). Nadwyżka eksportu nad importem zmalała więc ilościowo do ok. 1,3 mld l, tj. o 13% w porównaniu z 2009 r.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2009 I-XII	8 878,2	89,62	.
2010 I-XII	8 696,7	105,66	.
2009 XII	671,7	104,87	106,66
2010 I	680,2	102,22	106,09
II	625,0	102,22	106,88
III	714,6	102,13	104,79
IV	734,5	101,05	104,21
V	799,3	101,06	104,54
VI	788,8	102,04	105,18
VII	798,7	102,59	105,54
VIII	788,1	103,75	108,53
IX	749,6	106,58	111,57
X	717,5	111,81	114,33
XI	652,2	115,12	118,87
XII	676,5	118,31	119,09
2011 I	703,1	114,94	116,95
Wskaźnik zmian w %			
<u>I 2011</u> <u>XII 2010</u>	103,9	97,2	98,2
<u>I 2011</u> <u>I 2010</u>	103,4	112,4	110,2

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2009 I-XII	2 700,9	116,9	32,8	439,6	361,1	170,2	340,6	282,0
2010^a I-XII	2 583,2	92,3	28,1	485,0	333,4	164,5	359,9	261,6
2009 ^a XI	202,9	5,1	2,4	38,2	23,6	13,0	28,7	19,7
XII	213,1	5,8	2,8	33,9	25,0	14,0	28,6	20,0
2010 ^a I	204,7	5,6	2,4	42,9	24,4	13,6	28,4	19,4
II	199,6	4,4	1,7	37,3	23,1	11,9	26,8	19,3
III	224,4	5,5	1,9	45,8	27,5	14,3	35,5	23,0
IV	207,8	9,5	2,2	41,4	26,9	13,7	27,7	20,4
V	223,8	11,1	2,7	43,8	32,8	14,7	30,9	21,6
VI	208,7	10,6	2,2	41,6	33,6	13,2	28,7	21,5
VII	214,2	9,5	2,5	42,2	30,9	13,4	29,8	23,2
VIII	219,8	10,0	3,0	39,3	29,6	13,8	30,2	25,2
IX	217,9	8,5	2,5	39,8	26,7	14,7	30,0	23,4
X	219,9	6,3	2,8	39,8	27,1	14,8	30,1	22,3
XI	223,9	4,2	1,8	39,9	24,3	11,9	31,8	21,6
XII	218,6	7,1	2,5	31,2	26,5	14,3	30,0	20,6
Wskaźnik zmian w %								
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	97,6	169,0	138,9	78,2	109,1	120,2	94,3	95,4
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	102,6	122,4	89,3	92,0	106,0	102,1	104,9	103,0

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii ^a 2-2,5% tł.	UHT ^a 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2009 XII	1,51	1,76	8,85	10,43	14,80	15,05	0,76	5,47	9,18	12,79
2010 I	1,51	1,77	8,58	10,93	12,92	14,48	0,77	5,50	9,20	12,66
II	1,51	1,76	8,38	11,03	12,35	14,03	0,77	5,47	9,16	12,56
III	1,50	1,75	8,46	11,10	12,37	13,97	0,78	5,45	9,18	12,60
IV	1,50	1,75	8,68	11,09	12,47	13,95	0,79	5,44	9,20	12,50
V	1,50	1,74	9,27	11,84	13,44	14,80	0,78	5,43	9,20	12,53
VI	1,50	1,73	9,56	12,12	14,18	15,02	0,81	5,46	9,22	12,70
VII	1,51	1,74	9,57	12,31	14,44	15,36	0,81	5,46	9,26	12,80
VIII	1,52	1,78	9,45	12,57	14,57	15,58	0,81	5,48	9,33	13,03
IX	1,52	1,78	9,51	12,61	14,81	15,75	0,81	5,54	9,34	13,36
X	1,52	1,87	9,35	12,71	15,09	15,96	0,80	5,57	9,45	13,60
XI	1,53	1,88	9,11	12,39	15,08	15,94	0,79	5,56	9,52	13,63
XII	1,54	1,91	9,13	12,58	15,38	16,01	0,79	5,55	9,60	13,58
2011 I ^b	1,66	1,83	8,65	11,07	13,87	14,96	.	5,25	9,00	12,76
II ^b	1,67	1,84	9,24	11,77	14,68	15,03	.	5,18	9,12	12,97
Wskaźnik zmian w %										
<u>II^b 2010</u> <u>I^b 2010</u>	100,6	100,5	106,8	106,3	105,8	100,5	.	98,7	101,3	101,6
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	102,0	108,5	103,2	120,6	103,9	106,4	103,9	101,5	104,6	106,2

^a od stycznia 2010 r. ceny mleka o zaw. 1,5-2% tł.; ^b ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w okresach 17-23 I i 14-20 II 2011 r.
Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2009 XI	2,03	2,67	12,71	3,11	3,90	0,69	1,10	1,57	12,87	16,48
XII	2,04	2,66	12,71	3,11	4,07	0,70	1,11	1,56	12,82	16,90
2010 I	2,05	2,65	12,84	3,12	4,11	0,69	1,10	1,56	12,94	17,18
II	2,04	2,64	12,89	3,13	4,06	0,70	1,09	1,57	12,99	17,32
III	2,04	2,64	13,08	3,11	3,99	0,69	1,02	1,57	12,99	17,35
IV	2,04	2,63	13,15	3,10	3,96	0,69	1,07	1,57	12,90	17,22
V	2,05	2,65	13,11	3,10	3,94	0,68	1,09	1,57	12,96	17,33
VI	2,05	2,65	13,16	3,11	4,04	0,68	1,08	1,56	12,95	17,34
VII	2,03	2,65	13,11	3,11	4,18	0,68	1,09	1,56	12,98	17,42
VIII	2,04	2,65	13,18	3,10	4,21	0,68	1,09	1,56	13,09	17,34
IX	2,05	2,66	13,19	3,09	4,22	0,68	1,10	1,56	13,14	17,62
X	2,05	2,64	13,05	3,09	4,26	0,69	1,10	1,56	13,17	17,81
XI	2,06	2,65	12,95	3,08	4,27	0,69	1,09	1,57	13,13	17,92
XII	2,07	2,62	13,03	3,09	4,27	0,69	1,09	1,59	13,08	17,97
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	100,5	98,9	100,6	100,3	100,0	100,0	100,0	101,3	99,6	100,3
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	101,5	98,5	102,5	99,4	104,9	98,6	98,2	101,9	102,0	106,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2009 I-XII	120,9	141,2	17,7	290,7	107,3	27,0	38,9	9,9	57,4	21,2
2010 I-XII	103,0	140,0	25,5	239,6	123,3	37,1	39,8	12,8	57,8	27,7
2009 XI	8,8	11,5	0,9	23,0	10,6	2,2	4,1	1,7	4,7	1,2
XII	6,2	9,5	0,8	21,6	9,1	2,3	3,3	1,3	6,7	1,5
2010 I	7,3	10,5	1,7	21,6	11,1	2,5	3,8	0,7	5,4	1,8
II	7,2	10,3	2,5	19,7	10,8	2,3	3,5	0,5	4,4	2,2
III	5,3	11,6	2,0	21,9	11,5	4,8	4,3	1,2	7,7	3,1
IV	6,6	11,9	3,0	21,0	10,4	3,4	3,5	0,8	4,8	1,9
V	13,3	12,3	3,2	19,0	10,8	3,9	3,3	1,2	6,9	3,0
VI	12,0	14,0	2,9	20,6	10,4	2,5	2,6	1,3	6,5	1,6
VII	14,4	13,3	1,5	23,7	10,5	2,3	2,7	1,3	4,6	2,9
VIII	9,3	14,7	1,8	12,5	10,1	3,9	3,0	0,9	6,7	2,8
IX	10,8	12,2	2,7	20,7	9,9	4,5	3,9	1,3	2,3	2,2
X	6,0	11,7	1,7	23,3	10,7	3,2	3,8	1,5	4,6	2,1
XI	4,7	10,0	1,5	22,5	9,7	2,6	3,6	1,1	3,0	2,8
XII	6,1	7,6	0,9	13,2	7,4	1,1	1,8	1,0	1,0	1,2
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	129,8	76,0	60,0	58,7	76,3	42,3	50,0	90,9	33,3	42,9
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	98,4	80,0	112,5	61,1	81,3	47,8	54,5	76,9	14,9	80,0

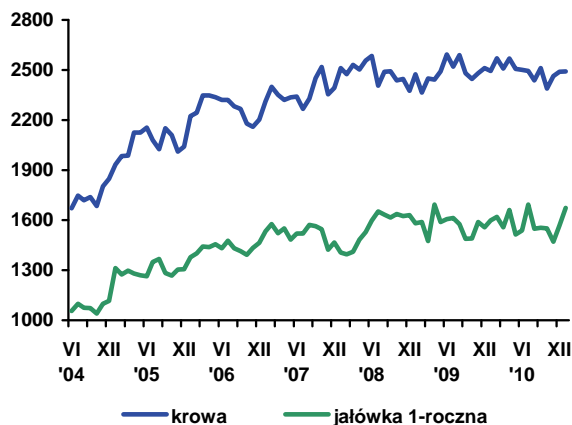
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tone)

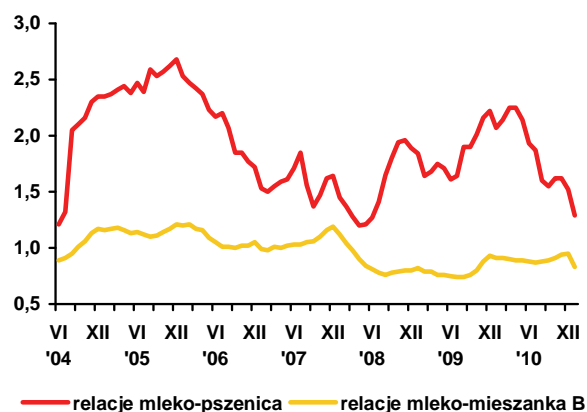
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2009 I-XII	1 414	2 585	2 308	443	965	1 725	2 853	2 763	549	1 141
2010 I-XII	2 055	2 861	3 184	617	989	1 845	3 091	3 493	632	1 052
2009 XI	1 730	2 855	2 898	612	991	2 322	2 871	2 990	764	1 245
XII	1 715	2 962	3 151	567	1 017	2 002	3 123	3 077	576	1 154
2010 I	1 774	2 659	2 840	499	951	1 861	2 830	2 730	462	1 039
II	1 865	2 792	2 713	539	991	1 929	2 985	2 569	564	988
III	1 820	2 749	2 830	551	977	1 693	2 898	2 937	487	1 043
IV	1 898	2 771	2 905	583	1 003	1 430	3 040	3 087	540	1 169
V	2 051	2 919	3 081	686	1 032	1 502	3 158	3 311	498	1 027
VI	2 001	2 845	3 278	661	956	1 884	3 084	3 285	538	1 027
VII	2 129	2 902	3 477	599	965	2 308	3 276	3 929	728	1 007
VIII	2 140	2 877	3 447	874	965	1 732	3 136	3 358	771	970
IX	2 228	2 964	3 458	634	1 010	2 064	3 256	3 613	1 067	1 121
X	2 220	2 788	3 543	656	1 012	2 178	3 203	4 110	764	1 149
XI	2 173	3 033	3 670	611	1 006	2 020	3 142	3 908	768	1 033
XII	2 243	3 098	3 649	629	1 002	1 843	3 254	3 959	1 550	1 174
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	103,2	102,1	99,4	102,9	99,6	91,2	103,6	101,3	201,8	113,6
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	130,8	104,6	115,8	110,9	98,5	92,1	104,2	128,7	269,1	101,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

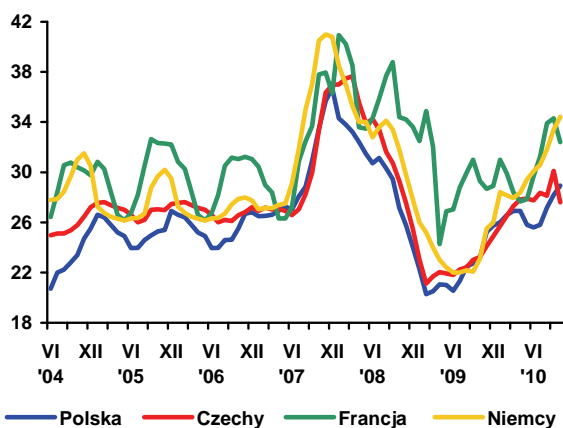
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

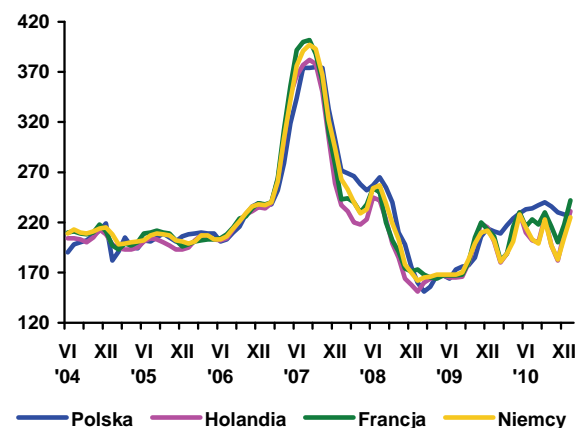
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

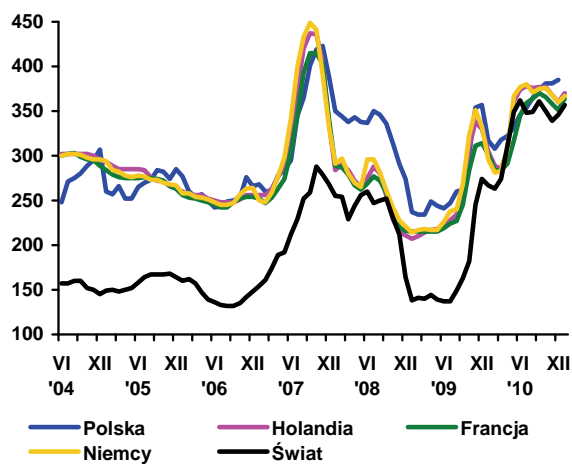
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

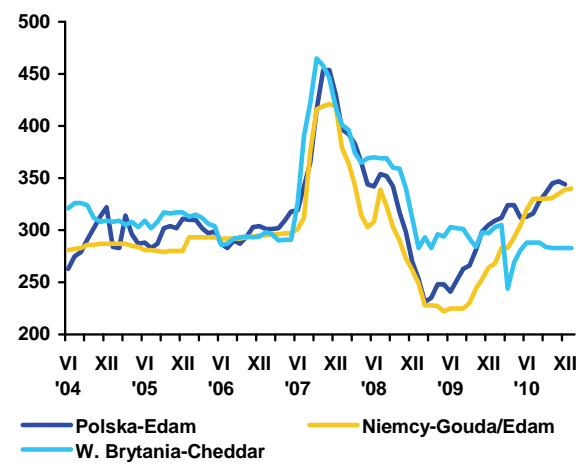
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

Od dwóch lat wartość eksportu produktów wołowych przewyższa o 9% do 11% wartość eksportu drobiu. W 2010 r. łączne wpływy z eksportu bydła, cieląt, mięsa, podrobów i przetworów wołowych wyniosły 910 mln EUR i były o ok. 25% większe niż przed rokiem. Od trzech lat wartość eksportu bydła i cieląt utrzymuje się na poziomie ok. 106 mln EUR, natomiast sukcesywnie rosną wpływy z eksportu mięsa wołowego. W latach 2008-2010 zwiększyły się one o ok. 81% (z ok. 409 do 742 mln EUR), a wpływy z eksportu przetworów wołowych wzrosły trzykrotnie (do 52 mln EUR). W tym okresie wydatki na import były relatywnie małe i wahały się od ok. 46 do ok. 67 mln EUR rocznie.

W 2010 r. eksport mięsa wołowego wyniósł ok. 273 tys. ton i był o ok. 40 tys. ton większy niż w 2009 r., w tym do państw trzecich wzrósł ponad 5-krotnie (do ok. 45 tys. ton). Przyznanie przez Turcję państwom UE preferencji celnych na import tego gatunku mięsa ułatwiło eksport na rynki poza unijne. Eksport mięsa wołowego do Turcji wyniósł ok. 20 tys. ton, do Rosji ponad 8 tys. ton i do Bośni i Hercegowiny ok. 12 tys. ton. Eksport do UE-15 był o ok. 3% większy niż przed rokiem (207 tys. ton), a do UE-12 był zbliżony do poziomu z 2009 r. (ok. 21 tys. ton). Eksport konserw wołowych zwiększył się o ok. 30% (do 17,7 tys. ton), w tym do UE-15 o ok. 40% (12,1 tys. ton).

Szybszy wzrost wpływów z eksportu był możliwy dzięki wyższym cenom wołowiny. W styczniu 2011 r. miał miejsce ich dalszy wzrost. W UE-27 cena referencyjna tego gatunku mięsa wynosiła 346,9 EUR/100 kg tuszy i była o ok. 2% wyższa niż przed miesiącem. W ostatnim tygodniu stycznia br., w Danii, Niemczech, Włoszech, które są głównymi rynkami zbytu polskiej wołowiny, ceny referencyjne obniżyły się o 1%-3,5%.

Rozwój cen wołowiny na unijnym rynku miał wpływ na kształtowanie się cen tego gatunku mięsa w Polsce. W styczniu br. średnia cena skupu żywca wołowego

wzrosła do 5,23 zł/kg z 4,92 zł/kg w grudniu 2010 r. Natomiast w lutym 2011 r. zaczęły spadać ceny zakupu byków przy rosnących cenach zakupu krów rzeźnych. Zakłady mięsne płaciły za żywca wołowy średnio 5,17 zł/kg i była to cena o ponad 3% niższa niż w poprzednim miesiącu. Najwyższe ceny krów były na południu Polski (4,05 zł/kg), a najniższe na północy (3,81 zł/kg). Natomiast za byki zakłady mięsne płaciły najdrożej w centralnej Polsce (6,19 zł/kg), a najtaniej można było je kupić na północy kraju (6 zł/kg). Zaczęły spadać również ceny zbytu ćwierci wołowych z buhajów. W ostatnim tygodniu lutego br. średnia cena sprzedaży ćwierci wołowych z buhajów wynosiła 11 546 zł/tonę i była o ok. 2% niższa niż przed miesiącem. Najwyższe ceny sprzedaży były w Centralnym Regionie Polski (11,7 zł/kg), a najwyższe w Południowym Regionie Polski (11,2 tys. zł/tonę). Utrzymywał się natomiast wzrost cen sprzedaży ćwierci z krów. W końcu lutego 2011 r. ich średnia cena wynosiła 9,21 zł/kg i była o ok. 9% wyższa niż przed miesiącem.

W styczniu 2011 r. skup żywca wołowego i cielęcego wyniósł 12,6 tys. ton i był o ok. 36% większy niż analogicznym miesiącu 2010 r. Produkcja przemysłowa w zakładach zatrudniających więcej niż 9 osób wzrosła o ok. 49% (do 15,4 tys. ton). Jest to efekt większej liczebności pogłowia młodego bydła w wieku od 1 do 2 lat. W grudniu 2010 r. jego stan wynosił 1,2 mln sztuk i był o 2,8% większy niż przed rokiem. Natomiast pogłowie cieląt zmniejszyło się o 2,4% (do 1385,8 tys. sztuk), gdyż maleje pogłowie krów mlecznych. W grudniu 2010 r. wynosiło ono 2529 tys. sztuk i było o 2,6% mniejsze w porównaniu do analogicznego okresu 2009 r. W wyniku zmian w poszczególnych grupach wiekowo-użytkowych bydła, ogólny stan pogłowia tych zwierząt wynosił 5559,5 tys. sztuk i był o 0,5% mniejszy niż w grudniu 2009 r. Wzrosła natomiast po raz kolejny liczba krów pozostałych, w której większą część stanowią tzw. krowy mamki wykorzystywane przede wszystkim do odchowu cieląt. Ich pogłowie w grudniu 2010 r. było o ponad 14% większe niż przed rokiem i wynosiło 106,7 tys. sztuk.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	VIII	9,2	13,0	1,3	10,1	0,9
	IX	10,8	14,0	1,2	11,4	0,7
	X	11,8	13,0	1,3	10,0	1,4
	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9
	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	I	9,2	18,5	1,7	16,4	1,2
	II	9,7	19,0	1,5	17,3	1,4
	III	11,8	15,8	1,1	12,3	1,5
	IV	10,6	17,0	1,3	13,0	1,0
	V	11,4	18,7	2,7	14,2	1,0
	VI	12,9	24,2	2,1	19,7	1,1
	VII	13,8	19,7	1,8	16,0	1,4
	VIII	12,6	20,0	1,6	15,2	1,0
	IX	14,2	22,7	2,3	23,0	1,5
	X	15,5	29,4	2,2	27,2	1,5
	XI	16,3	35,1	1,8	30,5	1,9
	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	I	12,6				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	VIII	4,56	8,83	19,37	20,14	4,25	4,42
	IX	4,59	8,98	19,40	20,19	4,23	4,39
	X	4,50	9,01	19,27	20,24	4,28	4,49
	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52
	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	I	4,91	9,75	19,05	20,32	3,87	4,14
	II	4,87	9,55	19,06	20,39	3,91	4,18
	III	4,54	8,88	19,09	20,37	4,20	4,48
	IV	4,55	8,58	18,98	20,44	4,17	4,49
	V	4,38	8,18	18,97	20,37	4,33	4,65
	VI	4,37	9,21	19,09	20,32	4,37	4,65
	VII	4,31	8,21	18,90	20,48	4,38	4,75
	VIII	4,40	8,14	18,87	20,50	4,29	4,66
	IX	4,48	8,06	18,70	20,53	4,58	4,17
	X	4,54	8,13	18,85	20,46	4,15	4,51
	XI	4,92	7,89	18,93	20,45	3,84	4,15
	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	I	5,23	7,83				
w % ceny	sprzed roku	106,5	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	101,5	-	-	-	-	-

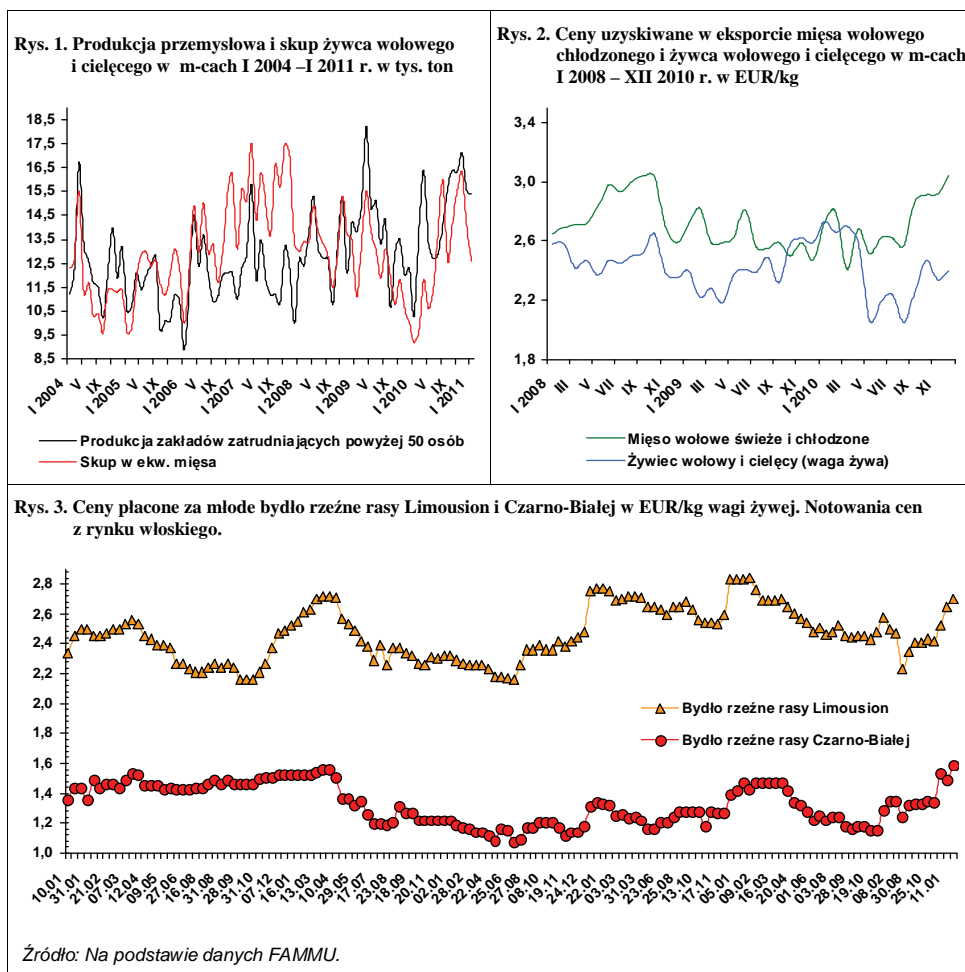
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,40	4,34	4,49	4,49	4,60	5,00	5,20	5,35	5,17
Byki	4,73	4,75	4,97	4,94	5,33	5,93	5,95	6,11	6,13
Krowy	3,67	3,47	3,64	3,63	3,60	3,69	3,80	3,86	3,95
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,57	9,46	9,22	9,04	9,29	9,54	9,64	10,47	10,15
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 773	9 627	9 975	9 838	10 281	11 426	12 046	11 757	11 546
Ćwierci z krów rzeźnych	8 175	7 486	7 746	7 761	7 667	7 749	8 332	8 445	9 206
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	307,76	305,90	311,38	314,02	314,92	328,48	340,05	346,94	345,53
Polska	230,41	229,20	245,27	245,58	244,58	278,26	283,76	304,90	294,74

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Po kilkuprocentowym spadku cen trzody w Unii Europejskiej w pierwszych dziewięciu miesiącach 2010 r. (miesiąc do miesiąca poprzedniego roku), w IV kwartale ceny weszły na ścieżkę przyspieszonego wzrostu. W październiku, listopadzie i grudniu ceny trzody w stosunku do analogicznych miesięcy 2009 r. były wyższe odpowiednio o 1,2%, 3,3% i 5,7%. W styczniu 2011 r. tempo wzrostu zmalało do 3,6%, pod wpływem kryzysu dioksynowego w Niemczech, który spowodował znaczny spadek cen w Niemczech i w niektórych krajach Unii Europejskiej.

Na skutek tego Komisja Europejska wprowadziła z dniem 1 lutego dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny. Skutki tej decyzji okazały się natychmiastowe. W ciągu trzech pierwszych tygodni lutego średnia cena referencyjna w UE-27 wzrosła ze 134,07 EUR/100 kg w ostatnim tygodniu stycznia do 145,81 EUR/100 kg, czyli o 8,7%. W lutym 2011 r. przeciętna cena trzody wyniosła w UE-27 144 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 6,2% wyższa niż w lutym 2010 roku. Jak podaje FAPA¹ na posiedzeniu Komitetu Zarządzającego ds. Wspólnej Organizacji Rynków w dniu 24 lutego 2011 Komisja podjęła decyzję o zawieszeniu dopłat do prywatnego magazynowania od 22 lutego. Do 17 lutego br. w całej UE skupiono z dopłatami 129 tys. ton wieprzowiny, a ponad 60% wniosków pochodziło z Niemiec, Hiszpanii i Danii.

W związku ze wzrostem kosztów i pogorszeniem się warunków chowu Komisja Europejska w grudniu 2010 r. przewidywała, że produkcja wieprzowiny w UE-27 będzie w 2011 r. mniejsza o 2% niż w 2010 roku. Przewidywany spadek produkcji i duża elastyczność cen, jak wykazało krótkotrwałe uruchomienie programu dopłat do prywatnego magazynowania wieprzowiny, pozwala wnioskować, że w całym 2011 roku stopa wzrostu cen trzody w stosunku do 2010 roku może wynieść około 10%.

W styczniu i w lutym ceny trzody na rynku polskim wyrażone w euro były wyższe niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku odpowiednio o 5,6% i 10,8%, ale w obu wypadkach były one o 2-4% niższe niż przeciętna w UE-27.

W przeciwieństwie do całej Unii, ceny trzody w Polsce w IV kwartale 2010 r. były niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W styczniu 2011 r. ceny trzody były takie same jak rok wcześniej. Na ścieżkę wzrostu ceny trzody weszły w lutym. W lutym cena trzody wynosiła ok. 4 zł/kg i była o 10% wyższa niż w lutym 2010 roku.

Jan Małkowski

**Danuta
Zawadzka**

Wzrost ten nie miał jednak istotnego wpływu na zmianę opłacalności chowu trzody. Opłacalność tego chowu pogarsza się z miesiąca na miesiąc od żniw 2010 r. na skutek systematycznego wzrostu cen zbóż i pasz.

W styczniu targowiskowe ceny żyta i jęczmienia były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 69% i 65%. Relacje cen trzody do targowiskowych cen żyta kształtowały się jak 1:5,2, a do cen jęczmienia, jak 1:4,5, wobec 1:10,3 i 1:8,1 w lipcu 2010 roku. Oprócz zbóż wzrosły też ceny pasz przemysłowych. Ich wzrost nie był tak duży, jak cen zbóż, ale też istotny. W styczniu 2011 roku cena mieszanki dla tuczników była wyższa niż w styczniu 2010 roku o 28%, a koncentratu „Prowit” o 12%. Ceny pasz pogłębiają więc i tak już dramatycznie złą sytuację producentów trzody. Wyrazem tego są bardzo niskie są ceny prosiąt.

W grudniu 2010 roku pogłowiu loch prośnych było mniejsze niż przed rokiem o 4,5%. Oznacza to, że w marcu 2011 roku liczba prosiąt będzie w podobnym stopniu mniejsza niż w marcu 2010 roku. Przewiduje się, że w świetle przedstawionych warunków chowu również w marcu będziemy mieć do czynienia z podobnym spadkiem macior prośnych jak w grudniu 2010 roku. Trzeba się więc liczyć ze spadkiem ogólnego pogłowia trzody w lipcu 2011 roku, a podaży w II półroczu.

¹ Rynek Mięsa i Drobiu. Wiadomości nr 8 z dnia 25 lutego 2011 roku

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2009 I-XII	1767,7	91,5	336,6	82,0	614,8	118,7	-182,7
I-VI	869,6	84,7	171,1	85,7	291,4	138,6	-120,3
VII	87,4	81,3	25,8	66,8	50,5	107,2	-24,7
VIII	85,6	87,3	24,3	64,8	48,4	104,1	-24,1
IX	92,7	88,5	31,3	79,0	43,6	87,0	-12,3
X	99,1	85,2	31,5	81,0	43,2	94,5	-11,7
XI	95,8	93,4	28,8	96,0	43,3	100,7	-14,5
XII	102,5	94,2	28,5	124,5	42,1	126,0	-13,6
VII-XII	898,1	99,3	165,5	78,6	323,4	105,1	-157,9
2010 I	96,2	96,4	19,8	72,8	39,3	90,3	-19,5
II	91,7	95,2	28,9	91,2	38,1	116,9	-9,2
III	122,1	125,0	36,0	133,5	58,0	121,3	-22,0
IV	96,6	105,0	33,1	110,3	35,1	82,0	-2,0
V	106,9	127,3	40,1	135,5	40,9	96,7	-0,8
VI	107,4	123,0	43,2	144,0	42,3	87,4	0,9
I-VI	930,3	107,0	192,0	112,2	267,5	91,8	-75,5
VII	103,6	118,5	43,7	169,4	42,7	84,6	1,0
VIII	105,5	123,2	42,6	175,3	46,6	96,3	-4,0
IX	116,0	125,1	46,9	149,8	50,0	114,7	-3,1
X	121,9	123,0	50,6	160,6	45,6	105,6	5,0
XI	124,7	130,2	47,2	163,9	42,7	98,6	4,5
XII	128,3	125,1	37,1	130,2	22,5	53,4	14,6
2011 I	119,2	123,8	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2009 VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010 I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115
X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107
XI	3,81	6,2	5,3	101,44	3,8	205,07	1,9	102
XII	3,89	6,1	5,3	104,57	3,7	206,99	1,9	107
2011 I	3,71	5,2	4,5	119,96	3,1	221,25	1,7	x

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu				
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej		
2009	IV	6,39	13,77	17,61	11,24	15,50	21,93	13,49	112,6	124,6	120,0	
	V	6,30	13,79	17,58	11,33	15,58	21,92	13,78	113,0	124,7	121,6	
	VI	6,63	14,02	17,86	11,37	15,63	22,08	13,83	111,5	123,6	121,6	
	VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6	
	VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5	
	IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1	
	X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8	
	XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0	
	XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3	
	2010	I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,15	115,2	124,2	124,3
		II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	14,10	114,8	124,0	124,8
		III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	14,09	113,1	123,6	124,9
IV		4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0	
V		4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6	
VI		5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6	
VII		5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4	
VIII		5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8	
IX		5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1	
X		5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8	
XI		4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6	
XII		5,10	12,04	17,84	10,98	13,68	21,65	13,93	113,6	121,4	126,9	

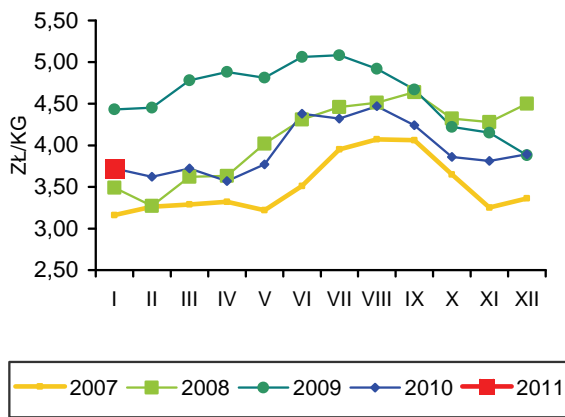
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

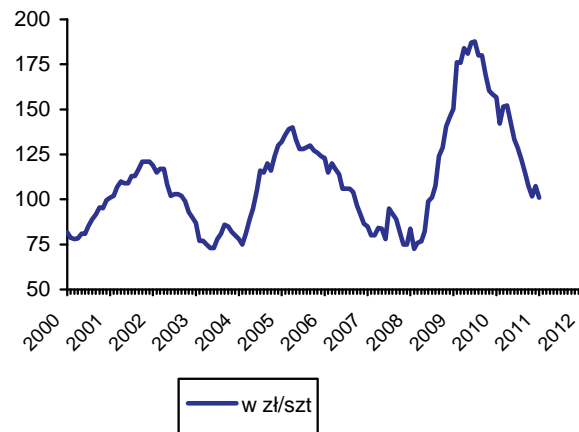
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2009	I	136,81	140,25	140,83	119,91	102,5	99,5	117,0
	II	133,43	128,99	148,96	114,68	96,7	86,6	112,5
	III	137,81	139,61	141,33	113,85	101,3	98,8	122,6
	IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4
	V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6
	VI	150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8
	VII	156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6
	VIII	155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0
	IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2
	X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4
	XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5
	XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6
2010	I	130,68	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
	II	135,33	124,02	140,48	114,62	91,6	88,3	108,2
	III	134,65	130,14	135,67	116,97	96,7	95,9	111,3
	IV	132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9
	V	139,51	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9
	VI	150,75	145,54	156,29	141,48	96,5	93,1	102,9
	VII	149,09;	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
	VIII	150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1
	IX	144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9
	X	137,91	132,70	141,02	126,20	96,2	94,1	105,2
	XI	137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0
	XII	139,44	133,66	149,40	126,26	95,9	89,5	105,9
2011	I	135,32	131,82	130,49	123,70	97,4	101,0	106,6
	II	144,00	138,00	145,00	128,00	95,8	95,2	107,8

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

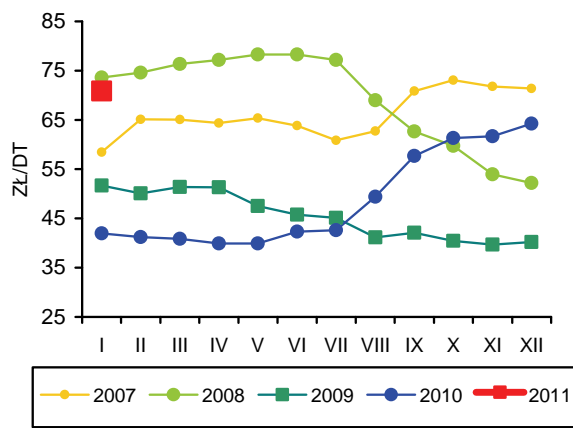
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

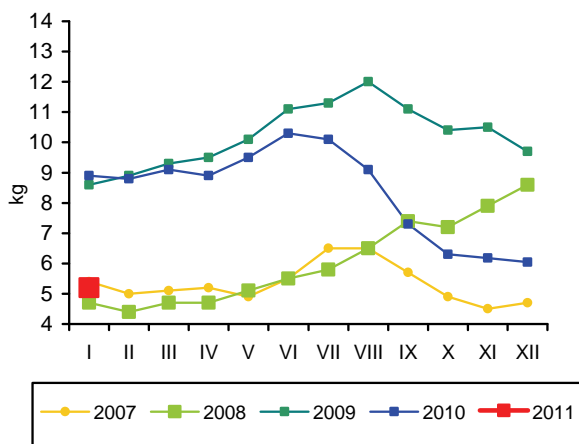
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

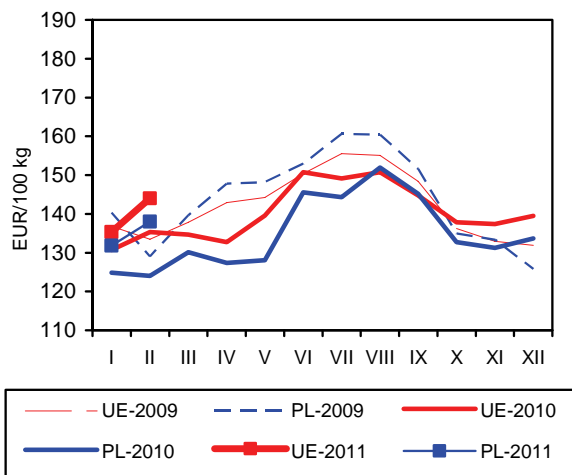
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

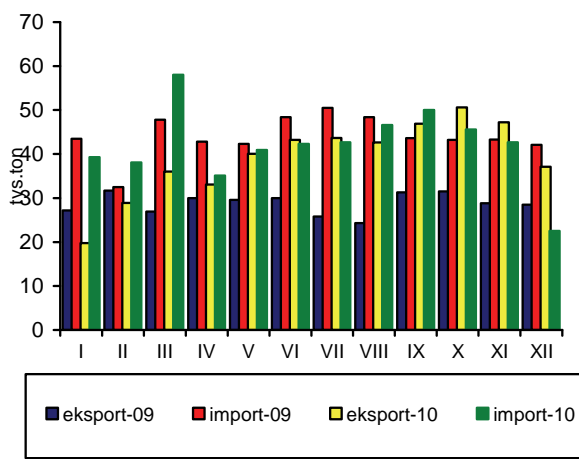
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W okresie od stycznia do grudnia 2010 r., przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wyniosła 1368 tys. ton. Przewyższyła ona o 12,4% produkcję z analogicznego okresu poprzedniego roku. W styczniu 2011 r., w zakładach drobiarskich zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 111 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 9% mniej niż w grudniu 2010 r., ale o 15% więcej niż w roku poprzednim.

W okresie dwunastu miesięcy 2010 r. łączny eksport mięsa drobiowego znacząco, bo o prawie 32%, przekraczał poziom wywozu z 2009 roku. W grudniu 2010 r., wolumen wywozu tego mięsa był o 16,8% mniejszy niż w listopadzie, ale o prawie 16% większy niż przed rokiem. Natomiast wielkość importu obniżyła się o 18% w relacji rok do roku.

W trzecim kwartale 2010 r. przeciętne, miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych wyniosło 1,49 kg i nie zmieniło się w relacji do poprzedniego roku. Konsumpcja wędlin drobiowych, według danych GUS, od dłuższego czasu kształtuje się na poziomie 0,21kg na jednego mieszkańca. Jednak w trzecim kwartale 2010 r., podobnie jak w roku poprzednim, konsumpcja ta wzrosła do 0,23kg, tj. o 9,5%.

Od czerwca 2010 r. rosły ceny przemysłowych mieszanek pasz dla drobiu. Tendencja taka utrzymała się także w styczniu 2011 roku. Pasze podrożały o 6,7% w relacji miesiąc do miesiąca i aż o ponad 22% w relacji rok do roku. W grudniu 2010 r. ceny piskląt notowane były na takim samym poziomie jak w listopadzie i o 1,5% wyższym niż przed rokiem. Droższą więc podstawową nakładą w chowie drobiu, a także takie elementy kosztów produkcji żywca, jak paliwa, energia itp.

Od września 2010 r. ceny skupu żywych kurcząt zaczęły spadać. Tendencja taka utrzymała się do końca roku. W styczniu 2011 r. ceny skupu wzrosły o 6,6%

w relacji miesiąc do miesiąca. W lutym ceny żywych kurcząt były o 6,5% wyższe niż w styczniu i o prawie 13% wyższe niż przed rokiem. Relacje charakteryzujące opłacalność chowu kurcząt brojlerów pogorszyły się więc jedynie nieznacznie.

Ceny skupu żywca indyczego w drugim półroczu 2010 r. były wyższe niż w pierwszym. W styczniu 2011 r. za żywe indyki płacono o 1,8% mniej niż w grudniu, ale o 8,5% więcej niż przed rokiem. W lutym ceny skupu indyków wzrosły o 5% w relacji do stycznia i o prawie 16% w relacji rok do roku.

W lutym 2011 r. ceny zbytu tuszek kurcząt w zakładach drobiarskich były o 1,7% wyższe niż w styczniu i aż o 17,5% wyższe niż w lutym roku poprzedniego. Natomiast ceny zbytu mięsa indyczego nie zmieniły się w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale były o 4% niższe niż przed rokiem.

W styczniu 2011 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 40% przewyższyły polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska nadal należy do najtańszych. W relacji styczeń do stycznia, przeciętna polska cena zbytu mięsa kurcząt w przeliczeniu na euro wzrosła o 12,3%, tj. nieco bardziej niż średnia cena unijna, która zwiększyła się o 11,4%. Przewaga cenowa polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim jest jednak nadal znacząca i stanowi główny czynnik konkurencyjności.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011
I	93,7	108	95,2	96,4	111,0
II	79,7	92,9	85,8	96,5	
III	94,9	95,1	98,1	118,0	
IV	89,2	105,0	99,0	101,0	
V	96,2	99,1	97,0	139,0	
VI	86,4	94,2	101,5	112,0	
VII	93,4	105	107,0	116,0	
VIII	97,4	96	101,0	112,0	
IX	95,6	101	105,0	119,0	
X	109,0	108	113,0	125,0	
XI	99,9	93	105,0	123,0	
XII	91,0	97,7	107,0	122,0	
RAZEM	1126,4	1195	1217,0	1368,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	4183	2654	20217	27902
II	3219	2692	20607	28802
III	4140	3040	23169	32251
IV	4146	2637	22020	31418
V	3145	3385	25232	31841
VI	3640	2414	25163	33734
VII	3717	2702	25733	36220
VIII	2933	2502	22923	30428
IX	2865	3051	30012	37479
X	3611	2410	31274	39806
XI	2495	2404	30693	38969
XII	1940	2459	27977	32407
RAZEM	40032	32850	305021	401257

^a dane nieostateczne (na dzień 03.09.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	1,41	1,42	1,50	0,20	0,21	0,21
II	1,44	1,46	1,50	0,21	0,21	0,21
III	1,48	1,49	1,49	0,21	0,23	0,23
IV	1,58	1,60		0,21	0,21	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	1044	1276	1,26		2,84	3,22	4,29	5,59	6,06	
II	1045		1,34		3,04	3,43	4,84	5,69	6,08	
III	1051		1,27		3,13		5,05		6,10	
IV	1030		1,28		3,15		4,69		6,26	
V	1018		x		3,22		5,19		6,28	
VI	1040		1,36		3,40		5,29		6,73	
VII	1057		1,36		3,31		5,43		6,56	
VIII	1105		1,29		3,53		5,53		7,04	
IX	1135		1,28		3,44		5,15		6,86	
X	1170		1,27		3,06		5,66		6,31	
XI	1177		1,28		3,00		5,62		6,04	
XII	1196		1,28		3,02		5,45		5,96	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	5,50		4,54	4,93	7,64	7,17
II	5,50		4,47	5,18	7,46	7,16
III	5,50		4,44		7,79	
IV	5,50		4,50		7,54	
V	x		4,41		7,53	
VI	5,60		4,68		7,75	
VII	5,60		4,73		7,43	
VIII	5,60		4,76		7,18	
IX	5,52		5,06		7,14	
X	5,50		5,01		7,17	
XI	5,60		5,02		7,40	
XII	5,60		5,02		8,31	

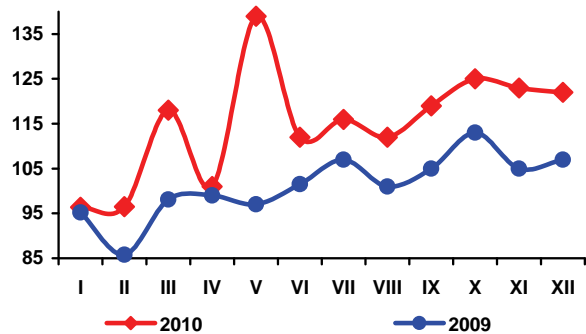
^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

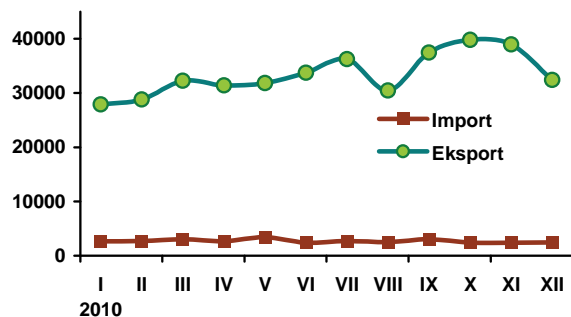
Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2009 VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32
XII	116,40	249,00	171,40	174,40	195,00	118,70	134,30	157,70
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
III	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
IV	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
V	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VI	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
VIII	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
IX	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
X	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XI	112,60	249,90	178,20	171,70	208,00	181,00	170,00	174,40
XII	112,70	249,80	175,40	167,30	210,00	181,00	168,30	175,70
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,40	216,50	178,90	180,50	176,80

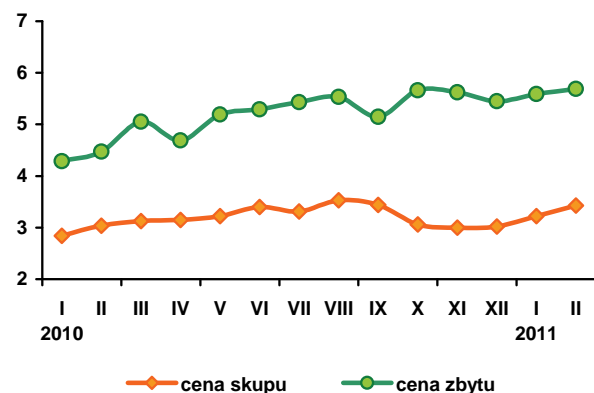
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

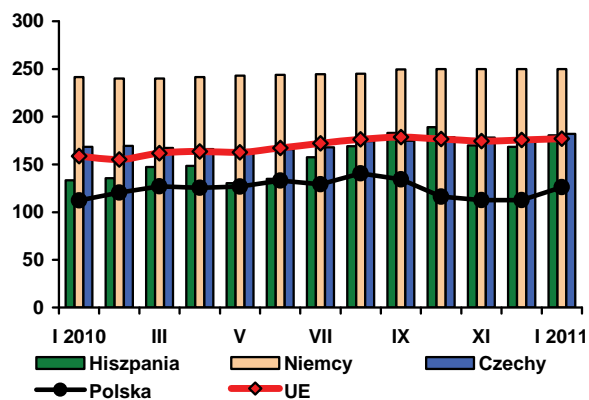
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W 2010 r. rynek jaj spożywczych był mało stabilny, co objawiało się silną wahliwością cen w krótkich okresach. W pierwszych miesiącach 2011 r. sytuacja taka utrzymała się, a średni poziom cen jaj był relatywnie niski. W lutym 2011 r., w relacji do stycznia, ceny jaj wyższych klas wagowych obniżyły się a wzrosły ceny jaj mniejszych. Za jaja wszystkich klas wagowych, płacono jednak nadal znacząco mniej niż przed rokiem. Spadek cen był najmniejszy w przypadku jaj bardzo dużych. Jaja klasy XL potaniały w relacji do lutego 2010 r. o 8,4%, klasy L już o 20%, klasy M o 26,5% a klasy S o 28%. Średnia cena zbytu jaj świeżych wyniosła w lutym 2011 r. 27,45 zł za 100 sztuk i była tylko o 0,5% niższa od ceny styczniowej, ale aż o 20% niższa niż średnia cena notowana przed rokiem.

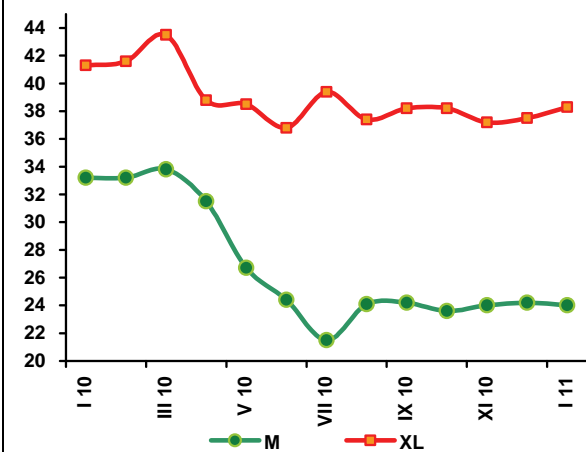
W 2010 r. ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego również wykazywały dużą wahliwość. Ponadto były bardzo niskie w relacji do roku poprzedniego. W styczniu 2011 r. przeciętna cena jaj skupowanych do przerobu przemysłowego była o 38% niższa niż w roku 2010. W lutym cena skupu jaj do dalszego przerobu wzrosła w porównaniu ze styczniem o 6,4% - do 2501 zł/tonę i była o 37% niższa niż przed rokiem. Decyduje o tym duża podaż jaj na rynku.

Według wstępnych danych IERiGŻ (na podstawie CAAC), w 2010 r. eksport jaj konsumpcyjnych był o 7,5% większy niż w 2009 r., a import o ok. 31% mniejszy. Eksport przetworów z jaj zwiększył się o 8,3% w relacji rok do roku, natomiast import - prawie dwukrotnie. Relatywnie mała dynamika wzrostu eksportu była

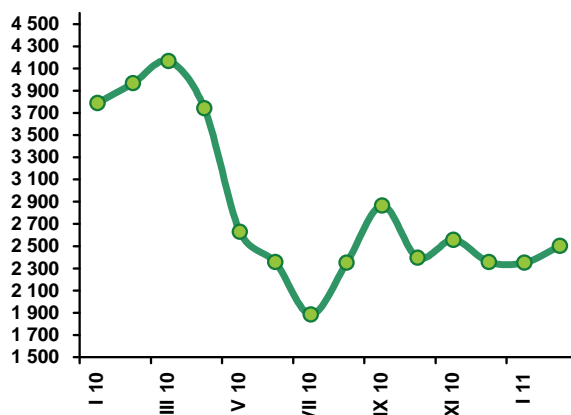
wynikiem m.in. stopniowej utraty przez Polskę, mocnej dotąd, pozycji eksportera jaj spożywczych na jednolity rynek europejski. Przyczyną jest mniejszy popyt naszych odbiorców i zawężająca się różnica cen między towarem polskim i unijnym.

W okresie od grudnia 2009 r. do grudnia 2010 r., jaja w na rynku unijnym potaniały średnio o 21%, a więc podobnie jak w Polsce. Relacje na poziomie średnich notowań cen we Wspólnocie nie zmieniły się w sposób znaczący. Jednak na niektórych rynkach narodowych polska oferta handlowa stała się mniej atrakcyjna. Ceny na rynku niemieckim obniżyły się w tym samym okresie o 47%, w Holandii o 40%, a we Francji o 33%. Ceny polskich jaj kształtowały się w 2010 r. na poziomie o 5% wyższym od przeciętnych cen w Unii Europejskiej. Wpłynęła na to zarówno wysokość cen krajowych, jak i zmiany kursu walutowego. W 2010 r. Polska należała do jednych z najdroższych producentów jaj spożywczych wśród ich głównych unijnych dostawców.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	2733	1692	10733	12384	292	581	1210	1124
II	1848	2795	10037	10986	249	731	1122	1556
III	1053	2404	11972	13082	233	936	1204	1721
IV	2362	1408	10695	10735	213	504	939	1102
V	1102	1267	12598	12997	235	637	980	1222
VI	2138	1009	13059	13977	228	500	1300	1154
VII	2560	956	11924	10166	219	509	1069	1353
VIII	2892	1297	11628	13291	248	607	1316	1087
IX	3020	1282	11167	14010	371	818	1018	1096
X	2521	1059	11671	17282	447	711	1477	1189
XI	3039	1841	12275	13860	515	465	1087	1227
XII	2531	2234	11851	10082	543	526	1073	1108
RAZEM	27800	19244	142208	152852	3793	7528	13795	14939

^a dane nieostateczne (na dzień 03.09.2010). Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	41,30	38,30	34,30	29,00	33,20	24,00	26,90	19,00
II	41,60	37,70	35,40	28,20	33,20	24,40	27,20	19,50
III	43,50		37,10		33,80		30,10	
IV	38,80		36,20		31,50		25,80	
V	38,50		31,40		26,70		22,40	
VI	36,80		29,90		24,40		19,20	
VII	39,40		29,50		21,50		19,90	
VIII	37,40		30,50		24,10		21,60	
IX	38,20		30,20		24,20		20,20	
X	38,20		28,90		23,60		19,10	
XI	37,20		29,00		24,00		18,70	
XII	37,50		28,90		24,20		18,30	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca. Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	97,98	106,32	96,42	66,10	107,79
X	113,14	98,25	90,86	79,92	58,42	101,88
XI	112,21	94,80	96,95	77,15	57,23	102,16
XII	110,82	90,65	113,90	87,31	59,69	105,54

Źródło: Dane MRiRW.

Według nieostatecznych danych Komisji Europejskiej produkcja mięsa owczego w UE-27 wyniosła w 2010 r. 865 tys. ton w wadze poubojowej, a ujemne saldo handlu zagranicznego 215 tys. ton. W rezultacie na rynku było o 45 tys. ton mniej tego mięsa. Pomimo to ceny jagniąt były niższe niż przed rokiem. W 2010 r. przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 589 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 8% niższa niż w 2009 roku. Spadek cen świadczy o mniejszym popycie na relatywnie drogie mięso jagnięce. Przeciętna cena owiec ciężkich osiągnęła w UE-27 w 2010 r. 440 EUR/100 kg i była o 7% wyższa niż rok wcześniej. Wzrost ceny miał związek ze spadkiem podaży i wzrostem cen w Wielkiej Brytanii, a więc u największego producenta owiec ciężkich.

Komisja Europejska przewiduje, że w 2011 r. przeciętna cena jagniąt w UE-27 będzie o 4% wyższa niż w 2010 roku, a owiec ciężkich niższa o około 1%. Jednakże jak dotychczas ceny jagniąt nadal się obniżają. W styczniu 2011 r. przeciętna cena jagniąt wyniosła w UE-27 zaledwie 572 EUR, a w lutym 551 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były niższe niż w analogicznych miesiącach przed rokiem odpowiednio o 10% i 3%. Tymczasem ceny owiec ciężkich, które w styczniu były mniej więcej takie same jak w styczniu 2010 i wynosiły 450 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w lutym 2011 roku wzrosły do poziomu 452 EUR i były o 3% wyższe niż w lutym 2010 roku. Prognoza Komisji dotycząca niewielkiego spadku cen w 2011 być może nie sprawdzi się, gdyż jak podaje FAPA¹ produkcja mięsa owczego w Wielkiej Brytanii w 2011 r. będzie o około 2% mniejsza niż przed rokiem. Import pozostanie na poziomie o około 10% niższym niż w latach 2008 i 2009.

W Polsce, w której ceny zależą od cen unijnych i kursu złotego sytuacja jest dramatycznie zła. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w styczniu cena

owiec ciężkich w Polsce wyniosła 425 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 1% wyższa niż w styczniu 2010 roku. Jednakże przeciętna cena skupu wyniosła zaledwie 5,65 zł/kg wagi żywej i była niższa niż w styczniu 2010 r. aż o 27%. Przyczyniła się do tego przede wszystkim zmiana struktury skupu, a także aprecjacja złotego. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW wynika, że w styczniu 2011 r. w skupie występowały w zasadzie jedynie jagnięta o wadze 31-35 kg, podczas gdy w styczniu 2010 r. około 45% skupu stanowiły jagnięta o wadze 24-30 kg, dalsze 32% jagnięta o wadze 17-23 kg, a więc odpowiednio droższe i tylko 23% skupu to jagnięta o wadze 31-35 kg i 36-40 kg.

W lutym przeciętna cena owiec ciężkich w Polsce wynosiła 357 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 7% niższa niż w lutym 2010 roku. Ponieważ wartość złotego nadal rośnie (w lutym kurs złotego względem euro był o 2% niższy niż przed rokiem) można się spodziewać, że przeciętna cena skupu w lutym, jaką poda GUS w drugiej połowie marca, będzie co najmniej o około 10% niższa niż w lutym 2010 roku. Nadzieja tkwi jedynie w tym, że zbliża się, związany z Wielkanocą, okres sezonowego wzrostu cen jagniąt. Dotychczasowy brak jagniąt w skupie oznaczać więc może wstrzymanie się producentów z ich sprzedażą w oczekiwaniu na wyższe ceny.

¹ Rynek Mięsa i Drobiu. Wiadomości nr 8 z dnia 25 lutego 2011 roku

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010 ^P	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1373	1205	918	76,2
II półrocze	1113	1075	850	79,1
Rok	2486	2280	1768	77,5

P – prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2009	49,1	62,6	203,1	169,7	96,3	56,1	76,6	44,4	56,3	39,1	18,2	153,2	1024,7
2010	41,1	56,2	279,1	21,6	76,3	52,1	71,9	105,8	60,6	40,8	20,7	40,6	866,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	83,7	89,8	137,4	12,7	79,2	92,9	93,9	238,3	107,6	104,3	113,7	26,5	84,6
Import 2009	73,6	4,5	87,3	23,9	65,7	54,7	126,9	16,0	51,0	42,6	12,2	35,6	594,0
2010	29,0	25,3	58,6	70,7	11,6	57,2	10,1	26,7	39,4	10,1	7,0	1,7	347,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	39,4	562,2	67,1	295,8	17,7	104,5	79,6	16,7	77,3	23,7	57,4	47,8	58,5

Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	II	III	IV	V	VI	VIII	VIII	IX	X	XI	XII	I
2009/2010	6,20	7,64	7,58	6,65	6,27	6,24	6,49	6,12	6,14	5,88	7,95	7,72
2010/2011	6,67	7,08	6,66	6,32	6,10	5,60	6,39	6,22	6,06	5,64	8,02	5,65
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,6	92,7	87,9	95,0	97,3	89,7	98,5	101,6	98,7	95,9	100,9	73,2

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
I 2010	-	-	-	-	6,35	1,56	13,5	3,32
II					6,66	1,66	14,2	3,54
III	8,80	2,26	18,72	4,81	6,10	1,57	13,0	3,34
IV	8,84	2,28	18,81	4,86	6,50	1,68	13,8	3,57
V	-	-	-	-	6,01	1,48	12,8	3,16
VI	-	-	-	-	5,69	1,39	12,1	2,95
VII	-	-	-	-	5,87	1,44	12,5	3,06
VIII	-	-	-	-	6,00	1,50	12,8	3,21
IX	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,23
X	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,24
XI	-	-	-	-	6,01	1,52	12,8	3,24
XII	10,7	2,75	22,78	5,85	7,17	1,84	15,3	3,91
I 2011	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
2008/2009	36,15	36,78	36,63	39,06	38,14	38,64	40,91	41,61	41,83	42,04	41,51	41,14
2009/2010	41,14	42,10	42,05	42,43	43,05	43,63	43,64	42,66	42,66	43,50	43,70	43,79
miesiąc roku poprzedniego = 100	113,8	114,4	114,8	115,8	112,9	112,9	106,7	102,5	102,0	103,5	105,3	106,4

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-27												
2009/2010	555,2	558,0	554,2	564,2	620,5	649,5	705,3	737,4	708,5	718,4	634,9	568,0
2010/2011	576,1	570,8	534,4	535,9	570,1	599,1	626,2	627,4	615,6	614,5	572,1	551,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,8	102,3	96,4	95,0	91,9	92,2	88,8	85,1	86,9	85,5	90,1	97,0
Włochy												
2009/2010	568,3	598,4	567,7	601,7	634,9	644,7	695,4	666,8	624,7	654,9	545,4	475,6
2010/2011	522,0	503,6	492,3	515,7	512,9	517,2	542,2	549,6	564,8	545,5	464,8	452,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,1	84,2	86,7	85,7	80,8	80,2	78,0	82,4	90,4	83,2	85,2	95,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-25												
2009/2010	449,6	481,4	492,5	470,3	423,6	417,6	421,3	418,6	439,8	468,1	494,2	481,4
2010/2011	484,0	509,4	508,3	478,4	447,6	463,5	459,5	449,3	466,6	489,8	490,1	488,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,6	105,8	103,4	101,7	105,7	111,0	109,1	107,3	106,1	104,6	99,2	101,5
Wielka Brytania												
2009/2010	407,7	452,1	475,8	446,5	368,6	368,1	360,2	340,5	391,5	420,1	472,7	468,7
2010/2011	456,4	495,7	509,6	472,0	420,8	443,6	425,5	398,7	418,8	455,2	464,5	466,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,9	109,6	107,1	105,7	114,2	120,5	118,1	117,1	107,0	108,4	98,3	99,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2009/2010 NZD/szt. 15 kg	78,81	82,2	84,62	88,02	88,90	89,73	88,26	85,12	82,99	70,30	66,30	66,86
2010/2011 NZD/szt. 15 kg	65,94	66,69	71,36	75,46	78,53	82,26	82,52	90,2	91,50	84,15	80,42	81,56
miesiąc roku poprzedniego = 100	83,7	81,13	84,33	85,7	88,3	91,7	93,5	106,3	110,3	119,7	121,3	122,0

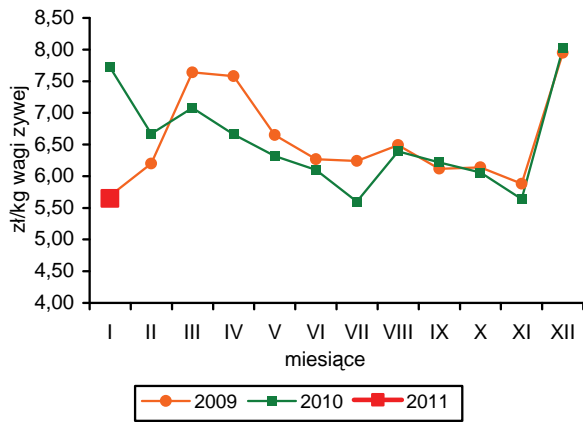
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

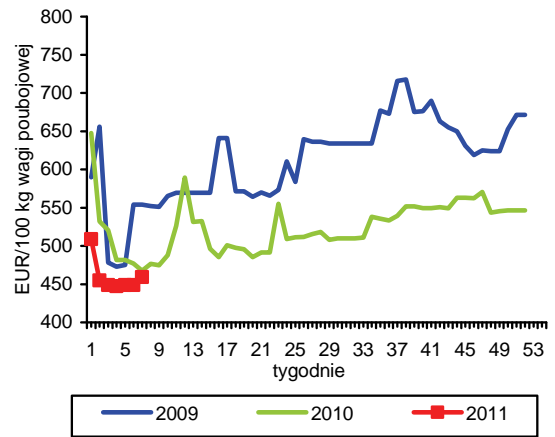
Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2009/2010 AUD/100 kg cwe	439	395	391	398	385	372	384	394	381	393	437	446
2010/2011 AUD/100 kg cwe	447	445	461	491	447	495	489	454	497	517	568	620
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,8	112,7	117,9	123,4	116,1	133,1	127,3	115,2	130,4	131,6	130,0	139,0

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

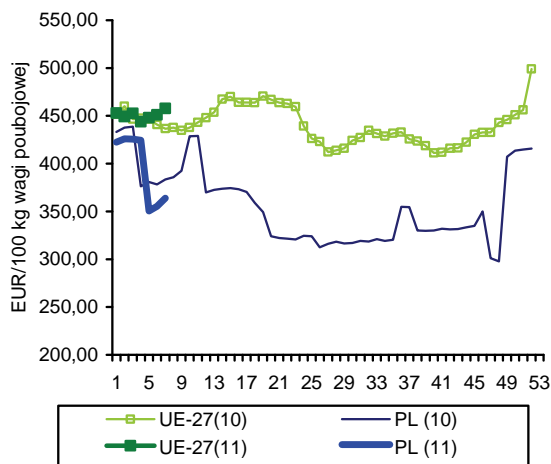
Rys. 1. Ceny skupu żywa baraniego w Polsce w zł/kg

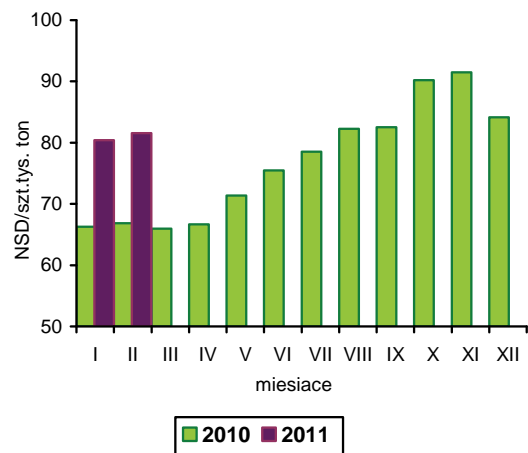
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

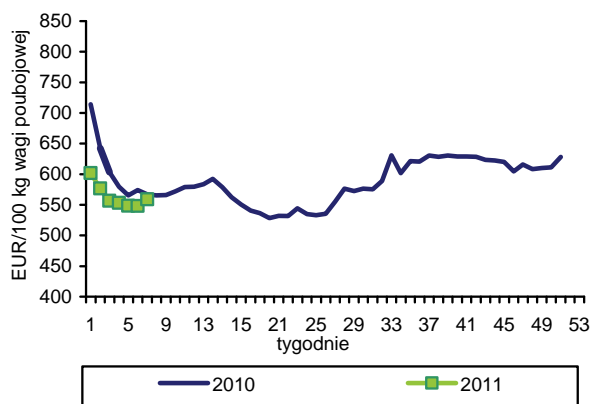
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

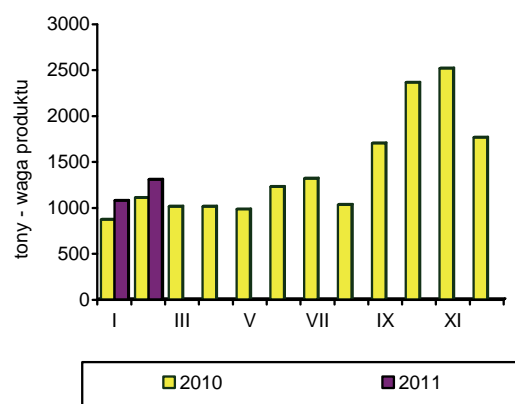
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Połowy ryb na Bałtyku wyniosły w 2010 r. 109,6 tys. ton i były o 16% niższe niż rok wcześniej. Spadek połowów wynikał wyłącznie z ograniczenia wyładunków szprotów (o 30% do 58,8 tys. ton) pod wpływem wycofania się znacznej części kutrów ukierunkowanych na połowy ryb pelagicznych oraz pogorszenia ich opłacalności. Więcej wyłowiliśmy natomiast stroni (o 16%), śledzi (o 10%) i dorszy (o 9%), przy podobnych jak rok wcześniej wyładunkach ryb liczonych w sztukach: łososi i troci. Znacznie pogorszyło się wykorzystanie dostępnych Polsce kwot połowowych, które wyniosło nieco ponad 60%. Szacunkowe dane wskazują także na spadek połowów dalekomorskich, które nie przekroczą prawdopodobnie 65 tys. ton, wobec 81 rok wcześniej. W 2010 r. mniej ryb pozyskano także z połowów i produkcji ryb słodkowodnych. Większa była produkcja w akwakulturze pstrągów i innych ryb, przy spadku podaży karpia.

Produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przetwórstwa rybnego (zaangażowanych powyżej 50 osób) wyniosła w 2010 r. 321,7 tys. ton i była o 14,3% wyższa niż rok wcześniej. Wyraźne przyspieszenie przetwórstwa obserwowaliśmy zwłaszcza w drugiej połowie roku, z dynamiką przekraczającą 22% miesięcznie. Największy wzrost produkcji odnotowano w przypadku ryb wędzonych – o 26,5% do 84,8 tys. ton, przy zróżnicowanym tempie wzrostu poszczególnych gatunków ryb. Produkcja wędzonych łososi zwiększyła się bowiem tylko o 13,3% (do 45,2 tys. ton), a pozostałych ryb wędzonych aż o 47,2% (do 39,6 tys. ton). O ¼ więcej niż w 2009 r. wyprodukowano także świeżych filetów z ryb morskich, głównie w wyniku zwiększonego eksportu filetów z łososi. Po znacznym spadku pogłębionego przetwórstwa śledzi w postaci konserw, marynat i sałatek w 2009 r., w ub.r. zwiększyło się ono o blisko 7% (do 93,4 tys. ton), ale nadal było dużo niższe niż w rekordowym 2008 r. Od kilku lat systematycznie zwiększa się produkcja wysokoprzetworzonych produktów z makreli. W 2010 r. wyniosła ona 9,8 tys. ton, tj. o ponad 20% więcej niż rok wcześniej. Na poziomie roku poprzedniego utrzymało się przetwórstwo sardynek i szprotów (10,9 tys. ton), przy rosnącej w szybkim tempie produkcji konserw, marynat czy sałatek z pozostałych gatunków ryb (o 12,7% do 51,3 tys. ton). W 2010 r. odnotowano niewielkie zmiany w strukturze produkcji przetwórstwa rybnego. Nieznacznie zmniejszył się udział produktów wysokoprzetworzonych (o 2,6 punktu procentowego do 54%), na rzecz ryb wędzonych, które stanowią 26,4% wolumenu ogółem. Trzecią największą grupą pozostają mrożone filety z ryb morskich (8,1%).

W 2010 r. nastąpiło wyraźne ożywienie wymiany handlowej sektora rybnego. Wartość eksportu zwiększyła się o 14,3% do 4,08 mld zł, a importu o 22,1%

do 4,44 mld zł. Decydujący wpływ na wyższe obroty miała głównie wymiana zagraniczna łososiami i ich rekordowe ceny na rynkach światowych, przy rosnącym znaczeniu tego gatunku w strukturze handlu (ok. 50%). Na poziomie roku poprzedniego utrzymała się co prawda wielkość eksportu, ale wynikało to z ograniczenia tzw. eksportu burtowego, czyli sprzedaży ryb bezpośrednio ze statków w portach zagranicznych. Spadek ten został jednak zrekompensowany zwiększonym wywozem tradycyjnym. Więcej wyeksportowaliśmy m.in. ryb wędzonych (o 16,6% ilościowo i o 24,9% wartościowo), filetów rybnych (o 13,3 i 28,1%) oraz przetworów i konserw (o 4,1 i 3,4%). Wolumen importu zwiększył się w 2010 r. o 10,2% do 458,1 tys. ton, a więcej sprowadziliśmy przede wszystkim ryb świeżych (o 22,5%), przetworów i konserw (o 6,4%), ryb mrożonych (o 6,5%) oraz filetów (o 4,9%). Aprecjacja złotego względem głównych walut pogorszyła w 2010 r. opłacalność eksportu, ale pozwoliła także na zahamowanie silnej wzrostowej tendencji cen ryb importowanych.

Rosnący import spowodował, że bilansowe spożycie ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniosło w 2010 r., według danych szacunkowych, 13,34 kg/mieszkańca i było o 1,6% wyższe niż rok wcześniej. Wzrost konsumpcji dotyczył ryb morskich oraz owoców morza, przy ograniczeniu popytu na ryby słodkowodne. Po kilkuletnim okresie znacznego wzrostu udziału ryb słodkowodnych w strukturze spożycia ryb ogółem ich rola od dwóch lat maleje. W 2010 r. stanowiły one 25,3%, tj. o 3,6 punktu procentowego mniej niż w 2008 r. Najczęściej kupowanymi rybami pozostają ryby morskie z 72,4% udziałem, a niewielkim uzupełnieniem diety, mimo rosnącej wyraźnego wzrostu, pozostają owoce morza (2,3%). Po kilku latach na miejsce najczęściej konsumowanej ryby w kraju powróciły śledzie. Ich spożycie zwiększyło się o blisko 18% do 2,93 kg/mieszkańca, przy jednoczesnym 10% ograniczeniu konsumpcji, dotychczasowego lidera, mintajów (do 2,76 kg/mieszkańca). Mimo blisko 50% spadku w ostatnich dwóch latach popytu na pangia nadal jest ona najczęściej spożywaną rybą słodkowodną (1,51 kg/osobę/rocznie). Łącznie te trzy gatunki ryb mają ponad 50% udział w strukturze spożycia ryb w Polsce ogółem.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łoś bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2010 ^a I	4 554	1 666	716	1 198	49	8 183	17 183	802
II	7 301	2 225	948	1 828	62	12 364	27 755	1 251
III	12 350	1 182	1 186	1 136	28	15 882	16 834	688
IV	12 176	1 804	1 247	423	285	15 935	5 188	692
V	13 551	1 404	1 368	394	295	17 012	3 136	450
VI	3 455	3 105	1 179	980	254	8 973	207	-
VII	531	2 145	138	1 079	388	4 281	984	24
VIII	238	2 696	121	1 027	399	4 481	1 595	29
IX	817	2 546	675	966	273	5 277	2 368	107
X	1 227	3 621	1 375	899	359	7 481	1 480	190
XI	1 526	1 518	1 615	588	148	5 395	7 192	1 253
XII	1 109	835	1 627	711	31	4 313	9 023	4 077
Wskaźnik zmian (%)								
XII 2010 XII 2009	13,1	78,2	165,5	92,1	38,3	38,0	44,6	88,8
I-XII 2010 I-XII 2009	69,9	109,8	109,1	116,3	86,6	84,0	102,0	96,7

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2008 I-XII	12 771	37 969	65 875	154 761	101 968	13 022	7 599	271 376
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2009 XII	737	4 751	11 110	16 283	10 795	791	693	32 881
2010 I	841	4 006	6 168	11 852	5 597	1 140	860	22 867
II	957	3 701	7 804	14 010	7 761	1 016	787	26 472
III	1 422	3 883	9 264	16 074	8 752	1 025	1 012	30 643
IV	768	3 369	6 127	11 557	5 644	811	885	21 821
V	774	2 565	5 912	11 394	6 308	735	721	20 645
VI	887	3 268	6 110	11 476	5 956	660	765	21 741
VII	509	3 227	5 826	10 296	6 231	600	497	19 858
VIII	643	2 205	6 688	12 068	7 012	914	700	21 604
IX	1 081	3 323	10 114	15 384	8 887	1 064	759	29 902
X	929	3 368	10 998	16 237	9 098	1 056	1 070	31 532
XI	1 021	4 213	13 464	17 713	10 557	1 034	1 036	36 411
XII	684	4 207	15 923	17 370	11 590	865	733	38 184
Wskaźnik zmian (%)								
XII 2010 XII 2009	92,8	88,5	143,3	106,7	107,4	109,4	105,8	116,1
I-XII 2010 I-XII 2009	125,8	103,7	128,5	108,8	106,9	101,0	121,5	114,3

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2008 I-XII	252,0	90,9	43,0	31,9	33,6	425,0	191,6	77,7	45,2	84,1
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2010^b I-XII	318,0	93,8	54,1	36,5	67,3	458,1	188,2	85,8	37,6	110,6
2009 XII	31,1	9,1	3,7	3,0	7,8	45,4	20,7	7,2	3,5	10,7
2010 ^b I	26,3	7,4	4,1	2,5	8,4	37,2	15,9	6,4	3,2	9,0
II	23,2	8,0	4,6	2,6	1,8	40,5	16,1	7,4	3,5	10,7
III	32,8	9,5	6,1	3,8	5,2	48,6	20,0	9,3	3,7	10,6
IV	34,7	7,4	4,4	2,5	11,3	31,8	11,1	5,7	2,8	9,6
V	34,7	6,8	4,0	2,7	7,6	32,1	10,5	7,9	2,9	8,4
VI	25,7	7,3	5,4	2,7	3,7	29,9	11,0	5,2	2,3	8,1
VII	22,3	6,9	3,7	2,4	5,9	26,2	8,9	5,4	2,5	7,2
VIII	19,6	6,5	3,6	2,7	4,9	30,8	13,6	4,5	2,8	7,1
IX	23,7	7,8	4,3	2,9	5,6	40,2	18,4	7,2	3,4	8,1
X	22,2	8,4	5,1	3,4	2,5	47,3	21,4	9,0	3,2	10,8
XI	25,6	9,0	4,5	4,0	4,6	51,3	23,2	9,5	4,3	10,8
XII	27,0	8,6	4,1	4,1	5,9	42,2	17,9	8,1	3,1	10,1
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2010 XII 2009	86,8	94,5	110,8	136,7	75,6	93,0	86,5	112,5	88,6	94,4
I-XII 2010 I-XII 2009	99,4	103,7	112,8	116,0	85,8	110,2	104,9	105,9	106,5	123,3

^a wraz z eksportem z burt statków oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne.
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W.Brytania	Norwegia	mintaj 03042985 ^b	panga 03042903 ^b	morszczuk 03042956 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2008 I-XII	3,63	3,40	4,09	4,24	3,94	5,07	-	8,84	12,02	10,01
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2010^a I-XII	3,77	3,68	4,13	4,35	4,26	6,27	5,87	9,40	18,98	9,66
2009 XII	3,76	3,46	3,87	3,89	4,32	5,43	-	7,84	14,28	9,48
2010 ^a I	3,80	3,37	4,21	3,88	3,93	6,60	6,34	8,13	15,73	9,58
II	3,36	3,38	4,10	3,90	4,21	5,96	5,53	7,93	16,37	8,99
III	3,57	3,35	4,05	3,98	3,98	5,76	5,95	8,10	16,63	9,05
IV	3,39	3,22	3,82	3,91	3,89	6,27	5,75	8,07	20,15	8,49
V	3,44	3,17	3,98	4,11	3,95	7,41	6,25	9,60	20,84	8,74
VI	3,71	3,30	3,96	-	4,11	7,62	6,41	10,52	18,73	10,09
VII	3,85	3,25	3,62	-	4,18	7,31	6,45	10,49	19,26	11,02
VIII	3,79	3,46	3,76	5,64	4,38	6,46	6,23	10,41	19,71	10,72
IX	3,74	3,60	4,73	4,47	4,29	6,44	5,90	10,03	19,06	10,56
X	3,80	3,77	4,24	5,63	4,37	5,80	5,55	9,88	19,36	10,28
XI	4,33	3,95	4,42	4,07	4,44	5,73	5,37	9,38	19,02	9,27
XII	4,66	4,11	4,56	4,64	4,66	6,03	5,67	10,13	22,01	9,69
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2010 XII 2009	123,9	118,8	117,8	119,3	107,9	111,0	x	129,2	154,1	102,2
I-XII 2010 I-XII 2009	94,0	98,7	82,1	92,9	96,4	91,1	x	102,4	128,3	92,5

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Filety z flądry 03042973 ^b	Szproty świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2008 I-XII	6,86	20,03	19,68	20,81	34,57	32,23	47,37	8,99	0,38
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	10,40	0,51
2010 ^a I-XII	7,83	17,39	18,38	17,91	45,73	36,38	41,98	9,13	0,50
2009 XII	7,64	18,14	21,95	18,71	46,18	35,04	43,91	10,27	0,59
2010 ^a I	7,75	16,95	21,99	17,24	44,53	34,96	45,14	7,82	0,57
II	7,60	17,04	19,99	19,18	44,33	34,79	43,91	-	0,55
III	7,74	15,17	16,74	18,01	40,97	33,46	49,53	9,49	0,50
IV	6,91	16,46	17,48	19,32	42,51	33,58	49,50	-	0,50
V	7,52	17,16	17,38	11,65	45,47	35,41	47,44	-	0,49
VI	7,81	17,18	20,46	18,73	46,56	40,28	56,22	10,41	0,45
VII	7,46	18,48	20,26	22,07	46,83	35,79	38,70	-	0,54
VIII	9,49	15,87	17,54	22,23	45,61	35,11	39,88	-	-
IX	7,51	19,47	19,02	21,84	46,30	35,48	38,11	10,02	0,51
X	7,45	19,26	19,05	19,83	46,39	37,85	35,54	-	-
XI	7,39	18,33	17,55	20,15	48,14	38,10	33,71	9,51	0,54
XII	9,68	17,80	19,46	20,59	49,38	41,08	30,26	10,48	-
Wskaźnik zmian (%)									
XII 2010 XII 2009	126,7	98,1	88,7	110,0	106,9	117,2	68,9	102,0	x
I-XII 2010 I-XII 2009	90,7	104,1	99,7	85,8	110,6	97,2	91,2	87,8	98,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2009 XI	9,32	-	10,40	58%	10,61	61%	8,25	52%	6,70	73%	7,73	69%
XII	9,06	-	10,50	59%	10,67	61%	7,95	51%	6,60	72%	7,63	68%
2010 I	.	-	10,39	58%	10,52	61%	7,80	50%	6,60	72%	7,58	68%
II	8,31	-	10,38	58%	10,10	58%	6,72	43%	6,36	69%	7,26	65%
III	9,08	-	10,44	57%	10,05	59%	6,70	43%	6,31	68%	7,20	65%
IV	9,53	-	10,55	58%	10,01	58%	6,68	43%	6,33	69%	7,18	65%
V	9,47	-	10,69	59%	10,06	59%	6,66	43%	6,34	69%	7,18	64%
VI	9,41	-	10,72	59%	.	x	6,69	43%	6,44	70%	7,24	65%
VII	9,44	-	10,81	59%	10,99	63%	6,70	44%	6,43	70%	7,20	65%
VIII	9,71	-	11,37	62%	11,32	64%	7,08	46%	6,43	69%	7,23	65%
IX	9,61	-	11,62	62%	11,49	65%	7,06	46%	6,37	69%	7,16	65%
X	9,41	-	11,96	64%	11,42	64%	7,18	47%	6,36	69%	7,18	64%
XI	9,59	-	12,02	63%	11,44	64%	7,05	47%	6,43	70%	7,18	64%
XII	9,64	-	12,19	64%	11,37	63%	7,86	52%	6,53	71%	7,19	65%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2010 XII 2009	106,4	x	116,1	x	106,6	x	98,9	x	98,9	x	94,2	x
I-XII 2010 I-XII 2009	101,0	x	108,1	x	100,2	x	83,1	x	98,6	x	94,4	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łosoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w oleju.	tuńczyk w sosie wł.		
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	16,68	22,22	10,49	12,79
2009 I-XII	16,94	13,20	15,28	19,19	66,98	9,89	14,67	16,84	18,76	24,77	11,01	13,05
2010 I-XII	17,46	12,75	15,36	21,37	71,60	10,28	14,75	18,19	20,56	26,23	11,13	13,45
2009 XII	17,37	13,02	15,63	20,41	70,80	10,13	14,89	17,74	20,04	25,65	11,14	12,67
2010 I	17,35	13,06	15,68	20,80	71,40	10,17	14,84	17,93	20,04	25,82	11,20	12,98
II	17,32	13,00	15,60	21,06	71,80	10,21	14,80	17,97	20,16	26,06	11,20	13,21
III	17,22	12,90	15,47	21,19	71,90	10,30	14,73	18,00	20,20	26,06	11,10	13,28
IV	17,11	12,83	15,38	21,15	71,30	10,25	14,72	18,16	20,32	26,12	11,11	13,42
V	17,05	12,75	15,37	21,18	71,30	10,26	14,67	18,19	20,48	26,06	11,14	-
VI	17,18	12,56	15,45	21,17	71,10	10,24	14,70	18,26	20,60	26,24	11,15	-
VII	17,38	12,64	15,32	21,38	70,90	10,24	14,72	18,26	20,60	26,18	11,08	-
VIII	17,59	12,65	15,33	21,57	71,10	10,25	14,76	18,32	20,64	26,35	11,10	-
IX	17,70	12,75	15,27	21,60	71,50	10,34	14,83	18,39	20,72	26,41	11,10	-
X	17,81	12,70	15,14	21,66	72,20	10,43	14,66	18,35	20,92	26,53	11,14	13,91
XI	17,85	12,59	15,10	21,75	72,10	10,35	14,76	18,19	20,92	26,53	11,16	13,91
XII	17,95	12,59	15,21	21,89	72,80	10,36	14,84	18,35	20,96	26,59	11,12	13,46
Wskaźnik zmian (%)												
<u>XII 2010</u> XII 2009	103,3	96,7	97,3	107,3	102,8	102,3	99,7	103,4	104,6	103,7	99,8	106,2
<u>I-XII 2010</u> I-XII 2009	103,1	96,6	100,5	111,4	106,9	104,0	100,5	108,1	109,5	106,0	101,1	103,1

Źródło: Dane GUS.

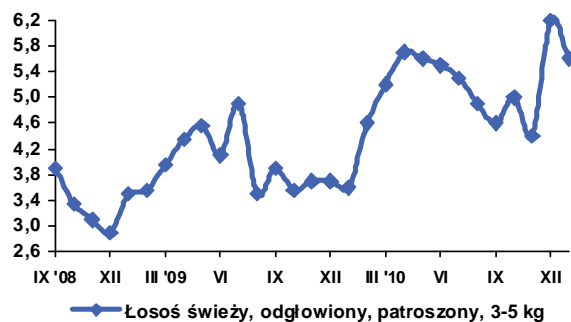
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
I-IX 2008	3,52	1,75	0,58	0,41	0,32	0,46
I-IX 2009	3,48	1,58	0,58	0,45	0,33	0,54
I-IX 2010	3,43	1,50	0,62	0,46	0,32	0,53
Wskaźnik zmian (%)						
<u>I-IX 2010</u> I-IX 2009	98,6	94,9	106,9	102,2	97,0	98,1

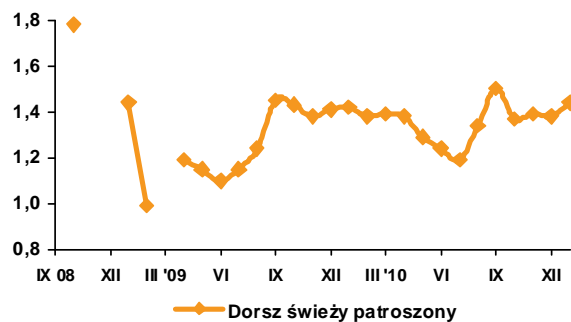
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

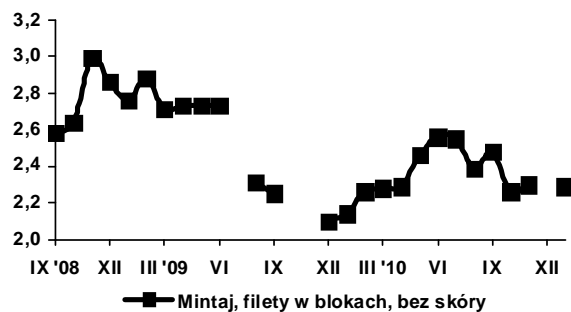
Rys. 1. Cena łososi w imporcie do Europy (poch. Norwegia) EUR/kg

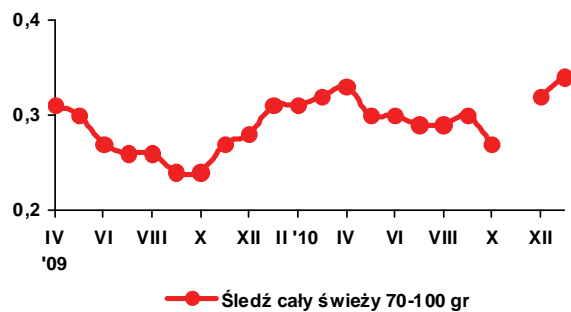
Rys. 2. Cena dorszy w imporcie z Polski (EUR/kg)

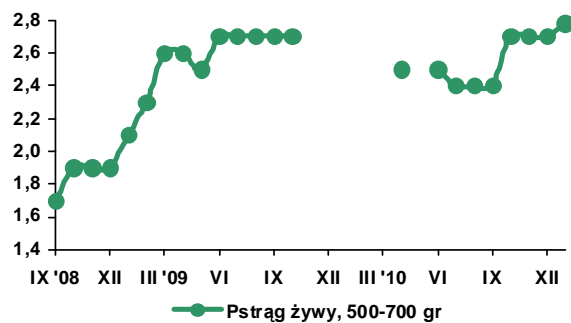
Rys. 3. Cena mintajów w imporcie do Niemiec (poch. Chiny) EUR/kg

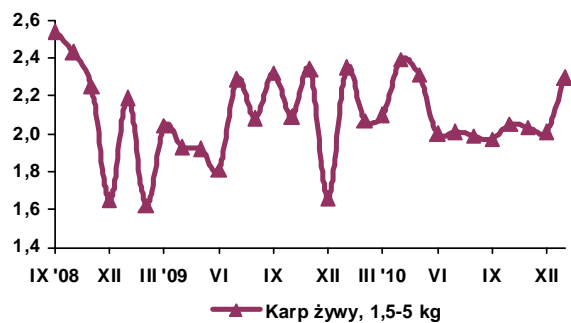
Rys. 4. Cena śledzi w imporcie z Polski (EUR/kg)

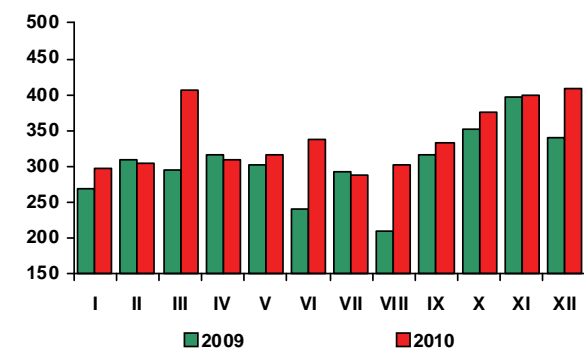
Rys. 5. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

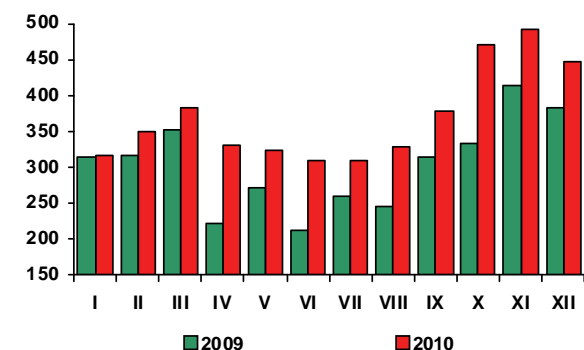
Rys. 6. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

Według wstępnych danych GUS¹ w **styczniu 2011 r.** średnie ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych zwiększyły się, w stosunku do poprzedniego miesiąca, o 1,7%, przy wzroście cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,2%. Wzrosły ceny większości produktów spożywczych, w tym zwłaszcza mięsa drobiowego, owoców, warzyw i cukru. Więcej konsumenci musieli płacić za mąkę, mięso wołowe i wieprzowe, jaja, ryż i ryby. Podrożały także: mleko masło i pieczywo oraz napoje bezalkoholowe, w tym najbardziej kawa, wody mineralne i soki.

W styczniu 2011 r., w porównaniu ze styczniem 2010 r., wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 4,8%. Istotnie zwiększyły się także ceny towarów i usług związanych z transportem (o 7,2%) oraz użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (o 6,1%). Znacząco wzrosły ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 4,7%). Wzrost cen żywności oraz wyżej wymienionych grup towarów i usług nieżywnościowych wpłynął na przyspieszenie inflacji do 3,8%, tj. poziomu nie notowanego od kwietnia 2009 roku.

Styczniowe zwwyżki cen towarów żywnościowych były kontynuacją tendencji obserwowanej w miesiącach wcześniejszych, kształtującej się pod wpływem kilku grup czynników, z których najważniejsze to: czynniki związane ze spadkiem krajowej produkcji i podaży surowców rolniczych, w tym głównie roślinnych (zboża, rzepak, ziemniaki, buraki cukrowe, warzywa gruntowe, owoce z drzew i owoce jagodowe), wzrostem kosztów produkcji rolniczej (związanych m.in. ze wzrostem cen pasz, paliw, energii, środków ochrony roślin, pozostałych środków produkcji i usług dla rolnictwa itp.), wzrostem pozasurowcowych kosztów przetwórstwa i obrotu żywnością (generowanych głównie przez wzrost cen energii, opału, transportu, opakowań, usług komunalnych itp.), jak również utrzymującą się relatywnie wysoką dynamiką popytu eksportowego (wołowina, drób, rzepak, olej rzepakowy, warzywa). Wzrostowi cen żywności sprzyjały ponadto: zjawiska sezonowe, zmiany stawek podatku VAT i osłabienie bariery popytu wewnętrznego. Zmiany cen żywności były także determinowane wpływem czynników globalnych.

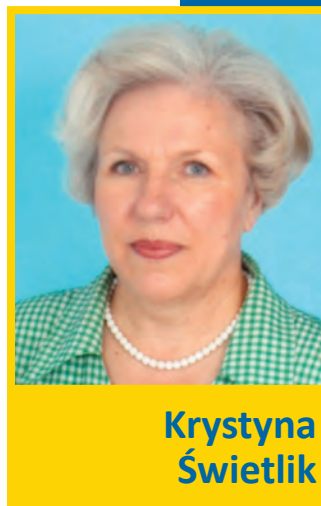
W grudniu 2010 r., w stosunku do grudnia 2009 r., krajowe ceny pszenicy wzrosły o ponad 65%, kukurydzy o 52%, a żyta ponad dwukrotnie. Ceny skupu bydła i mleka zwiększyły się odpowiednio o 11 i 13%, przy stabilizacji cen trzody chlewnej i niewielkim wzroście cen skupu drobiu (o 3,6%). W tym czasie ceny

detaliczne żywności zwiększyły się średnio o 4,3%, przy czym w listopadzie 2010 r. wzrosły zaledwie o 0,2%, a w grudniu były stabilne. Podwyżki cen surowców rolnych przekładają się na ceny produktów finalnych z opóźnieniem, po wyczerpaniu się zapasów u producentów. I właśnie z taką sytuacją mieliśmy do czynienia w styczniu 2011 roku. W IV kwartale ub. roku zaczęły rosnąć płace i konsumpcja. Ożywienie popytu oraz optymistyczne prognozy sytuacji makroekonomicznej skłoniły producentów i handlowców do podniesienia cen w stopniu przewyższającym zmiany VAT, w nadziei na odrobienie strat z wcześniejszych miesięcy.

W styczniu br. światowe ceny żywności wzrosły do rekordowego poziomu. Według FAO ukształtowały się one na poziomie o 3,6% wyższym niż w grudniu 2010 roku i były najwyższe, odkąd FAO rozpoczęła ich pomiary, tj. od 1990 roku. Światowe ceny artykułów mleczarskich wzrosły o 6,2%, cukru o 5,5%, olejów i tłuszczów o 5,7%, zbóż o 2,9%, przy stabilizacji cen mięsa. W bieżącym roku spodziewany jest dalszy wzrost cen żywności na rynkach światowych z powodu rosnącego popytu, mniejszych zapasów surowców rolniczych, polityki wspierającej rozwój produkcji biopaliw, niestabilnej sytuacji społeczno-politycznej w wielu regionach świata i niepewności co do rozwoju światowej koniunktury gospodarczej.

Także w Polsce w najbliższych miesiącach należy się liczyć ze wzrostem cen żywności, lecz w tempie dużo wolniejszym niż w styczniu. W II kwartale możliwe jest wyhamowanie ich dynamiki. Istotnym czynnikiem ograniczającym skalę cenowych zwwyżek będzie bariera popytu, nasilająca się pod wpływem stosunkowo niskiej dynamiki płac, niekorzystnych zjawisk na rynku pracy i wzrostu pozażywnościowych kosztów utrzymania rodzin, związanych głównie ze wzrostem cen usług bytowych.

¹ Prezentowane dane GUS mają charakter wstępny i mogą ulec zmianie, po dokonaniu corocznej korekty systemu wag, który stanowi strukturę wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego) z roku poprzedzającego rok badany.

**Krystyna
Świątlik**

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2011 r.

Wyszczególnienie	I 2011	
	I 2010=100	XII 2010=100
O G Ó Ł E M	103,8	101,2
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,8	101,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,7	100,7
Odzież i obuwie	97,2	97,5
Mieszkanie	105,1	102,2
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	106,1	102,6
w tym nośniki energii	.	.
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,3	100,6
Zdrowie	.	.
Transport	107,2	101,4
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	.	.
Łączność	.	.
Rekreacja i kultura	.	.
Edukacja	.	.
Restauracje i hotele	.	.
Inne towary i usługi	.	.

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2010 r.

Wyszczególnienie	XII 2010		I-XII 2010
	XI 2010=100	XII 2009=100	I-XII 2009 =100
Żywność (bez napojów)	100,0	103,9	102,7
Pieczywo i produkty zbożowe	100,2	106,8	102,8
Pieczywo	100,3	109,7	103,5
Ryż	100,3	95,1	94,7
Makarony	100,4	102,0	103,0
Mięso i przetwory	99,7	98,8	98,6
Mięso wieprzowe	99,7	96,5	95,3
Mięso wołowe	100,9	101,7	103,7
Drób	99,1	100,6	96,0
Przetwory mięsne i wędliny	99,8	99,1	100,4
Ryby	100,1	102,5	103,8
Mleko, sery i jaja	100,0	102,1	102,3
Artykuły mleczarskie	100,2	103,1	101,9
Mleko	100,0	101,0	100,6
Sery twarogowe	99,7	103,4	101,5
Sery dojrzewające i topione	100,4	106,1	105,1
Jaja	99,0	96,5	105,4
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,1	102,2	105,5
Masło	100,2	104,5	115,0
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,6	95,4	96,0
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,4	101,5	102,8
Oleje roślinne	100,6	101,6	97,8
Owoce	94,5	108,8	109,2
Jablka	102,2	166,8	116,2
Owoce cytrusowe	88,6	95,0	102,3
Banany	108,1	105,8	90,2
Warzywa	103,7	119,9	114,1
Ziemniaki	104,6	149,5	128,1
Cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,8	103,2	99,1
Cukier	100,1	106,4	89,3
Napoje bezalkoholowe	100,0	100,8	101,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7											
Pieczywo i produkty zbożowe	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011												
Mięso	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011												
Ryby	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011												
Mleko, sery, jaja	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011												
Tłuszcze	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011												
Owoce	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011												
Warzywa	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011												
Cukier i wyroby cukiernicze	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011												
Cukier	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011												
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2											
III. Średnia płaca ^a	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1											

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8											
Pieczywo i produkty zbożowe	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011												
Mięso	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011												
Ryby	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011												
Mleko, sery, jaja	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011												
Tłuszcze	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011												
Owoce	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011												
Warzywa	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011												
Cukier i wyroby cukiernicze	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011												
Cukier	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011												
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8											
III. Średnia płaca ^a	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0											

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

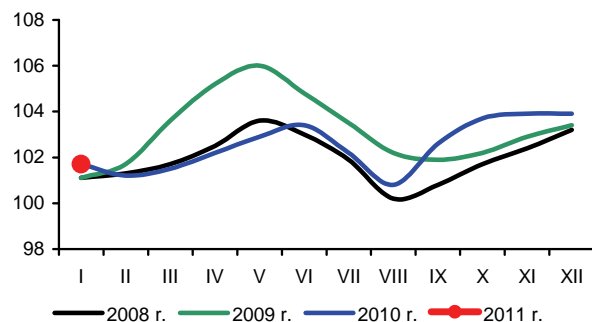
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

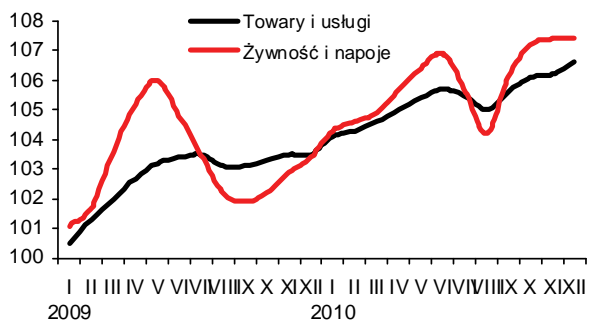
Wyszczególnienie a – 2010 r. b – 2011 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,41	43,6	4,35	4,30	4,27	4,25	4,15	4,13	4,07	4,02	3,95	3,97
	b												
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,88	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	2,01	2,07	2,07	2,08
	b												
Makaron – 250 g	a	2,16	2,16	2,16	2,19	2,18	2,16	2,16	2,17	2,16	2,16	2,17	2,18
	b												
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,88	1,88	1,86	1,85	1,86	1,85	1,83	1,84	1,96	2,05	2,07	2,09
	b												
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	20,32	20,39	20,37	20,44	20,37	20,32	20,48	20,50	20,53	20,46	20,45	20,54
	b												
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	26,80	26,80	26,72	26,64	26,70	26,70	26,66	26,64	26,50	26,54	26,62	26,85
	b												
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,25	13,70	13,51	13,46	13,38	13,85	13,97	14,08	14,08	13,86	13,66	13,68
	b												
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,06	6,08	6,10	6,26	6,28	6,73	6,56	7,04	6,86	6,31	6,04	5,96
	b												
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	22,05	21,97	21,85	21,66	21,73	21,85	21,87	21,99	22,03	21,96	21,84	21,65
	b												
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	14,15	14,10	14,09	13,97	13,93	13,84	13,90	13,70	13,87	14,01	13,78	13,93
	b												
Filety mrożone z mintaja, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	15,68	15,60	15,47	15,38	15,37	15,45	15,32	15,33	15,27	15,14	15,10	15,21
	b												
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,70	2,70	2,69	2,69	2,70	2,69	2,69	2,68	2,70	2,69	2,69	2,67
	b												
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,95	0,96	0,96	0,95	0,96	0,97	0,97
	b												
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	11,87	11,90	11,93	11,93	11,96	12,00	11,98	12,13	12,14	12,26	12,27	12,21
	b												
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,18	17,32	17,35	17,22	17,33	17,34	17,42	17,34	17,62	17,81	17,92	17,97
	b												
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,24	5,29	5,28	5,24	5,25	5,24	5,20	5,19	5,19	5,21	5,22	5,21
	b												
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47	0,46	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44
	b												
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,11	4,06	3,99	3,96	3,94	4,04	4,18	4,21	4,22	4,26	4,27	4,27
	b												
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,71	3,70	3,66	3,67	3,71	3,67	3,67	3,68	3,72	3,68	3,72	3,72
	b												
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,87	5,90	5,87	5,80	5,82	5,77	5,75	5,77	5,84	5,88	6,00	5,97
	b												
Słonina – 1 kg	a	5,09	4,98	4,95	4,89	4,78	4,77	4,72	4,73	4,71	4,66	4,63	4,66
	b												
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,47	1,47	1,45	1,44	1,42	1,41	1,41	1,40	1,39	1,38	1,38	1,38
	b												
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,76	2,71	2,64	2,58	2,55	2,52	2,49	2,65	2,95	2,99	2,94	2,94
	b												
Jabłka – 1 kg	a	1,99	2,05	2,10	2,16	2,21	2,34	2,51	3,05	3,11	3,07	3,15	3,20
	b												

Źródło: Dane GUS.

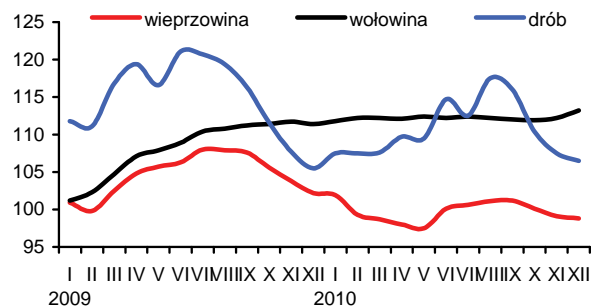
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

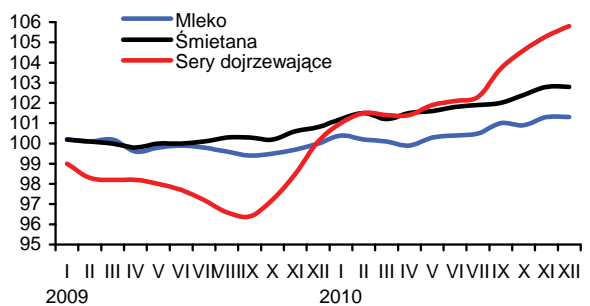
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2008 = 100) (w %)

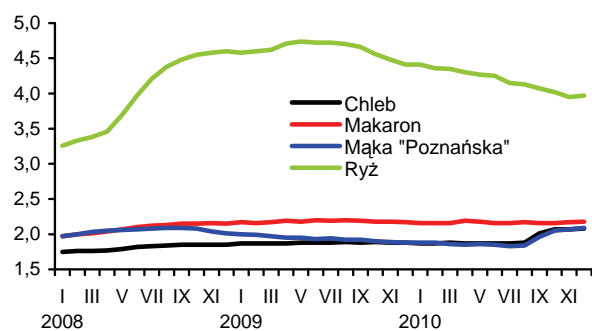
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2008 = 100) (w %)

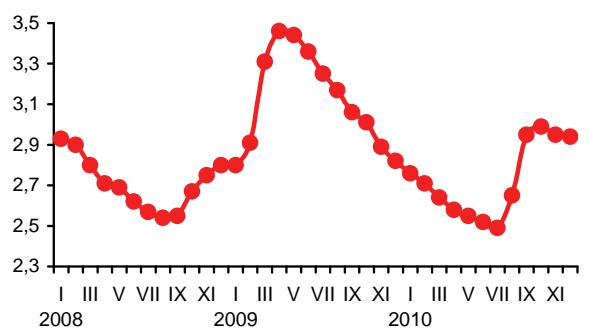
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2008 = 100) (w %)

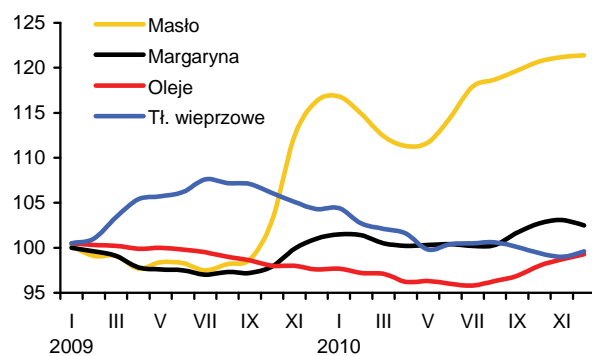
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w złotych)

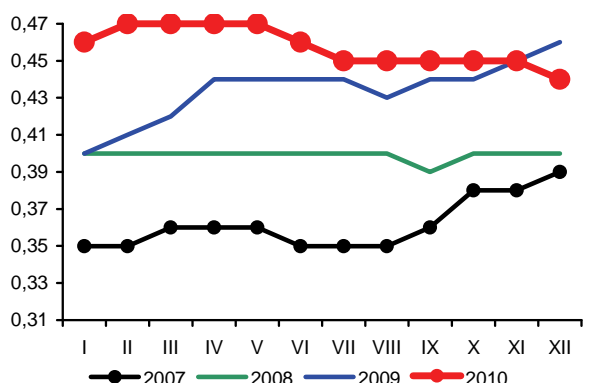
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W styczniu 2011 r. zwiększyła się dynamika wzrostu cen środków produkcji. Najbardziej wzrosły ceny nawozów mineralnych, ale wysokie podwyżki wystąpiły również na rynku bezpośrednich nośników energii, materiałów budowlanych oraz maszyn rolniczych. Środki ochrony roślin podrożały umiarkowanie.

Nawozy mineralne drożeją od września 2010 r. Głównym powodem podwyżek cen w Polsce jest poprawiająca się koniunktura na rynku zbóż oraz rosnące ceny surowców wykorzystywanych do produkcji nawozów mineralnych na światowych rynkach, wynikające ze zwiększonego popytu na nawozy mineralne, w warunkach rosnącego zapotrzebowania na żywność na świecie. Wzrost cen nawozów mineralnych w Polsce jest także częściowo związany z wypłatą dopłat bezpośrednich rolnikom i zwiększonymi zakupami nawozów w okresie przedwiosennym, a także z podwyższeniem podatku VAT m.in. na nawozy mineralne. W styczniu wzrost cen nawozów wyniósł aż 3,2%. Najbardziej podrożały nawozy azotowe (od 4,1 do 5,2%). Silnie wzrosły również ceny soli potasowej (o 3,5%) oraz nawozów wieloskładnikowych (o około 3%). W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały średnio o 2,5%, w tym najsilniej fosforan amonu oraz mocznik (o 14,8%). Potaniał natomiast nawóz trójskładnikowy (o 24,8%), superfosfaty (średnio o 12%) oraz sól potasowa (o 10,1%). Dla porównania w Niemczech nawozy mineralne podrożały w styczniu 2011 r. o 2,0%, a we Francji o 1,4%, natomiast w ciągu 12 miesięcy o odpowiednio 13,4 i 17,3%.

Pomimo wyraźnego wzrostu cen nawozów mineralnych w styczniu 2011 r. poprawiły się relacje cen nawozów mineralnych do zbóż. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość 4,0 kg pszenicy, tj. o 0,4 kg mniej niż w miesiącu poprzednim i o 3,1 kg mniej niż przed rokiem. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym w grudniu 2010 r. była sól potasowa (równowartość 3,2 kg pszenicy), a najdroższym nawóz trójskładnikowy (5,3 kg pszenicy).

W 2010 r. zwiększyły się obroty handlowe z zagranicą nawozami mineralnymi. Wartość eksportu w 2010 r. wyniosła 434 mln euro i była o 57% wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim. W tym czasie wartość importu zwiększyła się o 33% do 393 mln euro.

Umiarkowanie podrożały nawozy wapniowe. W styczniu wzrost ich cen wyniósł 0,3% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Są one obecnie o 9,4% droższe niż przed rokiem.

Rosną ceny nawozów na światowych rynkach¹. Średni wzrost światowych cen nawozów mineralnych wyniósł w styczniu 2,4%, w tym sól potasowa² podrożała o 3,8%, superfosfat potrójny³ o 0,5%, a fosforan amonu⁴ o 0,3%, natomiast mocznik⁵ potaniał o 0,3%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały na świecie o 36%, w tym superfosfat potrójny o ponad 60%, fosforan amonu o 40%, mocznik o 36%, a sól potasowa o 4%. Rosnące w szybkim tempie ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach są przede wszystkim następstwem podwyżek cen zbóż, co przekłada się na wzrost popytu.

Względnie stabilne są ceny środków ochrony roślin. W styczniu wzrost ich cen wyniósł 0,5%. Najbardziej podrożało Bravo oraz Kerb (o 1,0%), a preparat do zaprawiania nasion potaniał o 0,2%. W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin podrożały o 3,8%, w tym preparaty owadobójcze o 8,5%, grzybobójcze o 4,4%, a herbicydy potaniały o 0,3%.

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

Najsilniej drożącym środkiem ochrony roślin w tym okresie było Karate (14,9%), potaniał natomiast Roundup (o 5,3%).

Od września 2010 r. wyraźnie drożeją bezpośrednie nośniki energii. W styczniu 2011 r. wzrost cen wyniósł 1,7% i był spowodowany przede wszystkim podwyżkami cen paliw ropopochodnych: olej opałowy podrożał o 3,1%, napędowy o 2,2%, a benzyna o 2,1%. O 4,8% podwyższono ceny gazu propan butan. W ciągu 12 miesięcy bezpośrednie nośniki energii podrożały średnio o 11,2%, w tym najbardziej olej opałowy (o 23,5%), napędowy (o 18,2%) i gaz propan butan (o 21,9%).

Na światowych rynkach energii¹ w styczniu odnotowano wyraźne podwyżki cen. Ropa Brent podrożała o 4,9%, węgiel kamienny o 18,9%, a gaz ziemny o 7,4%. Obecnie ropa Brent jest o 26% droższa niż przed rokiem, węgiel kamienny o 41%, natomiast gaz ziemny jest o 4% tańszy.

W styczniu 2011 r. ceny materiałów budowlanych zaczęły silnie rosnąć. Wzrost ich cen wyniósł średnio ponad 1,5%, w tym najbardziej podrożała tarcica iglasta (o 7,1%), oraz stal płaska (o 3,1%), a płyty styropianowe potaniały o 0,2%. W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 5,1%, w tym stal płaska podrożała o 14,0%, tarcica iglasta o 13,5% a dwuteowniki grube o 10,2%. W tym okresie potaniały cegły (o 4,0%) oraz cement (o 3,1%).

Powodem podwyżek cen stali w Polsce są rosnące ceny stali na światowych rynkach¹. W styczniu ceny stali wzrosły o 3,2% i były o 17,1% wyższe w porównaniu ze styczniem 2010 r. Drożeje również miedź. W styczniu jej ceny wzrosły o 4,5%, a w ciągu 12 miesięcy o 29,4%.

Maszyny rolnicze podrożały w styczniu średnio o 1,3%, w tym najbardziej kultywatory (o 4,8%). Tańsze były natomiast ciągniki o mocy 90 kW (o 0,3%). W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 5,0%, w tym rozrzutniki obornika o 12,4%, a agregaty uprawowe do siewników o 9,3%. Tańsze niż przed rokiem o 1,7% były natomiast agregaty złożone z kultywatora i wału strunowego.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Vancouver

3 Notowania fob Tunis

4 Notowania fob US Gulf

5 Notowania fob Yuzhnyy

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		I 2010	XII 2010	I 2011	I 2011 XII 2010	I 2011 I 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	90,96	98,44	102,44	104,1	112,6	4,12	9,86
Saletra amonowa 34%N	„	100,24	106,24	111,76	105,2	111,5	3,70	8,86
Mocznik 46%N	„	124,56	136,28	143,04	105,0	114,8	3,50	8,38
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	107,24	90,88	92,48	101,8	86,2	5,20	12,46
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	187,44	166,44	167,44	100,6	89,3	4,71	11,28
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	177,56	198,00	203,84	102,9	114,8	3,58	8,58
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	191,84	166,68	172,44	103,5	89,9	3,23	7,75
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	181,04	177,84	182,76	102,8	101,0	3,67	8,80
Nawóz trójskładnikowy z dodatkami mikroelementów 17%N, 17%P, 17%K	„	319,88	232,68	240,48	103,4	75,2	5,30	12,71
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	72,59	79,23	79,44	100,3	109,4	1,49	3,57

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		I 2010	XII 2010	I 2011	I 2011 XII 2010	I 2011 I 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	40 g	91,67	94,64	94,99	100,4	103,6	10,69	25,60
Dursban 480 EC	1 l	47,52	50,52	50,86	100,7	107,0	5,72	13,71
Karate Zeon O50 CS	250 ml	42,97	49,16	49,37	100,4	114,9	5,55	13,31
Decis 2,5 EC	250 ml	28,26	29,53	29,59	100,2	104,7	3,33	7,98
Dithane M-45	1 kg	33,74	35,46	35,72	100,7	105,9	4,02	9,63
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	45,63	46,39	46,3	99,8	101,5	5,21	12,48
Bravo	1 l	51,11	53,4	53,95	101,0	105,6	6,07	14,54
Miedzian 50 EC	1,5 l	54,05	54,55	54,95	100,7	101,7	6,18	14,81
Roundup	1 l	43,82	41,33	41,5	100,4	94,7	4,67	11,19
Granstar	8 g	21,00	20,82	20,93	100,5	99,7	2,35	5,64
Fusilade Forte	1 l	118,43	118,58	119,51	100,8	100,9	13,44	32,21
Chwastox extra	1 l	15,92	16,18	16,18	100,0	101,6	1,82	4,36
Kerb 50 WP	300 g	168,96	174,70	176,46	101,0	104,4	19,85	47,56
Środek gryzoniobójczy	1 kg	28,41	30,11	30,39	100,9	107,0	3,42	8,19

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje nośników do:	
		I 2010	XII 2010	I 2011	I 2011 XII 2010	I 2011 I 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	696,11	736,35	747,44	101,5	107,4	84,08	201,47
Koks opałowy	t	943,08	1103,85	1112,62	100,8	118,0	125,15	299,90
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,37	4,81	4,91	102,1	112,4	0,55	1,32
Olej napędowy	1 l	4,01	4,64	4,74	102,2	118,2	0,53	1,28
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,68	3,21	3,31	103,1	123,5	0,37	0,89
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,15	2,5	2,62	104,8	121,9	0,29	0,71
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,40	33,44	33,5	100,2	100,3	3,77	9,03
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	13,22	14,46	14,81	102,4	112,0	1,67	3,99
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	12,51	12,87	13	101,0	103,9	1,46	3,50
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	10,71	10,96	10,99	100,3	102,6	1,24	2,96
Energia elektryczna	10 kWh	5,74	5,94	5,94	100,0	103,5	0,67	1,60

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		I 2010	XII 2010	I 2011	I 2011 XII 2010	I 2011 I 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,98	22	22,26	101,2	101,2	96,9	2,50
Wapno	1 t	487,53	490,23	493,22	100,6	100,6	101,2	55,48
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	119,88	132,28	132,02	99,8	99,8	110,1	14,85
Stal płaska (płaskownik)	1 t	2989,05	3304,39	3408,11	103,1	103,1	114,0	383,36
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,61	12,11	12,34	101,9	101,9	106,3	1,39
Dwuteownik gruby	1 t	3217,47	3476,66	3546,41	102,0	102,0	110,2	398,92
Blacha dachowa	1 m ²	28,85	29,46	29,55	100,3	100,3	102,4	3,32
Tynk „Atlas”	25 kg	48,38	50,89	51,05	100,3	100,3	105,5	5,74
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,26	1,21	1,21	100,0	100,0	96,0	0,14
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	694,86	681,39	684,92	100,5	100,5	98,6	77,04
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	583,58	618,73	662,5	107,1	107,1	113,5	74,52
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,41	28,28	28,72	101,6	101,6	104,8	3,23
Okno drewniane szklane	1 szt.	1517,19	1541,62	1568,52	101,7	101,7	103,4	176,44
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800mm	1 szt.	1350,89	1440,4	1459,59	101,3	101,3	108,0	164,18

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

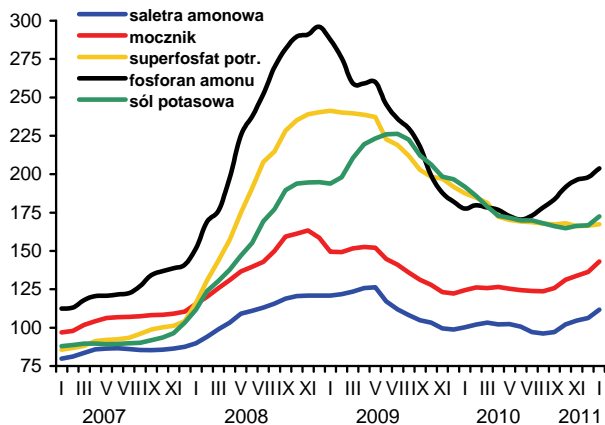
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	I 2010	XII 2010	I 2011	I 2011 XII 2010	I 2011 I 2010	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	334209,50	347869,33	351744,17	101,1	105,2	395,66	948,10
Kombajn do ziemniaków	64864,11	68137,92	69129,05	101,5	106,6	77,76	186,33
Samochód dostawczy „Iveco”	104267,71	106661,33	107692,72	101,0	103,3	121,14	290,28
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	36393,84	40256,48	40896,35	101,6	112,4	46,00	110,23
Siewnik zbożowy 27 redlic	18349,70	19028,70	19200,43	100,9	104,6	21,60	51,75
Ciągnik „Ursus” 3724	110746,62	113592,00	114954,66	101,2	103,8	129,31	309,85
Ciągnik 90 kW	160955,79	165291,30	164783,18	99,7	102,4	185,36	444,16
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	30412,50	32575,27	33128,20	101,7	108,9	37,26	89,29
Kopaczka elewatorowa	12232,37	12830,22	13170,89	102,7	107,7	14,82	35,50
Agregat uprawowy do siewnika	13974,69	15194,93	15276,50	100,5	109,3	17,18	41,18
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5906,80	6151,59	6163,05	100,2	104,3	6,93	16,61
Glebogryzarka „Freza 1,6”	4958,45	5027,02	5100,57	101,5	102,9	5,74	13,75
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	39094,73	39627,88	40127,69	101,3	102,6	45,14	108,16
Opryskiwacz 400 l	3744,40	3692,03	3697,22	100,1	98,7	4,16	9,97
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5511,74	5410,02	5419,54	100,2	98,3	6,10	14,61
Rozsiewacz nawozów	1731,49	1797,41	1808,54	100,6	104,4	2,03	4,87
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11102,18	11778,86	11776,61	100,0	106,1	13,25	31,74
Pług 4 skibowy	9742,12	10115,66	10397,38	102,8	106,7	11,70	28,03
Kultywator 2,1-2,8 m	2052,38	2090,13	2189,68	104,8	106,7	2,46	5,90
Dojarka 2 konwie ^a	8222,80	8488,73	8622,18	101,6	104,9	9,70	75,01
Dojarka z rurociągiem ^a	37797,00	39629,45	40677,18	102,6	107,6	45,76	353,90
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17759,08	17773,72	18004,35	101,3	101,4	20,25	156,64

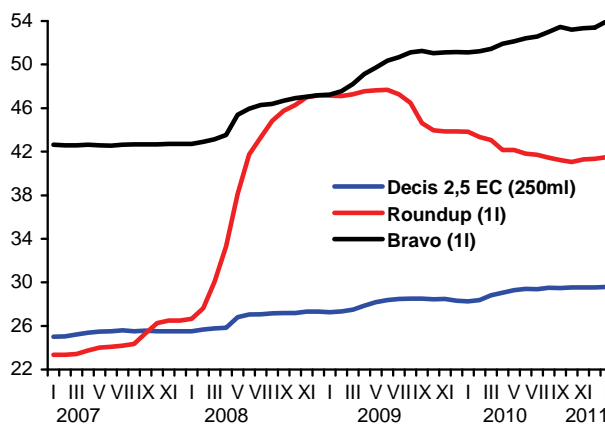
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

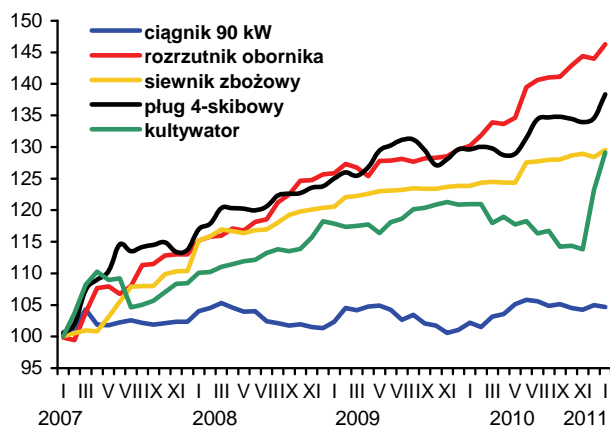
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

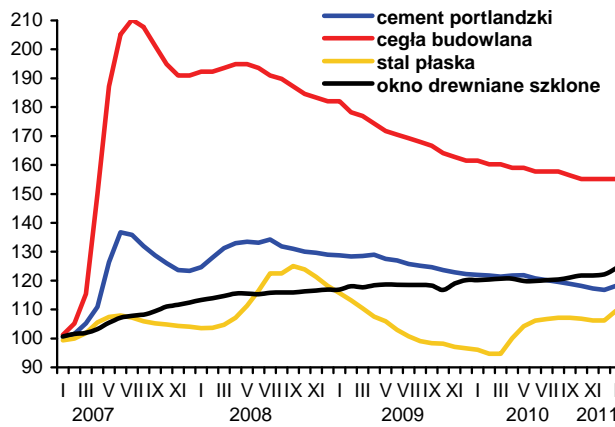
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

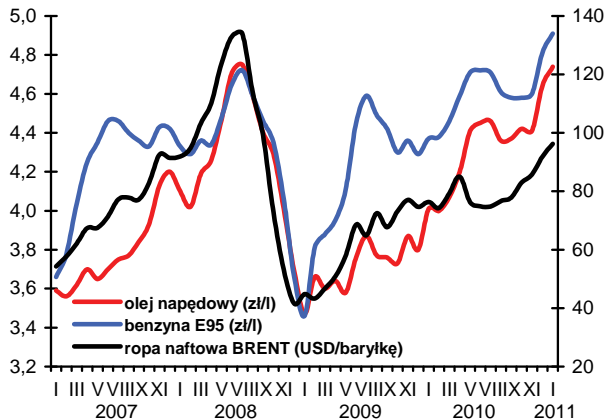
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 5. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

